

Pohjois-Pohjanmaan liiton toimintakertomus ja tilinpäätös 2024

Julkaisija:

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Poratie 5 A, 90140 Oulu

puhelin 040 685 4000

kirjaamo@pohjois-pohjanmaa.fi

www.pohjois-pohjanmaa.fi

Oulu 2025

Julkaisu B:119 Pohjois-Pohjanmaan liiton toimintakertomus ja tilinpäätös 2024

ISBN 978-952-7502-08-2 (verkkojulkaisu)

ISSN 2814-8177 (verkkojulkaisu)

Etu- ja takakannen kuvat Pohjois-Pohjanmaan liitto

Taitto Pohjois-Pohjanmaan liitto / AV

Sisältö

1 Maakuntajohtajan katsaus.....	4
2 Toimintakertomus.....	5
2.1 Kehitys Pohjois-Pohjanmaalla.....	5
2.2 Toiminnan keskeiset tulokset.....	10
2.4 Henkilöstötilinpäätös.....	18
2.6 Tilikauden tulos.....	22
3 Toteutumisvertailu.....	27
3.1 Maakuntajohtajan toimintayksikkö.....	27
3.2 Maakunnan kehittäminen ja rahoitus.....	33
3.3 Maakunnan suunnittelu ja osaaminen.....	40
3.4 Hallinto.....	55
4 Tilinpäätöslaskelmat.....	60
Luettelot ja selvitykset.....	68
Allekirjoitukset ja merkinnät.....	69

1

Maakuntajohtajan katsaus

Pohjois-Pohjanmaan liiton tehtäviä on terävöitetty ja uudistettu vastaamaan toimintaympäristön tilannetta käynnissä olevalla strategiatyöllä ja toimintakulttuuria kehittämällä.

Vuonna 2024 alue- ja rakennepolitiikan rahoitusta kohdennettiin 48 miljoonaa euroa (yhteensä 63 milj. euroa) 162 kehittämis- ja investointihankkeeseen. Suurimmat tuensaajat olivat Oulun yliopisto, Oulun ammattikorkeakoulu ja Koulutuskuntayhtymä OSAO. Kunnista eniten tukea ovat saaneet Oulun, Kuusamon ja Haapajärven kaupungit. Maakunnan kunnat ovat saaneet yhteensä 14,5 miljoonaa euroa hanke- rahoitusta nykyisen ohjelmakauden aikana.

Merkittävä tehtävä oli vireillä oleva Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihe- maakuntakaava. Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä syys-lokakuussa 2024, johon sisältyi kansainvälinen kuuleminen Ruotsissa. Kaavaehdotusta tarkennettiin loppuvuonna, ja maakuntahallitus päätti asettaa kaavaehdotuksen uudelleen nähtäville helmi-maaliskuussa 2025. Tavoite on saada ehdotus maakuntavaltuuston hyväksymiskäsittelyyn keväällä 2025. Lisäksi uudistettiin mm. Pohjois-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma, ilmastotiekartta, merialue- suunnitelma ja matkailustrategia sekä panostettiin elinvoiman, sivistyksen, hyvinvoinnin ja kulttuurin kehittämiseen.

Edunvalvonnan kärki oli Pohjoisen Suomen ohjelma. Oulun vaalipiirin kansanedustajatapaamisissa on käsitelty säännöllisesti myös muita edunvalvonnan asioita. Brysselissä ja mm. europarlamenttivaalien alla on esitelty kansainvälisiä asioita, joista tärkein on koheesiorahoitus. Pohjois-Pohjanmaan liitto tiivistä kuntayhteistyötä ja kuntien yhteistä tekemistä. Edunvalvonnan ja tiedolla johtamisen tueksi vahvis-

tettiin tilastotietojen analysointia ja käynnistettiin skenaariotyö kehitysnäkymien kartoittamiseksi. Toimintavuonna kuntatalouden tilanne oli haastava, mutta kunnat osoittivat kykyä vastata ja sopeutua toimintaympäristön muutoksiin. Kuntien taloudellinen tilanne heikkeni ennakoitua vähemmän, johon tuen menokasvun hillinnästä ja tulopohjan vahvistumisesta. Investointipaineet, kustannusten nousu (mm. inflaatio ja palkkaratkaisut) ja taloussuhdanne heikensivät näkymiä. Sote-uudistus kevensi kuntien menoja, mutta tulojen ja menojen rakenteellinen epätasapaino säilyi ennallaan.

Vuonna 2024 EU navigoi talouden elpymisen, geopolitiikan jännitteiden ja sisäisten uudistusten ristipaineessa. Talous kasvoi hitaasti, mutta korkojen lasku ja inflaation hidastuminen vahvistivat näkymää. Merkittäviä kysymyksiä ovat energian hinta ja puhtaan siirtymän investointien eteneminen. Mario Draghin EU:n kilpailukykyraportti nosti esiin tarpeen kiihdyttää innovaatiota ja puhtaita investointeja. Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja kauppapolitiikka pakottivat Eurooppaa pohtimaan turvallisuuttaan ja kilpailukykyään uudella tavalla. Pohjois-Pohjanmaa ei jää irralleen näistä vaikutuksista.

Pohjois-Pohjanmaan liiton vuoden 2024 tilinpäätös oli noin 97 000 euroa ylijäämäinen. Maakuntaliiton kehittämisrahastosta tuloutettiin 158 000 euroa hankkeiden omarahotusosuuksiin. Kaikkinensa toimintavuosi oli vaikuttava ja tuloksellinen.

Jussi Rämetsä
Maakuntajohtaja

2 Toimintakertomus

2.1 Kehitys Pohjois-Pohjanmaalla

Pohjois-Pohjanmaan väestönkasvu lähes pysähtyi

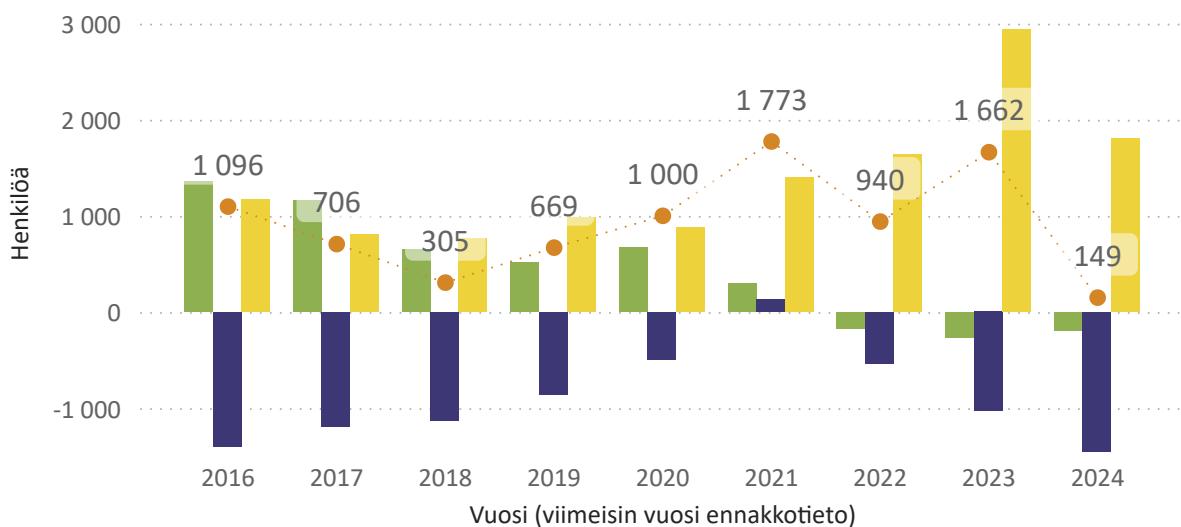
Pohjois-Pohjanmaalla asui vuoden 2024 lopussa 418 354 asukasta Tilastokeskuksen ennakkotilastojen mukaan. Pohjois-Pohjanmaan väestömäärä kasvoi 149 asukkaalla (0,04 %) eli kasvu väheni kymmenesosaan edellisestä vuodesta. Maakunnista suurin väestönkasvu oli edellisvuoden tapaan Uudellamaalla, Pirkanmaalla ja Varsinais-Suomessa. Kaikkiaan kymmenen maakunnan väkiluku kasvoi, mutta useimmilla kasvu hidastui edellisestä vuodesta. Asukasluvu aleni eniten Kainuussa, Kymenlaaksoissa ja Etelä-Savossa, kuten jo useampina aiempina vuosina. Koko maan tasolla väestönkasvu hidastui

ennakkotietojen mukaan noin 33 400 henkilöön, kun vuotta aiemmin väestö oli kasvanut lähes 40 000 asukkaalla.

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomessa syntyi jo kolmantena vuonna peräkkäin mittaushistorian alhaisin määrä lapsia, kokonaishedelmällisyysluku oli 1,25 (1,26 vuonna 2023). Kuolleisuus on laskenut koko maan tasolla jo kolmena vuonna peräkkäin, mutta silti kuolleisuus on edelleen merkittävästi korkeammalla tasolla kuin viime vuosikymmenen loppupuolella.

Pohjois-Pohjanmaa - väestökehityksen osatekijöiden muutokset

● Luonnollinen väestönlisäys ● Kuntien välinen nettomuutto ● Nettomaahanmuutto ● Kokonaismuutos

Lähde: Tilastokeskus, väestön ennakkotilasto (viimeisin vuosi) ja väestörakenne (muut vuodet)

Luonnollinen väestönlisäys, kuntien välinen nettomuutto, nettomaahanmuutto ja väestön kokonaismuutos Pohjois-Pohjanmaalla vuosina 2015–2024.

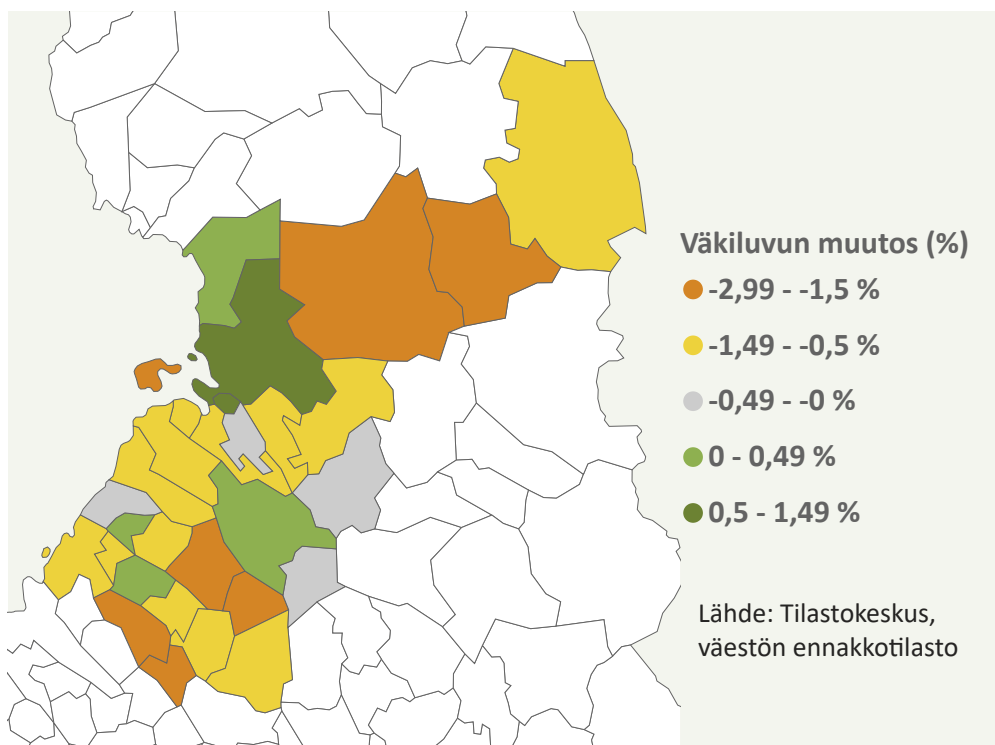
Syntyvyys laski edelleen Pohjois-Pohjanmaalla. Ennakkotietojen mukaan vuonna 2024 syntyi 3 630 lasta, 13 vähemmän kuin edellisvuonna. Vuonna 2024 kuolleiden määrä oli 3 822 henkilöä, vähennystä noin 200 henkilöä vuoden 2022 huippulukemista. Kuolleiden määrä ylitti syntyneiden määrän, joten luonnollinen väestönlisäys oli Pohjois-Pohjanmaalla jo kolmatta vuotta peräkkäin negatiivinen: -192 (-264 vuonna 2023).

Pohjois-Pohjanmaan väestönkasvu perustui jo kolmatta vuotta peräkkäin yksinomaan nettomaahanmuuttoon. Nettomaahanmuuton määrä putosi yli kolmanneksen edellisvuodesta, muuttovoittoa kertyi 1 806 henkilöä (2 939 vuonna 2023). Maakuntien välinen nettomuutto, -1 450, oli nyt enemmän miinuksella kuin koskaan aiemmin. Aiempi ennätys, -1 403, on vuodelta 2016.

Maakuntien välisen nettomuuton suurta miinusta selittänee osaltaan edellisvuoden ennätysellisen korkea nettomaahanmuutto. Viime vuosina noin

puolet Pohjois-Pohjanmaan maakuntien välisestä muuttotappiosta on koostunut kansalaisuudeltaan ulkomaalaisista. Vielä ei voida tarkasti arvioida, kuinka paljon vuoden 2023 ennätysellinen maa-hanmuutto selittää vuoden 2024 maansisäistä muuttoja, sillä vuoden 2024 muuttajien kansalaisuutta kuvaavia tilastoja ei ole vielä julkaistu.

Pohjois-Pohjanmaan kunnista väestö kasvoi ennakkotietojen mukaan Oulussa (0,73 %, 1 561 asukasta), Kempeleessä (0,71 %, 138 as.), Merijärvellä (0,47 %, 5 as.), Ylivieskassa (0,26 %, 40 as.), Iissä (0,23 %, 22 as.) ja Siikalatvalla (0,14 %, 7 as.). Siikalatvan alueella (kuntaliitos v. 2009) väkiluku kasvoi edellisen kerran vuonna 1993. Merijärven kohdalla vastaava kehitys nähtiin vuonna 2009. Muissa maakunnan 24 kunnassa väestö väheni. Suurin väkiluvun lasku nähtiin Kärämäellä (-2,83 %, -69 as.), Hailuodossa (-2,74 %, -26 as.), Sievissä (-2,52 %, -119 as.) ja Pudasjärvellä (-2,23 %, -167 as.).

Pohjois-Pohjanmaan väkiluvun muutos vuonna 2024. Lähde: Tilastokeskus, väestön ennakkotilasto.

Työmarkkinatilanne heikkeni Pohjois-Pohjanmaalla

Pohjois-Pohjanmaan työllisyysaste oli 69,7 prosenttia vuonna 2024 (Tilastokeskuksen työvoimatutkimus), mikä on 2,2 prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisvuonna. Pohjois-Pohjanmaan vuoden 2024 työllisyysaste jäi 2,4 prosenttiyksikköä maan keskiarvon alapuolelle. Vuonna 2024 Manner-Suomen maakunnista korkein työllisyysaste oli edellisvuoden tapaan Pohjanmaalla, 78,3 prosenttia, kun taas matalin työllisyysaste oli Kymenlaaksossa, 67,3 prosenttia. Manner-Suomen maakunnista vain Kainuussa, Keski-Suomessa ja Etelä-Savossa työllisyysaste nousi edellisestä vuodesta.

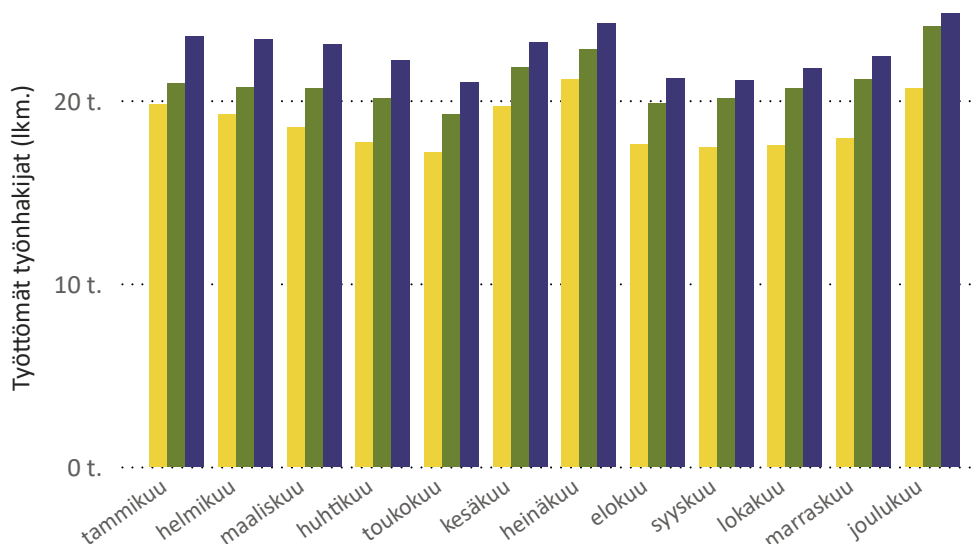
Työttömien, mukaan lukien lomautetut, osuus työvoimasta oli Pohjois-Pohjanmaalla vuoden 2024 lopussa 12,8 prosenttia, mikä on 0,2 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuotta aiemmin. Koko maassa osuus nousi samassa ajassa 0,8 prosenttiyksikköä ja oli vuoden lopussa 12,0 prosenttia. Pohjois-Pohjanmaalla työttömien määrä oli vuonna 2024 jokaisena kuukautena suurempi kuin edellisvuonna. Heinäkuun lopussa työttömiä oli eniten, 24 208. Elokuussa

määrä laski heinäkuuhun verrattuna noin 3 000 henkilöllä, mutta loppuvuotta kohti työttömyys kasvoi jälleen yli 24 000 henkilöön.

Vuoden 2024 lopussa työttömien osuus työvoimasta oli verrattuna edelliseen vuoteen alhaisempi puolessa Pohjois-Pohjanmaan kunnista. Eniten työttömien osuus aleni Pyhännällä, peräti -6,6 prosenttiyksikköä. Työttömien osuus työvoimasta aleni merkittävästi myös Merijärvellä (-3,3 prosenttiyksikköä), Siikalatvalla (-2,7 prosenttiyksikköä) ja Lumijoella (-2,3 prosenttiyksikköä). Eniten työttömyys kasvoi vuoden aikana Taivalkoskella (+ 4,0 prosenttiyksikköä). Työttömien osuus työvoimasta kasvoi yli kaksi prosenttiyksikköä myös Haapajärvellä ja Vaalassa. Maakunnan alhaisimmat työttömien osuudet työvoimasta vuoden 2024 lopussa, alle 8 prosenttia, olivat Merijärvellä, Reisjärvellä, Pyhännällä sekä Limingassa. Maakunnan korkeimmat työttömyysasteet olivat Pudasjärvellä (18,1 %), Taivalkoskella (17,7 %), Vaalassa (16,8 %) sekä lissä (15,0 %).

Työttömät työnhakijat Pohjois-Pohjanmaalla

Vuosi ● 2022 ● 2023 ● 2024

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Työttömien työnhakijoiden määrän kehitys Pohjois-Pohjanmaalla vuosina 2022–2024. Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto.

Maakunnan kunnista työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi vuoden aikana eniten Oulussa (+760 työtöntä), Haapajärvellä (+65), Kempeleessä (+61), Taivalkoskella (+56) ja Iissä (+53). Oulussa oli vuoden lopussa 14 884 työtöntä työnhakijaa, mikä oli noin 60 prosenttia koko maakunnan työttömistä. Vuoden 2024 lopussa Pohjois-Pohjanmaalla oli 14 936 työtöntä miestä ja 9 804 työtöntä naista. Miesten tilanne pysyi samana, mutta naisten työttömyys kasvoi yli kahdeksan prosenttia. Molempien sukupuolten työttömyys on nyt lähes vuoden 2020 huippulukemien tasolla.

Yli 50-vuotiaita työttömiä oli 7 789, mikä on 375 enemmän kuin edellisenä vuonna. Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä kasvoi 144 työnhakijalla. Vuoden 2024 lopussa heitä oli yhteensä 3 713. Pitkittyneen heikon työllisyystilanteen myötä yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleiden määrä lisääntyi vuoden 2024 aikana 1 422 henkilöllä. Vuoden 2024 lopussa pitkäaikaistyöttömiä oli 8 912 henkilöä.

Pohjois-Pohjanmaan kunnat maksoivat Kelalle työmarkkinatuen kuntaosuutta yhteensä 34 miljoonaa euroa vuonna 2024, mikä on noin 0,5 miljoonaa euroa (-1,4 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna. Puolet maakunnan kunnista onnistui alentamaan työmarkkinatuen kunnan rahoitusosuutta. Eniten maksuosuus aleni Hailuodossa (-54 %), Pyhännällä (-33 %), Muhoksella (-24 %), Lumijoella (-23 %), Kärsämäellä (-21 %) ja Vaalassa (-21 %). Rahoitusosuus kasvoi eniten Merijärvellä (59 %), Utajärvellä (51 %), Kuusamossa (%) ja Taivalkoskella (31 %).

Työllisyystilanteen heikkenemisestä kertoo myös lyhennetyllä työviikolla työskentelevien määrän kasvu. Vuoden lopussa heitä oli 1 158 henkilöä, kun vuotta aiemmin vastaava luku oli 900. Kokoaikaisesti lomautettujen määrä oli vuoden 2024 lopussa 3 266, mikä on 669 vähemmän kuin edellisvuonna.

Kahden kolmasosan Pohjois-Pohjanmaan kunnista tilikausi plussalla – verotulojen lasku ja velkaantumisen varjostavat talousnäkymiä

Kunnat saivat jälleen vuoden tauon jälkeen päättää tuloveroprosenteistaan. Veroprosentit piti määrittää nyt prosentin kymmenyksen tarkkuudella, kun aiemmin ne määritettiin prosenttiyksikön neljänneksen tarkkuudella. Vuodelle 2024 kaikkien kuntien tuloveroprosentit muuttuvat, mutta Pohjois-Pohjanmaalla vain 13 kuntaa teki todellisia muutoksia, jotka ylittivät pyöristyksen vaikutuksen. Pyhäjoki oli ainoa kunta, joka laski veroprosenttiaan enemmän kuin pyöristyksen verran, -0,21 veroprosenttiyksikköä. Yhteensä 12 kuntaa nosti tuloveroprosenttiaan, eniten Pyhäntä, 0,89 veroprosenttiyksikköä. Yli 0,5 veroprosenttiyksikön noston tekivät myös Pudasjärvi, Oulainen, Kärsämäki, Tyrnävä, Nivala, Lumijoki ja Utajärvi.

Pohjois-Pohjanmaan kuntien tuloveroprosenttien painotettu keskiarvo (8,35) oli vuonna 2024 Manner-Suomen maakunnista kymmeneksi korkein. Korkein tuloveroprosentti oli Etelä-Savossa (9,17) ja matalin Uudellamaalla (6,03).

Kiinteistöverotuksessa muutoksia toi uusi veroprosentti, jossa maapohjat erotettiin rakennuksista. Hallitus nosti veroprosentin alarajaa maapohjien verorasituksen lisäämiseksi 1,3:een. Pohjois-Pohjanmaan kunnista neljällä oli jo vähintään tämä taso, mutta 26 muun kunnan kohdalla uudistus johti yleisen maapohjan veroprosentin nostamiseen. Verohallinnon kausitilitystilaston mukaan Pohjois-Pohjanmaan kunnille tilitettiin verotuloja yhteensä noin 0,993 miljardia euroa vuonna 2024, kun vuotta aiemmin summa oli hieman yli miljardi euroa. Verotulot vähenivät siis 1,3 prosenttia. Kunnallisverotuloja tilitettiin 737 miljoonaa euroa, mikä on 1,6 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Suurin pudotus tapahtui yhteisöverotuloissa, jotka laskivat 9,4 prosenttia - niitä tilitettiin yhteensä 94 miljoonaa euroa vuonna 2024. Muista verotuloista poiketen kiinteistöverotulotilitykset kasvoivat 5,7 prosenttia lähes 162 miljoonaan euroon.

Kunnallisverotulojen tilitys laski 12 kunnassa, eniten Pyhännällä (-13 %), Raahessa (-8 %) ja Hailuodossa (-7 %). Suurimmassa osassa maakunnan kuntia kunnallisverotulot kuitenkin kasvoivat, eniten Kärsämäellä (20 %), Utajärvellä (14 %) ja Merijärvellä (12 %).

Yhteisöverotulojen tilitys pieneni kaikissa maakunnan kunnissa lukuun ottamatta Raahea (44 %), Kalajokea (7 %) ja Haapajärveä (5 %). Yhteisöverot laskivat vähintään viidenneksen kymmenessä maakunnan kunnassa, eniten Pyhäjärvellä (-28 %). Kiinteistöverotulot kasvoivat Siikajoella peräti 70 prosenttia, mikä johtui 38 uuden tuulivoimalan käyttöönotosta. Kiinteistöverotulojen kasvu oli merkittävää myös Pyhäjärvellä (27 %) ja Haapajärvellä (23 %). Tämä selittyy uusilla tuulivoimapuistoilla, jotka oli asennettu jo vuonna 2023, mutta olivat nyt toiminnassa koko vuoden. Kiinteistöverotulot kasvoivat yli kymmenen prosenttia peräti kymmenessä maakunnan kunnassa. Ainoastaan Ylivieskan kohdalla kiinteistöverotilitykset alenivat vuoteen 2023 verrattuna, neljän prosentin verran. Huomionarvoista on, että Pyhäjoella ja Vaalassa kiinteistöverotulot muodostavat yli 50 prosenttia kunnan verotuloista. Utajärvellä niiden osuus on 44 prosenttia ja Kalajoella 27 prosenttia. Kiinteistöveron osuus oli alhaisin Tyrnävällä ja Lumijoella, alle 10 prosenttia. Maakunnan kaikkien kuntien yhteenlasketut kiinteistöverotulot vastaavat 16 prosenttia maakunnan kuntien kokonaisverotuloista.

Kuntien tilinpäätösarvioiden mukaan Pohjois-Pohjanmaan kunnille maksettiin valtionosuuksia 385 miljoonaa euroa vuonna 2024, mikä on 5,7 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna. Kuuden kunnan kohdalla valtionosuudet nousivat edellisestä vuodesta, eniten kasvua kohdistui Pyhäjärvelle (78 %) ja Pyhännälle (14 %). Pyhäjärven kasvu johtui harkinnanvaraisesta valtionosuudesta. Vuoden 2024 harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta myönnettiin Haapajärvelle (50 €/as.), Merijärvelle (150 €/as.), Pyhäjärvelle (200 €/as.) ja Siikajoelle (99 €/as.). Valtionosuus aleni eniten Lumijoella (-28 %), Oulaisissa (-26 %), Haapajärvellä (-21 %) ja Hailuodossa (-19 %).

Valtionosuuden merkitys kunnan rahoituksessa oli suurin Taivalkoskella, jossa 54 prosenttia verorahoituksesta tuli valtionosuuksista vuonna 2024. Puolella Pohjois-Pohjanmaan kunnista valtionosuudet kattavat vähintään 40 prosenttia verorahoituksesta. Pienin osuus oli Oulussa, jossa valtionosuudet muodostivat alle 20 prosenttia verorahoituksesta.

Vuoden 2024 tilinpäätösarvioiden mukaan 19 Pohjois-Pohjanmaan kuntaa teki positiivisen tuloksen, kun vuotta aiemmin positiivisen tuloksen 24 kuntaa. 11 kunnan vuosikate ei riittänyt kattamaan poistoja, edellisenä vuonna näitä kuntia oli kuusi.

Suurimmassa osassa Pohjois-Pohjanmaan kuntia lainamäärä kasvoi vuoden 2024 aikana, kuitenkin 13 Pohjois-Pohjanmaan kuntaa onnistui vähentämään lainamääräänsä. Maakunnan korkein lainakanta on tilinpäätösarvioiden mukaan Reisjärvellä, yli 11 000 euroa asukasta kohti. Lainamäärä asukasta kohti ylitti kahdeksan tuhatta euroa myös Haapajärvellä, Nivalassa ja Oulaisissa. Pohjois-Pohjanmaan kuntien yhteenlaskettu lainakanta kasvoi tilinpäätösarvioiden mukaan hieman yli 100 eurolla per asukas 4 150 euroon per asukas. Manner-Suomen kuntien asukaskohtainen lainakanta oli 3 380 euroa per asukas vuonna 2024.

Tilinpäätösarvioiden mukaan Pohjois-Pohjanmaan 20 kunnalle kertyi tilikaudella 2024 ylijäämää. Eniten ylijäämää kertyi tilinpäätösarvioiden mukaan Pyhäjoelle, noin 900 euroa asukasta kohti. Myös Vaalan, Raahen, Reisjärven, Taivalkosken ja Haapajärven tilikauden ylijäämä oli yli 400 euroa asukasta kohti. Alijäämää kertyi kymmenen kunnan kohdalla, eniten Merijärvellä ja Pyhännällä.

Vuoden 2024 tilinpäätösarvioiden mukaan neljällä Pohjois-Pohjanmaan kunnalla on taseessaan kumulatiivista alijäämää. Haapajärvellä alijäämä on suurin, noin -500 euroa asukasta kohti, ja Pyhäjärvellä, Merijärvellä ja Pudasjärvellä se on noin -270 euroa asukasta kohti.

2.2 Toiminnan keskeiset tulokset

STRATEGISET TAVOITTEET				
Strateginen linjaus 2025: Maakunnan fyysinen ja digitaalinen saavutettavuus				
Tavoite 2024	Toimenpide	Mittari	Toteuma	Vastuutahot
Pohjoinen porttina länteen.	<p>Pohjoisen ohjelman toimeenpanon edistäminen.</p> <p>Vaikuttamistyö eurooppalaiseen liikennepolitiikkaan sekä kansalliseen Liikenne12 -suunnitelmaan maayhteyksien kehittämiseksi länteen ja kytkeytymiseksi Ruotsin ja Norjan tie- ja raideverkkoon.</p> <p>Liikenteen ja logistiikan yhteistyöverkoston perustaminen Suomen, Ruotsin ja Norjan pohjoisten alueiden kesken.</p>	<p>1) Pohjois-Pohjanmaan tavoitteiden sisältyminen Valtioneuvoston kanslian työskentelyyn.</p> <p>2) TEN-T-kärkihankkeiden suunnitelma- valmiuden parantaminen.</p> <p>3) Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkastrategian sekä maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistuminen.</p> <p>4) Kv-toiminta ja Interreg Auroora -hanke (New North) käynnistää yhteistyöverkoston.</p>	<p>1) Saavutettavuus on yksi Pohjoisen Suomen ohjelman kuudesta painopisteestä. Ohjelman sisällöissä korostuu länsi-itä-suuntaisten liikenneyhteyksien kehittäminen sekä toimintavarojen tie- ja rautatieyhteyksien kehittäminen Ruotsin ja Norjan satamiin.</p> <p>2) Raahen Satamalle CEF-tuki hankkeeseen 23-FI-TG-Bothnia Wind. lin ohitustien suunnittelun sisältyminen joulukuussa allekirjoitettuun Oulun seudun MAL-sopimukseen. Liminka-Oulu-kaksoisraiteen ratasuunnitelma nähtävillä joulukuussa.</p> <p>Aktiivinen vaikuttaminen kansallisen Liikenne12–suunnitelman valmisteluun. Joulukuussa lausuntopyyntö Liikenne12-suunnitelmaluonnoksesta.</p> <p>3) Mkh hyväksyi Pohjoisen liikennestrategian 2036 elokuussa ja Pohjois-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman 2040 lokakuussa.</p> <p>4) New North -hankkeen ohjausryhmä tiivistänyt rajat ylittävää verkostoyhteistyötä alueiden välillä.</p>	<p>1) Maakuntahallitus (ml. alueen kansanedustajat), maakuntajohtaja</p> <p>2) Maakuntajohtaja, maakunnan suunnittelu ja osaaminen.</p> <p>3) Maakuntahallitus, maakuntajohtaja, maakunnan suunnittelu- ja osaaminen.</p> <p>4) Maakuntajohtaja, maakuntahallitus, maakunnan kehittäminen ja rahoitus, maakunnan suunnittelu- ja osaaminen.</p>

Strateginen linjaus 2025: Kannattavan yritystoiminnan ja kilpailukykyyn edellytykset				
Tavoite 2024	Toimenpide	Mittari	Toteuma	Vastuutahot
Innovaatiotoiminnan ja älykkään erikoistumisen kehittäminen mm. vihreässä siirtymässä sekä yhteistyön lisääminen EU-toimijoiden kanssa.	<p>1) EU innovaatioaloitteisiin osallistuminen ja kv-hankkeiden aktivointi.</p> <p>2) Vihreän siirtymän edistäminen Uudistuva ja osaava Suomi 2021 - 2027 -ohjelman kautta.</p> <p>3) Älykkään erikoistumisen strategian toimeenpano.</p>	<p>1) Kv-hankkeiden määrä, joihin maakuntaliitto osallistuu sekä kv-rahoituksen määrä.</p> <p>2) Rahoituksen kohdentuminen vihreään siirtymään (EAKR ja JTF).</p> <p>3) Toimenpiteiden seuranta ja raportointi.</p>	<p>1) 6 kv-hanketta.</p> <p>SMART ERA: kokonaisrahoitus 192500 €, v. 2024 toteutuma 21 475, 84 €.</p> <p>EUSBSR PAC Tourism: v. 2024 toteutuma 204103,37 €.</p> <p>Rural Coop: budjetti 190260 €</p> <p>EMRIE: ei kohdennettuja euroja.</p> <p>New North: n. 2 M€, budjetti yli 2,2 M€, liiton osuus 30 500 €.</p> <p>Prepare: budjetti 675 265 €, liiton osuus 53 375 €.</p> <p>2) JTF-rahoitusta sidottu 40,3 M€.</p> <p>TL 2 Hiilineutraali Suomi = 5,8 M€.</p> <p>2 hakukierrosta, haettu rahoitus 38,51 M€.</p> <p>3) Maakuntaohjelman ulkoisessa arvioinnissa Älykkään erikoistumisen strategian painopistealueiden arvioitiin olleen onnistuneita. Kärkialat yhä ajankohtaisia, sisällöt vastaavat maakunnan tunnistettuihin tarpeisiin. ÄES-tavoitteiden toteuma hyvä.</p> <p>Horisontti Eurooppa: EU:n TKI-rahoitus: v. 2024 Pohjois-Pohjanmaa 8,3 M€, 2021-2024: 75,6 M€.</p> <p>Pohjois-Pohjanmaa on mukana 8 ÄES-verkostossa (S3 Platform) sekä Vanguard Iniativessä.</p> <p>IP-alueen älykkään erikoistumisen strategia valmistunut. Raportointia ja seuranta kehitetty. Seuranta ja raportointi 2 kertaa/vuosi mkh:lle ja mkv:lle. Ohjelmatoteutuma, indikaattori- ja vähähiilisyysseuranta Itä- ja Pohjois-Suomen sekä Pohjois-Suomen koordinaatioryhmissä, kansallisesti seurantakomiteassa, seurantakomitean sihteeristössä ja EURA-järjestelmässä.</p>	Maakunnan kehittäminen ja rahoitus.

Kilpailukykyä ja huoltovarmuutta uusiutuvasta ja vähäpäästöisestä energiasta.	Uusiutuvan energian prosentiosuuden kasvu maakunnan kokonaistuotannosta.	Kasvuprosentti.	Pohjois-Pohjanmaan sähköntuotanto uusiutuvilla oli 8128 GWh vuonna 2022, uusiutuvien osuus sähkön- tuotannossa 96,89 %. Uusiutuvien osuuden muutos 2022 --> 2023 oli 0,698 prosenttiyksikköä. Uusiutuvien osuus kaukolämmön ja yhteistuotantosähkön käytetyistä polttoaineista oli 70 % Pohjois-Pohjan- maalla; muutos 2022 --> 2023 = 4,5 prosenttiyksikköä.	Maakunnan suunnittelu ja osaaminen, maakunnan kehittäminen ja rahoitus.
Kansainvälis- ten osajien Pohjois-Pohjanmaa.	Edunvalvonnan ja ennakkoinnin kohden- tuminen työvoiman saatavuuden ja koulu- tuksen parantamiseksi maakuntaohjelman mukaisesti.	1) Ennakointitiedon hyödyntäminen edun- valvonnessa. 2) Teeman prioriso- inti koulutuksen ja tutkimuksen yhteistyö- ryhmässä.	1) Laadittu aluekehityskeskustelua tukeva aluekehityksen tilanne- ja kehityskuva sekä Pohjoisen Suomen ohjelman valmistelua tukeva tilas- toaineisto. Tuotettu tietopohjaa VOS-uudistuksen tueksi kunnille. 2) Teema ollut kokousten asialistal- la. Muuttuvan Pohjois-Pohjanmaan yhteisoppiva tietojohtaminen 2030 -hankkeen tuloksia hyödynnetty toiminnassa.	Maakunnan kehittäminen ja rahoitus, maakunnan suunnittelu ja osaaminen.

Strateginen linjaus 2025: Euroopan unionin pohjoisten alueiden painoarvo ja siihen kohdistuva sääntely

Tavoite 2024	Toimenpide	Mittari	Toteuma	Vastuutahot
Pohjoisten liiken- neyhteyksien painoarvon vahvis- taminen ohjelmissa ja päätöksenteossa.	1) Ennakoiva vaikut- taminen Liikenne12 -suunnitelman ja Väylän Investointiohjel- man valmisteluun. 2) CPMR:n työryhmissä (liikenne, meri sekä energia ja ympäristö) vaikuttaminen.	1) Edunvalvontata- paamiset, lausunnot ja tietotuotanto. 2) Vaikuttamistoimet EU-tason politiikkalin- jauksiin.	1) Tapaamiset: liikenne- ja vi- estintäministeri, LVM:n valmistelijat, Väyläviraston johtaja, LJS12 parlam- entaarisen työryhmän jäsenet sekä vaaliipiirin kansanedustajakokoukset. 2) CPMR:n Itämeren komission meri- työryhmän kokous Oulussa kesäkuus- sa. Mkh:n jäsen Sari Nurro merityö- ryhmän puheenjohtaja 2022-2024. Liikennetyöryhmän jäsen mkv:n vpj. Jouni Jussinniemi (varajäsen Kaarina Kailo). Energia- ja ilmastotyöryhmän jäsen 15.4.2024 alkaen Esa Aalto, varalla Miika Heikkilä. TEN-T-asetuksen uudistustyö päätök- seen alkuvuonna 2024. Liitto vaikutti uudistustyöhön myös CPMR:n kautta nostaen esille maakunnalle tärkeitä pohjoisia kärkihankkeita. Uudistustyön yhteydessä Oulun satama nousi kat- tavalta verkolta ydinverkolle.	Maakuntahalli- tus, maakunta- johtaja, maakun- nan suunnittelu ja osaaminen, maakunnan kehittäminen ja rahoitus.

Pohjoisten näkökulmien edistäminen kansainvälisissä verkostoissa.	1) OECD:n pohjoisia harvaan asuttuja alueita koskeva tutkimus. 2) Itämeren matkailustrategian koordinaatio sekä toimeenpano.	1) Tutkimuksen alueellinen organisointi. 2) EU:n Itämeri-strategian matkailufoorumin järjestäminen Oulussa kesäkuussa 2024.	1) OECD:n kokouksessa hyväksyttiin NSPA-alueita koskeva tutkimus sisältäen temaattiset- ja alueraportit. Liitto vastasi tutkimuksen alueellisesta organisoinnista. 2) Baltic Sea Tourism Forum -tapahtuma järjestettiin 4.-5.6.2024 Oulussa.	Maakunnan kehittäminen ja rahoitus.
Vaikuttaminen 2028 alkavaan rahoituskautteen.	1) Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien yhteistyö. 2) Pohjoisten harvaan asuttujen alueiden (NSPA) yhteistyö. 3) Itä- ja Pohjois-Suomen yhteistyö koskien EU-toimistoa.	1) Maakuntajohtajien sekä alue- ja rakennepolitiikan työryhmän työskentely. 2) NSPA-foorumi. 3) Toimiston raportoinnin ja ehdotusten hyödyntäminen vaikuttamistyössä.	1) Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston johtoryhmän sekä alue- ja rakennepolitiikan työryhmän edunvalvonta (mm. EU-vaalit) ja kärkiteema vuonna 2024 ja siihen liittyvät sidosryhmä- ja vaikuttajatapaamiset ml. NSPA-yhteistyö. Seurantakomitean ja seurantakomitean sihteeristön kokousten valmistelumateriaalit. 2) Osallistuminen NSPA-foorumiin Norjan Bodøssa syyskuussa. 3) OECD:n NSPA-tutkimuksen valmistuminen ja hyödyntäminen. Brysselin toimiston johtoryhmän kokoukset vuosikellon teemojen mukaisesti. Laadittiin yhteiset IP-alueen EU-edunvalvontatavoitteet.	Maakuntajohtaja, maakunnan kehittäminen ja rahoitus, maakunnan suunnittelu ja osaaminen.
Strateginen linjaus 2025: Kuntien elinvoimaisuus ja uudistuminen				
Tavoite 2024	Toimenpide	Mittari	Toteuma	Vastuutahot
Kuntien tukeminen TE-palvelut 2024 -uudistuksessa.	Pohjois-Pohjanmaan TE2024 -hankkeen toimeenpano.	Hankesuunnitelman toteutuminen vuoden 2024 loppuun mennessä.	Pohjois-Pohjanmaan TE2024 -hanke päättyi 31.12.2024. Loppuraportti valmistunut.	Maakunnan kehittäminen ja rahoitus.
Paikallisten vihreän siirtymän keskittymien ja investointien edistäminen.	Oikeudenmukaisen siirtymän (JTF) siirtymäsuunnitelman toimeenpano.	Kohdentunut rahoitus ja hankkeiden määrä.	JTF-hankkeita käynnissä 121 kpl, varattu rahoitus 40,3 M€.	Maakunnan kehittäminen ja rahoitus, maakunnan suunnittelu ja osaaminen.

Strateginen linjaus 2025: Tulevaisuuden rakentaja ja tiedolla johtaja				
Tavoite 2024	Toimenpide	Mittari	Toteuma	Vastuutahot
Ennakoivan ja tietoperusteisen päätöksenteon tukeminen.	Tilanne- ja tulevaisuuskuvan säännöllinen päivittäminen sekä alueellisten asiantuntijaverkostojen aktiivinen hyödyntäminen.	1) Pohjois-Pohjanmaan suhdanneaineistojen ja -analyysin julkaiseminen kaksi kertaa vuodessa. 2) Pohjois-Pohjanmaan ennakointiverkoston kokoontuminen neljä kertaa 2024.	1) Suhdanneaineistojen analyysi ja siihen liittyvä viestintä maaliskuu- ja syyskuussa. Ennakointi- ja tietotuotantopalvelun saatavuutta ja näkyvyyttä kehitetty. 2) Neljä ennakointiverkoston kokousta, joita edelsi valmisteluryhmän kokoukset.	Maakunnan suunnittelu ja osaaminen, maakunnan kehittäminen ja rahoitus.
Maakunnan elinvoiman kasvattaminen ennakoivalla maankäytön suunnittelulla.	Energia- ja ilmastovaihehemaakuntakaavatyön eteneminen aikataulussa.	Vaihehemaakuntakaavan hyväksyminen 2024.	Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihehemaakuntakaavan hyväksyntä siirtyi keväälle 2025. Alkuperäisen tavoitteen mukaan vaihehemaakuntakaavan hyväksymiskäsittely maakuntavaltuustossa joulukuussa 2024. Julkiseen ehdotukseen annetun palautteen perusteella muodostui tarve täsmentää kaava-aineistoa.	Maakunnan suunnittelu ja osaaminen.
Maakuntaohjelman toteuttaminen 2022 - 2025	Maakuntaohjelman kärkihankkeiden asteittainen käynnistäminen.	Käynnistettyjen kärkihankkeiden lukumäärä.	V. 2024 valmistui kaksi kärkihanketta: EMMI-hankkeen TP 2 (ilmastovaikutukset vaihehemaakuntakaavassa) ja Pohjois-Pohjanmaan ilmastotiekartan 2021-2030 ja päivitystyö. Yhteensä käynnistetty 28/35 kärkihanketta. Maakuntaohjelman 2022-2025 ulkoisen arviointi valmistui joulukuussa. Tulosten perusteella kärkihankkeista merkityksellisimpiä ovat olleet vihreän siirtymän vahva tukeminen, TKI-toiminnan kasvattaminen ja TEN-T-kärkihankkeiden edistäminen.	Maakunnan kehittäminen ja rahoitus.
Vaikuttaminen aluekehityspäätöksen valmisteluun.	Vaikuttaminen valmisteluun ja toimeenpanoon.	Aluekehityspäätöksen toimeenpanoon osallistuminen.	Liitto osallistui aluekehityspäätöksen "Uudistuvat ja hyvinvoivat alueet" valmisteluun, valtioneuvosto hyväksyi päätöksen maaliskuussa. Maakunnan kehittämisessä ja maakuntaohjelman toimeenpanossa on huomioitu aluekehityspäätöksen painoalueet. Huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden toimeenpanosuunnitelma 2024-2025 valmistui.	Maakunnan kehittäminen ja rahoitus, maakunnan suunnittelu ja osaaminen.

Strateginen linjaus 2025: Innostuneiden osaajien yhteisö				
Tavoite 2024	Toimenpide	Mittari	Toteuma	Vastuutahot
Henkilöstöjohtamisen kehittäminen.	1) Oikeudenmukainen ja kannustava palkkausjärjestelmä 2) Uusien sekä jo palvelussuhteessa olevan henkilöstön osaamistarpeiden seuranta, ylläpitäminen ja kehittäminen	1) Palkkausjärjestelmän kehittäminen ja paikallinen sopimus 2) Rekrytointi-, perehdytys- ja palvelusuhteen päättymisen prosessin kehittäminen, sähköisen alustan hankinta	1) Henkilökohtaisen lisän palkkausjärjestelmän osan uudistamistyö aloitettiin syyskuussa. Paikallisneuvottelut jatkuvat. 2) Intro-perehdytysohjelman käyttöönotto, koordinoitu ja dokumentoitu perehdytys työntekijäkokemuksen ja työnantajakuvan kehittämiseksi. Lähtökysely käytössä.	Maakuntajohtaja, Hallinto, Maakunnan kehittäminen ja rahoitus, Maakunnan suunnittelu ja osaaminen.
Työhyvinvoinnin kehittäminen ja johtaminen.	Yhteisöllisyyden lisääminen, työympäristön kehittäminen sekä työyhteisön yhteisten toimintamallien kehittäminen ja käyttöönotto.	1) Työhyvinvointikyselyn tulokset ja työhyvinvointisuunnitelman laatiminen. 2) Käytössä joustava hybridityömalli. 3) Organisaation yhteiset käytännöt. 4) Sairauspoissaolot.	1) QWL-kysely henkilöstölle kesäkuussa, henkilöstötilaisuus elokuussa. Työhyvinvointisuunnitelma sisältyy toukokuussa alkaneeseen InnOKE-projektiin. 2) Hybridityöohje uudistettu, mkh hyväksyi joulukuussa. 3) InnOKE-projektin käynnistettiin, henkilöstön säännölliset infotilaisuudet (kuukausikuulumiset) käynnistettiin toukokuussa, 15 henkilöstötilaisuutta, kolme johtoryhmän kehittämisiltapäivää, vastuualueiden kokoukset ja kehittämisspäivät, virkistyspäivä Iso-Syötteellä huhtikuussa, työterveyshuollon tuki työyhteisölle. 4) Sairauspoissaolot 523 pv, kasvu 3,6 % edellisvuodesta. Keskimäärin 11,3 pv/henkilö.	Maakuntajohtaja, Hallinto, Maakunnan kehittäminen ja rahoitus, Maakunnan suunnittelu ja osaaminen.

2.3 Luottamushenkilöhallinto

Maakuntavaltuusto

Pohjois-Pohjanmaan liiton ylintä päätösvaltaa käyttää maakuntavaltuusto, jossa on 75 valtuutettua. Maakuntavaltuusto kokoontui toimintavuonna kaksi kertaa.

Maakuntavaltuuston poliittinen jakauma vastaa vuoden 2021 kuntavaalien tulosta Pohjois-Pohjanmaalla. Kunnittain maakuntavaltuuston paikat jakaantuvat vuosina 2021–2025 seuraavasti: Alaveska 1, Haapajärvi 1, Haapavesi 1, Hailuoto 1, li 2, Kalajoki 2, Kempele 3, Kuusamo 3, Kärsämäki 1, Liminka 2, Lumijoki 1, Merijärvi 1, Muhos 2, Nivala 2, Oulainen 2, Oulu 30, Pudasjärvi 2, Pyhäjoki 1, Pyhäjärvi 1, Pymalhäntä 1, Raahe 4, Reisjärvi 1, Sievi 1, Siikajoki 1, Siikalatva 1, Taivalkoski 1, Tyrnävä 1, Utajärvi 1, Vaala 1 ja Ylivieska 3.

Maakuntavaltuuston puheenjohtajisto 2024

- Puheenjohtaja Mari-Leena Talvitie (kok.), Oulu, 3.6.2024 saakka, Lyly Rajala (kok.), Oulu 3.6.2024 lähtien
- 1. varapuheenjohtaja Jouni Jussinniemi (vas.), Pyhäjärvi
- 2. varapuheenjohtaja Jarmo Haapaniemi (sd.), Kempele
- 3. varapuheenjohtaja Tuomas Okkonen (ps.), Liminka

Maakuntahallitus

Maakuntahallitus johtaa Pohjois-Pohjanmaan liiton toimintaa, hallintoa ja taloutta. Maakuntahallitus vastaa kuntayhtymän toiminnan yhteensovittamisesta, henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kuntayhtymän sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Maakuntahallituksen alaisena liiton hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa johtaa maakuntajohtaja Jussi Rämetsä, joka toimii maakuntahallituksen esittelijänä.

Maakuntahallituksen puheenjohtajisto 2024

- Puheenjohtaja Jussi Ylitalo (kesk.), Tyrnävä, 9.12.2024 saakka, Lauri Nikula (kesk.), Oulu, 9.12.2024 alkaen
- Varapuheenjohtaja Esa Aalto (vihr.), Oulu

Maakuntahallitus kokoontui 11 kertaa vuonna 2024. Kokoukset pidettiin Oulussa lukuun ottamatta Liminganlahden luontokeskuksessa pidettyä kokousta 19.8.2024.

Maakuntahallituksen nimeämät Pohjois-Pohjanmaan maakunnallinen nuorisovaltuusto, Pohjois-Pohjanmaan ilmastotyön neuvottelukunta, Pohjois-Pohjanmaan järjestöneuvottelukunta sekä Pohjois-Pohjanmaan koulutuksen ja tutkimuksen yhteistyöryhmä työskentelivät saamansa toimeksiannon mukaisesti.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta arvioi kuinka hyvin valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuvat ja varmistaa, että liiton toiminta on järjestetty tuloksellisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Lautakunnassa on seitsemän jäsentä ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet. Tarkastuslautakunta kokoontui vuonna 2024 viisi kertaa. Tarkastuslautakunnan puheenjohtajana toimi Kristian Ruotsalainen (kok.) Limingasta ja varapuheenjohtajana Matti Leiviskä (kesk.) Pyhännältä.

Toimintavuonna tarkastuslautakunta käynnisti Pohjois-Pohjanmaan liiton tilintarkastusyhteisön kilpailutuksen. Maakuntavaltuusto valitsi joulukuussa tarkastuslautakunnan esityksen mukaisesti Pohjois-Pohjanmaan liiton tilintarkastusyhteiseksi tilikaudelle 2025–2028 TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy.

Tarkastuslautakunta valvoi kuntalain 84 §:n mukaisesti sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattoi sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi maakuntavaltuustolle kesäkuussa.

Tarkastuslautakunta tutustui helmikuussa Euroopan aluekehitysrahastosta rahoitettuun Centria-ammattikorkeakoulu Oy:n LATU - Laatu- ja testauksen investointi -hankkeeseen sekä puu- ja rakennusteknologian laboratorioon.

Toimintavuonna Pohjois-Pohjanmaan liiton tilintarkastuksesta vastasi TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy, vastuunalaisena tilintarkastajana JHT, KHT, KRT Marko Paasovaara.

Pohjois-Suomen neuvottelukunta

Keski-Pohjanmaan liitto toimi Pohjois-Suomen neuvottelukunnan puheenjohtajamaakuntana vuonna 2024. Neuvottelukunta kokoontui kaksi kertaa. Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunta piti kaksi yhteiskokousta. Itä- ja Pohjois-Suomen huippukokousta ei pidetty. Neuvottelukuntien kokouksiin on osallistunut maakuntajohtaja sekä maakuntahallituksen ja -valtuuston puheenjohtajisto.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR)

Voimassa olevan aluekehityslain perusteella Pohjois-Pohjanmaan liitto on vastuussa Maakunnan yhteistyöryhmän toiminnasta. Yhteistyöryhmä kokoontui kuusi kertaa ja käsitteli 129 asiakohtaa. Puheenjohtajana toimi Matti Heikkilä (kesk.) Kuusamosta.

2.4 Henkilöstötilinpäätös

Henkilöstörakenne

Vuoden 2024 lopussa Pohjois-Pohjanmaan liitossa työskenteli 46 henkilöä. Maakunnan kehittäminen ja rahoitus -vastuualueelle sijoittui 13, maakunnan suunnittelu ja osaaminen -vastuualueelle 13, hallinnon vastuualueelle 15 henkilöä sekä toimintavuoden alussa perustettuun maakuntajohtajan toimintayksikköön viisi henkilöä sisältäen maakuntajohtajan.

Henkilöstömäärä väheni kahdella edellisvuodesta. Vakinaisia viranhaltijoita ja työntekijöitä oli 91 prosenttia (42 henkilöä). Määräaikaisia työsuhteita oli 9 prosenttia. Näissä perusteena olivat määräaikaiset projektit. Naisten osuus henkilöstöstä oli 63 prosenttia. Henkilöstön keski-ikä oli toimintavuoden lopussa 51,3 vuotta. Henkilöstön keski-ikä on pysynyt lähes ennallaan edellisvuoteen verrattuna, jolloin se oli 51,2 vuotta. Kuntasektorin keskiarvo oli 45,3 vuotta vuonna 2023. Eläköitymisiä tapahtui vuoden aikana yksi hallintojohtajan siirtyessä eläkkeelle 1.9.2024.

Karelia CBC -ohjelman päättymisen vuoksi keväällä käytiin työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa ja hyvinvointialueilla annettun lain mukainen yhteistoimintamenettely. Yhteistoimintaneuvottelujen tuloksena yksi henkilö siirtyi 1.10.2024 maksatusasiantuntijan tehtävään, yhden henkilön tehtävät ohjelmassa päättyivät 31.12.2024 ja kahden henkilön tehtävät päättyivät 30.6.2025. Yksi henkilö siirtyi Interreg Aurora -ohjelmaan ohjelmakoordinaattorin tehtävään 1.1.2024 alkaen.

Alkuvuonna rekrytoitiin henkilöt täyttämättä olleisiin kansainvälisten asioiden asiantuntijan, lakimiehen ja hallinnon kehittämispäällikön tehtäviin. Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelman 13 maakunnan yhteinen lakimies sekä hallinnon kehittämispäällikkö aloittivat tehtävissään 1.1.2024 ja kansainvälisten asioiden asiantuntija 1.2.2024.

Uuden hallintojohtajan rekrytointiprosessi toteutettiin alkuvuodesta, ja hallintojohtaja aloitti tehtävässään 1.8.2024. EUSBSR PAC Tourism -hankkeelle myönnettiin lisärahoitus joulukuussa ja projektipäällikön määräaikaista työsuhdetta jatkettiin vuoden 2026 loppuun.

Hallinto- ja henkilöstöjohtajan virkanimike muutettiin hallintojohtajaksi 15.1.2024 alkaen ja asiakaspalvelusihteerin virka lakkautettiin syyskuussa 2024.

Sairauspoissaolot

Sairauspoissaolojen keskiarvo vuonna 2024 oli 11,3 päivää henkilöä kohden. Keskiarvo on noussut hieman edellisestä vuodesta, jolloin se oli 10,4 päivää henkilöä kohden. Vuonna 2023 kuntatyöntekijät olivat keskimäärin 16,4 päivää poissa töistä oman sairauden takia. Viidellätoista henkilöllä ei ollut lainkaan sairauspoissaoloja, edellisvuonna henkilöitä oli yhdeksän.

Sairausloman pituuden mukaan tarkasteltuna sairauspoissaolopäivien määrä väheni lähes kaikissa pituusluokissa. Yksittäiset, pitkät sairauspoissaolot näkyvät sairauspoissaolopäivien määrän hienoisena kokonauskasvuna (3,6 %). Suurin osa sairauspoissaoloista oli 1–9 päivän pituisia. Omailmoitusjärjestelmän mukaisten sairauspoissaolojen osuus väheni edellisvuoden 24,8 prosentista 20,05 prosenttiin. Sairauspoissaoloista 78 prosenttia oli lääkärin määräämiä. Yleisimpänä sairauspoissaolon syynä olivat edelleen infektioaudit, joiden aiheuttamat sairauspoissaolot painoutuivat erityisesti vuoden ensimmäiselle neljännekselle. Suurimmat anatomia-ryhmät poissaoloissa olivat infektioiden lisäksi muut diagnoosit, yläraajan sairaudet sekä mielialahäiriöt. Pohjois-Pohjanmaan liitossa on ollut käytössä omailmoitusjärjestelmä (3 pv) ja hengitystieinfektioissa (5 pv).

Hyvinvoinnin edistämiseksi henkilöstöllä on ollut mahdollisuus hyödyntää kulttuuri- ja liikuntaseteleitä sekä aikaisempien vuosien tapaan työnantajan kustantamaa liiton tiloissa tapahtuvaa hierontaa sekä vuonna 2023 käyttöönotettua työsuhdetähtäilyä.

Työterveyshuolto

Pohjois-Pohjanmaan liiton työterveyshuollon on tuottanut vuodesta 2020 lähtien Pihlajalinna Työterveys Oy. Työterveyshuollon palvelujen laatuun ja yhteistyöhön on oltu pääsääntöisesti tyytyväisiä. Sopimus on voimassa vuoden 2025 loppuun.

Vuonna 2024 työterveyshuollon kustannukset olivat 61 317 euroa. Kustannukset ovat nousseet 18 prosenttia edellisen vuoden 52 003 eurosta. Kustannukset ovat nousseet molemmissa korvausluokissa. Lisäksi kustannusten nousuun on vaikuttanut työterveyspalvelun tuottajan hintojen nousu yleisen kustannuskehityksen mukaisesti. Työterveyshuollon työpsykologin käynnit ovat lisääntyneet hieman. Muut käynnit, joihin sisältyvät muun muassa laboratorioskäynnit ja kuvantaminen, ovat lisääntyneet. Lääkärikäyntien määrä on pysynyt ennallaan edellisvuoteen verrattuna ja hoitajakäyntien määrä on hieman vähentynyt.

Henkilöstöjohtamisen kehittäminen

Liiton organisaatorakennetta ja johtamisjärjestelmää muutettiin vuoden 2024 alussa. Tällöin perustettiin uusi maakuntajohtajan toimintayksikkö, johon siirrettiin koko organisaatiota läpileikkaavia toimintoja, kuten HR-palvelut, kansainvälisten asioiden johtaminen ja koordinointi sekä vaikuttajaviestintä. Lisäksi toimintayksikköön sijoitettiin lakimies. Uudistetun hallintosäännön mukaisesti yksikköä johtaa maakuntajohtaja.

Liitossa toimiva yhteistyötoimikunta on työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetun lain mukainen yhteistoimintaelin. Se toimii työsuojelulain mukaisena työsuojelutoimikuntana ja Työterveyslaitoksen suosittamana varautumisryhmänä.

Yhteistyötoimikunta kokoontui toimintavuonna kuusi kertaa. Kokouksissa käsiteltiin työhyvinvointiin, hybridityöhön, työsuojeluun ja henkilöstötyöhön liittyviä asioita sekä seurattiin vuosille 2024–2025 tehdyn tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimenpiteiden toteutumista. Yhteistyöryhmä otti

omalta osaltaan kantaa Pohjois-Pohjanmaan liiton toimintasuunnitelmaan sisältyviin henkilöstöä koskeviin kehittämistavoitteisiin ja -suunnitelmiin.

Vuodelta 2014 olevan henkilökohtaisen lisän palkkausjärjestelmän osan uudistamistyö aloitettiin syyskuussa yhteistyössä henkilöstön edustajien kanssa. Työ saatetaan loppuun vuonna 2025. Tehtäväkohtaisen palkan palkkausjärjestelmän osan uudistamistyötä lykättiin Kunta- ja hyvinvointialueiden työnantajan (KT) suosituksen mukaisesti, koska yleistä kunnallista työ- ja virkaehtosopimusta (KVTES) koskevat valtakunnalliset neuvottelut tasopalkkamallista olivat kesken. KT ja pääsopijajärjestöt sopivat KVTES:n uuden tasopalkkamallin käyttöönotosta 30.9.2025 mennessä joulukuussa 2024.

Intro-perehdytysohjelma otettiin käyttöön toukuussa. Sähköisten perehdytysuunnitelmien avulla varmistetaan suunnitelmallinen, aikataulutettu ja dokumentoitu perehdytys sekä jaetaan perehdytysvastuut. Saadut kokemukset perehdytysjärjestelmästä ovat olleet positiivisia, ja sille asetetut tavoitteet saavutettiin. Sähköinen lähtökysely otettiin käyttöön vuonna 2024. Sen avulla kartoitetaan työntekijäkokemuksia sekä kehitetään työnantajan veto- ja pitovoimatekijöitä pidemmällä aikavälillä. Rekrytointiprosessin tarkastelu ja rekrytointiperiaatteiden kuvaus toteutetaan myöhempänä ajankohtana.

Vuonna 2024 kehityskeskustelujen yhteydessä työntekijöiden tehtäväkuvat päivitettiin ja dokumentoitiin asianhallintajärjestelmään. Ajantasaisten tehtäväkuvien tarkoituksena on selkeyttää vastuita ja rooleja ja lisätä työn hallinnan tunnetta ja työhyvinvointia.

Työhyvinvoinnin kehittäminen ja johtaminen

Toukokuussa käynnistettiin koko organisaatiota koskeva InnOKE-projekti, jossa rakennetaan ja kuvataan tulevaisuuskyvykkään Pohjois-Pohjanmaan liiton toimintamalli sekä valmennetaan esihenkilöitä ja työyhteisöä valmentavan johtajuuden teemoihin. Projektin tavoitteena on parantaa työelämälaatua

ja työhyvinvointia ottamalla käyttöön valmentavan johtamisen käytänteitä ja muuttamalla toimintaa vastaamaan tulevaisuuskyvykkään organisaation toimintaa. Projektin käynnistämisen mahdollisti Kevan myöntämä työelämän kehittämiserä. InnOKE-projekti jatkuu vuoden 2025 loppuun saakka. Vuodelle 2024 suunniteltu työhyvinvointisuunnitelma sisältyy hankkeeseen.

Kesäkuussa 2024 tehdyssä henkilöstökyselyssä selvitettiin työyhteisön vahvuuksia ja kehittämiskohteita. Kyselyn tulokset käsiteltiin henkilöstön kanssa elokuussa. Kyselyn perusteella keskityttiin sisäisen viestinnän, yhteistyön ja johtamisen teemoihin. Lisäksi lähtökohtana kehittämistyölle olivat johtajien kanssa käydyt alkuhaastattelut kesäkuussa. InnOKE-projektiin liittyviä henkilöstötilaisuuksia järjestettiin kolme, joissa aiheina olivat organisaation sisäisen yhteistyön kehittäminen, erilaiset temperamentit ja vuorovaikutus työyhteisössä sekä tulevaisuuskyvykäs ja resilientti organisaatio.

Johtoryhmä piti kolme kehittämisiltaa. Syyskuussa käsiteltiin valmentavan johtamisen sekä tulevaisuuskyvykkään organisaation periaatteita sekä tarkennettiin johtoryhmän tavoitteita ja pelisääntöjä.

InnOKE-projekti nivoutuu tiiviisti keväällä 2024 aloitettuun Pohjois-Pohjanmaan liiton strategia-työhön ja uuteen strategiaan tuleville vuosille. Toimintavuonna valmistunut viestintäsuunnitelma tukee osaltaan InnOKE-projektissa havaittuja kehittämiskohteita. Projektin tavoitteiden edistymistä seurataan henkilöstökyselyllä vuoden 2025 alkukolmanneksen aikana ja tavoitteiden saavuttamista loppuvuodesta 2025.

Liiton etätyöohje päivitettiin 1.5.2024 alkaen, ja päivitetty hybridityömalli oli määräaikaaisesti voimassa vuoden 2024 loppuun saakka. Määräaikaisen mallin toimivuutta selvitettiin henkilöstökyselyllä lokakuussa 2024. Hybridimalli todettiin pääosin erittäin toimivaksi ja työhyvinvointia tukeväksi malliksi. Joulukuussa maakuntahallitus hyväksyi päivitetyn

hybridityöohjeen, jossa työnantaja suosittelee kahta lähityöpäivää viikossa. Hybridityöohje on voimassa toistaiseksi 1.1.2025 alkaen. Vuonna 2024 etätyötä tehtiin 3516 päivää. Hybridityömalli ja liukuvan työajan käyttö tukevat työn ja vapaa-ajan yhteensovittamista.

Henkilöstön tiedonsaantia ja sisäistä viestintää vahvistettiin. Toukokuussa otettiin käyttöön kuukausikuulumiset, joissa vastuualueiden johtajat ja maakuntajohtaja tiedottavat vastuualueidensa ajankohtaisista asioista. Lisäksi henkilöstöpäällikkö kertoo ajankohtaisista henkilöstöasioista. Kuukausikuulumiset on todettu toimivaksi tiedottamisen malliksi. Vuonna 2024 järjestettiin seitsemän tilaisuutta.

Henkilöstö osallistui vuoden aikana aktiivisesti yhteiseen kehittämistyöhön. Liiton uuden strategian työstämiseksi järjestettiin kolme työpajatilaisuutta sekä huhtikuussa käsiteltiin voimassa olevan strategian seuranta- ja vaikuttavuustutkimuksen tuloksia. Viestintäsuunnitelman osalta järjestettiin kaksi henkilöstötyöpajaa. Yhteisten toimintatapojen edistämiseksi käsiteltiin sairauspoissaolojen ja koulutuspoissaolojen prosesseja ja toimintaohjeita sekä alkuvuonna käytiin läpi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman sisältö. Suunnitelman toimenpiteisiin sisältyvän epäasiallisen kohtelun ja häirinnän prosessi, määritelmät, roolit ja lomakkeet käsiteltiin henkilöstötilaisuudessa toukokuussa. Koko henkilöstölle suunnattuja tilaisuuksia järjestettiin vuoden aikana yhteensä 14 kpl mukaan lukien InnOKE-projektin tilaisuudet. Lisäksi vastuualueet ja tiimit järjestivät säännöllisesti yhteisiä läsnäpaamisia.

Vastuualueet ovat järjestäneet henkilöstölleen substanssiin liittyvää tai ammatillista erityis- tai täydennyskoulutusta asiantuntijuuden tukemiseksi. Osaamisen kehittämisen tarpeita on arvioitu kehityskeskusteluissa. Työnantaja on tukenut omaehtoiseen, tutkintohakuisen koulutukseen osallistumista. Vuoden aikana maksettiin paikallisen palkkausjärjestelmän mukaisesti muutamia kertapalkkioita ammattitaitoa lisäävien tutkintojen suorittamisesta.

Sisäisen ja ulkopuolelta ostetun koulutuksen lisäksi henkilöstö on hyödyntänyt sidosryhmien ja ministeriöiden tarjoamaa koulutusta. Toimintavuonna koko päivän kestäviä koulutuspäiviä toteutui 95 ja näihin osallistui 26 henkilöä. Työllisyysrahaston koulutuskorvaukseen oikeuttavien koulutuspäivien määrä kasvoi edellisvuoteen verrattuna ja koulutuskorvaukseen oikeuttaviin koulutuksiin osallistui vuoden aikana 35 henkilöä. Sisäistä koulutusta on järjestetty hankinnasta ja markkinavuoropuhelusta, hankintaohjeen päivytyksestä, fasilitoinnista, tekoälyn käyttöä sekä saavutettavuudesta.

2.5 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Maakuntajohtaja sekä vastuualueiden johtajat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta vastuualueellaan. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanteen tarkastelu on aikataulutettu johtoryhmän kokousaikatauluun kolmannesvuosittain. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan säännönmukaista tarkastelua ja etenkin vastuualueiden riskienhallinnan dokumentoinnin kehittämistä jatketaan edelleen. Olemassa olevia riskienhallintasuunnitelmia päivitetään ja täydennetään kaikilla vastuualueilla. Hallinnon vastuualueella on kartoitettu poikkihallinnollisia riskejä, joita ei ole huomioitu aiemmissa riskienhallintasuunnitelmissa. Hallinnossa on kartoitettu asiarekisterissä olevien sopimusten voimassaoloa.

Maakuntahallitus käsitteli maaliskuussa vuoden 2023 sisäisen tarkastuksen raportin. Tarkastuksen suositusten perusteella on päivitetty hankintaohjeistusta, laadittu ja täydennetty hankintoihin liittyviä asiakirjapohjia sekä järjestetty henkilöstölle koulutusta hankinnoista. Hankintasopimuksille ja hankkeiden yhteistyösopimuksille on laadittu asiakirjapohjat.

Sisäinen tarkastus toteutettiin hyväksytyin vuosisuunnitelman mukaisesti. Vuosisuunnitelman tarkastusten lisäksi on toteutettu yksi tarkastus vuoden 2024 aikana.

Työ- ja elinkeinoministeriö on edellyttänyt välittäviltä toimielimiltä petostentorjunnan koulutuksessa toimenpiteitä EU:n varainhoitoasetuksen 61 artiklan mukaisten eturistiriitojen ehkäisemiseksi Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelmassa. Pohjois-Pohjanmaan liitossa on luotu käytännön toimintamalli EU:n varainhoitoasetuksen mukaisten eturistiriitojen ehkäisemiseksi laatimalla asiakirjapohjat sidonnaisuusilmoitukselle ja riippumattomuustodistukselle sekä ohjeistus niiden rekisteröimistä varten.

2.6 Tilikauden tulos

Maakuntahallitus esittää tilikauden –60 121,58 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

Tuloutetaan kehittämisrahastosta hankkeiden omavastuuosuuksien suuruisesti 157 769,87 euroa. Kirjataan 97 648,29 euroa taseen yli-/alijäämätilille.

Pohjois-Pohjanmaan liitto

HENKILÖSTÖTULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023	Muutos%	Osuus toiminta- kuluista %
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT				
Varsinaisen työajan kulut				
Palkat	2 849 246	3 036 876		
Palkkiot	142 980	185 706		
Yhteensä	2 992 226	3 222 582	-7,15	49,77
Henkilöstön uusiutumiskulut				
Vuosisomapalkat ja -korvaukset	462 167	466 181		
Lomarahat	173 344	177 558		
Lomapalkkavelan muutos	23 694	11 589		
Muut sosiaalipalkat/vapaaeht.	0	0		
Yhteensä	659 206	655 328	0,59	10,96
Henkilöstön kehittämiskulut				
Työpaikkakoulutus	19 681	15 822		
Koulutusajan palkat	26 462	15 100		
Työterveyshuolto	61 038	52 003		
Muut sosiaalitoiminnan kulut	44 128	46 197		
Yhteensä	151 309	129 122	17,18	2,52
Henkilöstön rasituskulut				
Tapaturmavakuutuskorvaukset	-1 816	-558		
Sairauslomapalkat	99 813	109 693		
Kela-korvaukset	-26 360	-21 665		
Yhteensä	71 636	87 471	-18,10	1,19
Henkilöstökulut yhteensä	3 874 377	4 094 504	-5,38	64,44

Pohjois-Pohjanmaan liitto

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	5 966	6 156
Toimintakulut	-6 012	-6 275
Toimintakate	-46	-119
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot	0	0
Korkokulut	0	-1
Vuosikate	-46	-120
Poistot ja arvonalentumiset	-14	-20
Tilikauden tulos	-60	-140
Rahastojen lisäys (-)		
Rahastojen vähennys (+)	158	185
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	98	45

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	99,23	98,10
Vuosikate/Poistot, %	-333,10	-603,92

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta		
Tulorahoitus		
Vuosikate	-46	-120
Tulorahoituksen korjaukset	0	0
Investoinnit		
Investointimenot	0	-34
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-46	-154
Rahoitustoiminnan kassavirta		
Lainakannan muutokset		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	224	-302
Rahoituksen rahavirta	224	-302
Rahavarojen muutos	178	-456
Rahavarat 31.12.	2 220	2 042
Rahavarat 1.1.	2 042	2 498
	178	-456
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Kassan riittävyys, pv	135	118

Pohjois-Pohjanmaan liitto
TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2024	2023	VASTATTAVAA	2024	2023
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	39	53	OMA PÄÄOMA	1 766	1 826
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet					
Aineelliset hyödykkeet	32	46	Peruspääoma	436	436
Koneet ja kalusto	32	46	Muut omat rahastot	921	1 079
			Edell.tilikausien yli-/alijäämä	311	266
Sijoitukset	7	7	Tilikauden yli-/alijäämä	98	45
Osakkeet ja osuud.	7	7			
			TOIMEKSIANT.PÄÄ-	14 546	23 316
			OMAT		
			Valtion toimeksiannot	8 668	14 976
TOIMEKSIANT. VARAT	14 546	23 316	Muut toim.ant.pää-omat	5 878	8 340
Valtion toimeksiannot	8 668	14 976			
Muut toimeksiant.varat	5 878	8 340	VIERAS PÄÄOMA	976	958
			Lyhytaikainen	976	958
			Saadut ennakot		0
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 703	2 731	Ostovelat	78	154
Saamiset			Muut velat	91	83
Lyhytaikaiset saamiset	482	689	Siirtovelat	807	721
Myyntisaamiset	0	1			
Muut saamiset	482	688	VASTATTAVAA YHT.	17 288	26 100
Siirtosaamiset		0			
Rahat ja pankkisaamiset	2 221	2 042			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	17 288	26 100			
TASEEN TUNNUSLUVUT:					
Omavaraisuusaste,%	10,22	7,00			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	16,36	15,57			
Lainakanta 31.12., €	0	0			

POHJOIS-POHJANMAAN LIITON KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	1 000 €	MENOT	1 000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	5 966	Toimintakulut	6 011
Korkotuotot	0	Korkokulut	
Muut rahoitustuotot	0	Muut rahoituskulut	1
Tulorahoituksen korjauserät:		Tulorahoituksen korjauserät:	
- pakollisten varausten muutos	0	+/- pakollisten varausten muutos	0
- käyttöomaisuuden myyntitulot	0	Investoinnit	
- Muut tulorah.korjauserät	0		
Investoinnit		Käyttöomaisuusinvestoinnit	
Rahoitusosuudet investointeihin		Rahoitustoiminta	
Käyttöomaisuuden myyntitulot	0	Antolainasaamisten lisäykset	
Rahoitustoiminta		Pitkäaikaisten lainojen vähennys	
Antolainasaamisten vähennykset		Lyhytaikaisten lainojen vähennys	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		Oman pääoman vähennykset	
Lyhytaikaisten lainojen lisäys			
Oman pääoman lisäykset			
Kokonaistulot yhteensä	5 966	Kokonaismenot yhteensä	6 012

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot	-46
Muut maksuvalmiuden muutokset - rahavarojen muutos= 224-178	46

3

Toteutumisvertailu

3.1 Maakuntajohtajan toimintayksikkö

Kuntayhteistyön tiivistäminen

Tavoitteena oli tiivistää ja monipuolistaa kuntayhteistyötä toteuttamalla Pohjois-Pohjanmaan liiton alueelliset kuntien tapaamiset koko maakunnassa, järjestää kuntajohtajien kokoukset säännöllisesti, toteuttaa kuntajohtajien vuosittainen opintomatka ulkomaille sekä tavata uudet virassa aloittavat kuntajohtajat.

Pohjois-Pohjanmaan kuntien alueelliset tapaamiset toteutettiin kevään ja kesän aikana. Tapaamiseen osallistuivat kaupungin- ja kunnanjohtajat sekä maakuntajohtaja ja Oulun kaupunginjohtaja. Tapaamiset järjestettiin seuraavasti soveltaen työllisyysalueiden

rajauksia: Oulun seutu mukaan lukien Vaala, Utajärvi ja Pudasjärvi, Raahen seutu (Raahe, Pyhäjoki ja Siikajoki), Kalajokilaakso (Kalajoki, Merijärvi, Alavieska), Ylivieskan alue (Ylivieska, Oulainen, Sievi, Haapavesi ja Siikalatva), Nivalan alue (Nivala, Haapajärvi, Reisjärvi, Pyhäjärvi, Pyhäntä ja Kärsämäki) ja Koillismaa (Kuusamo ja Taivalkoski).

Kuntajohtajien kokouksia järjestettiin neljä kertaa. Kokouksissa keskityttiin Pohjois-Pohjanmaan liiton ja kuntien ajankohtaisiin asioihin. Etäkokouksia ajankohtaisista asioista järjestettiin tapauskohtaisesti. Kuntajohtajien opintomatka toteutettiin syyskuussa Müncheniin. Pohjois-Pohjanmaan liiton budjettirahoituksella katettiin osa matkan kustannuksista ja kunnat vastasivat osasta. Vierailu sisälsi tapaamisia yritys- ja tutkimus- ja kehittämisorganisaatioiden sekä Baijerin osavaltion ministeriöiden ja Münchenin kaupungin kanssa.

Kuntajohtajat Baijerin osavaltion talous-, aluekehitys- ja energiaministeriössä 12.9.2024.

Uusien virassa aloittavien kuntajohtajien tapaamisia toteutettiin vuoden aikana. Uudet toimintatavat koettiin mielekkäiksi ja tarpeellisiksi.

Oulun vaalipiirin kansanedustajien säännölliset ja koordinoitut tapaamiset

Pohjois-Pohjanmaan liitto koordinoi neljä Oulun vaalipiirin kansanedustajien tapaamista toimintavuoden aikana. Kolme tapaamisista järjestettiin Helsingissä ja yksi aikataulusyiden vuoksi etäyhteydellä. Tarkoitus oli, että tapaamisiin osallistuvat myös Oulun kaupunki, Oulun yliopisto ja Pohde sekä alueen keskeiset elinkeinoelämän edunvalvojat yhteisen agendan mukaan.

Pohjois-Pohjanmaan EU-tietopiste

Pohjois-Pohjanmaan EU-tietopiste on yksi paikallisista Europe Direct -tiedotuspisteistä (EDIC). EU-tietopisteet ovat Euroopan unionin vuorovaikutuskanava, jonka kautta kansalaiset saavat tietoa Euroopan unionista, omista oikeuksistaan EU-kansalaisina ja EU:n toiminnan painopisteistä ja tavoitteista. Keskukset toimivat Euroopan komission, Euroopan parlamentin ja EU:n neuvoston paikallisina yhteyspisteinä, ja ne tekevät yhteistyötä muiden aktiivisten tiedonvälittäjien kanssa. EU-tietopiste täydentää ja tukee Euroopan komission edustustojen ja Euroopan parlamentin tiedotustoimistojen työtä paikallis- ja aluetasolla.

Europarlamenttivaalit pidettiin 9.6.2024. Vaaleja edeltävien kuukausien aikana Pohjois-Pohjanmaan EU-tietopiste osallistui Pohjois-Pohjanmaan liiton vaikuttamistoimenpiteiden toteuttamiseen. Maaliskuussa EU-tietopiste piti koulutuksen alueen toimittajille EU-vaaleista. Kevään aikana EU-tietopiste koosti esitteen liiton EU-vaalitavoitteista ja järjesti maakunnan EU-vaaliehdokkaille mahdollisuuden esittäytyä oululaisille open-mic-tapahtumassa Eurooppa-päivän aikana. EU-tietopiste organisoivat vaaleja edeltävän toukokuun ajaksi Oulun kaupungin kirjastoihin esittelypisteet, joissa jaettiin vaaleihin liittyvää EU-tietoa ja esitteitä.

EU-tietopiste tarjosi ensimmäistä kertaa Pohjois-Pohjanmaan EU-vaaliehdokkaille tilaisuuden esittäytyä radio-ohjelmassa, joka toteutettiin yhteistyössä Radio Kalevan kanssa. Elämäni Eurobiisi-ohjelmassa ehdokkaat esittelivät itsensä ja heille tärkeitä asioita. Kahden viikon aikana maakunnan ehdokkaat yhtä lukuun ottamatta osallistuivat ohjelmaan, jonka kuuluvuusalue kattoi sekä Pohjois-Pohjanmaan että osan Lapista.

Pohjois-Pohjanmaan EU-tietopiste toteutti some-kampanjan yhteistyössä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntaliittojen kanssa. Some-kampanjassa kannustettiin etenkin nuoria äänestämään EU-vaaleissa. Kampanja toteutettiin toukokuussa Instagram-tilillä. Toukokuussa Oulussa vieraili DG Grown varapääjohtaja Maive Rute, jonka vierailujärjestelyiden toteuttamiseen EU-tietopiste osallistui. Pohjois-Pohjanmaan liiton edustajat olivat mukana vierailuohjelmassa.

Toimintavuonna EU-tietopisteen viestintää kohdennettiin suoraan Pohjois-Pohjanmaan asukkaihin sekä vaikutettiin siihen, että paikalliset mediat tarttuivat tärkeimpiin EU-aiheisiin. Kansalaisviestinnän ja -vaikuttamisen keskiössä olivat EU-vaalit sekä EU-aiheiset tapahtumat, joita EU-tietopiste järjesti aiempaa enemmän.

Euroopan rauhan ja yhtenäisyyden päivää eli Eurooppa-päivää vietettiin 9. toukokuuta. Pohjois-Pohjanmaan EU-tietopiste järjesti Eurooppa-päivän tapahtuman yhteistyössä OSAO:n opetusravintola Hilikun ja sen opiskelijoiden kanssa. Eurooppa-päivää vietettiin Oulussa opiskelijaravintolan tiloissa kolmen päivän ajan 9.–11.5.2024. Teemana oli pop-up kahvila Europe, jossa tarjolla oli teeman mukaisesti opiskelijoiden valmistamia eurooppalaisia kahvilatuotteita kävijöille. Ohjelmassa oli musiikkia, informaatiota EU-vaaleista sekä EU-tietopisteen esittelypiste.

Syyskauden aikana EU-tietopiste osallistui Oulun yliopiston, Oulun ammattikorkeakoulun ja Oulun kaupungin järjestämiin tapahtumiin, joihin kuuluivat Oulun korkeakoulujen yhteinen avajaistapahtuma Hurmos, Oulun päivien Oulu kylässä -festivaali ja Oulun yliopistolla järjestetty Festival of Cultures. Lisäksi EU-tietopiste oli mukana Oulun yliopiston kieli- ja viestintäkoulutuksen ja OAMK:n kielikeskuksen järjestämässä Euroopan kielten päivässä. Tapahtumissa kohdattiin yhteensä 2 000 kansalaista.

EU-vaalien jälkeen heinäkuussa Euroopan komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen esitteli komission strategisia linjauksia. EU-tietopiste esitteli strategisia linjauksia loka- ja marraskuussa pidetyissä tilaisuuksissa yleisölle.

Pohjois-Pohjanmaan EU-tietopiste osallistui komission Suomen edustuston järjestämiin tapaamisiin muiden Suomen EU-tietopisteiden kanssa. Tammi-kuussa tapaaminen oli Seinäjoella, jolloin valmistauduttiin tuleviin EU-vaaleihin. Elokuussa Turun Eurooppa-foorumin yhteydessä pidetyssä tapaamisessa keskityttiin EU-vaalien tuloksiin ja uuden komission strategiaan linjauksiin. Tähän tapaamiseen osallistuivat myös Ruotsin ja Tanskan EU-tietopisteet.

Vaikuttamisviestintä

Toimintavuonna vaikuttamisviestintään panostettiin aiempaa enemmän. Toimenpiteenä Itä- ja Pohjois-Suomen EU-vaalitavoitteiden pohjalta tehtiin Pohjois-Pohjanmaan liitolle erilliset vaalitavoitteet, joista koostettua esitettä jaettiin EU-vaalien ehdokkaille, päättäjille ja muille liiton sidosryhmille. Lisäksi Pohjois-Pohjanmaan EU-tietopisteen toteuttamiin toimenpiteisiin yhdistettiin maakunnan liiton vaikuttamisviestinnän toimia. EU-vaaliehdokkaita tavattiin henkilökohtaisesti ja lisäksi vierailtiin vaalitapahtumissa.

Pohjois-Pohjanmaan liitolle laadittiin viestinnän toimintasuunnitelma ja viestintäsuunnitelma, jota päivitetään jatkossa vähintään neljän vuoden välein. Viestintäsuunnitelmaan sisältyvässä kriisiviestinnän suunnitelmassa varaudutaan mahdolliseen viestinnälliseen kriisitilanteeseen. Maakuntahallitus hyväksyi viestintäsuunnitelman marraskuussa. Pohjois-Pohjanmaan liitto osallistui maakuntien liittojen yhteistyöhön. Yhteiset kannanotot EU:n tulevasta rahoitusmallista ja kulttuurialan elinvoimaisuudesta saivat hyvin näkyvyyttä.

Kansainväliset asiat

Euroopan Parlamentin vaalit pidettiin kesäkuussa 2024. Pohjois-Pohjanmaan liitto laati EU-vaalitavoitteet, jotka pohjautuivat Itä- ja Pohjois-Suomen yhteisiin vaalitavoitteisiin. Pohjois-Pohjanmaan liiton kannalta keskeisille europarlamentaarikkoehdokkaille esiteltiin Pohjois-Pohjanmaan EU-vaalitavoitteita sekä osallistuttiin alueella järjestettyihin suurimpiin EU-parlamenttivaalien keskustelutilaisuuksiin ja paneelieihin.

CPMR

Pohjois-Pohjanmaan liitto on jäsen Conference of Peripheral Maritime Regions -järjestössä (CPMR). Jari Nahkanen toimi CPMR:n Itämeren komissiossa Pohjois-Pohjanmaan liiton edustajana sekä Itämeren komission arktisen työryhmän puheenjohtajana helmikuuhun 2024 asti. Nahkasen äkillisen menehtymisen vuoksi maakuntahallitus nimesi maakuntahallituksen jäsenet Sari Nurron ja hänen varahenkilöksi Lauri Nikulan CPMR:n Pohjois-Pohjanmaan liiton edustajiksi 11.3.2024 lähtien.

Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Itämeren komission arktinen työryhmä järjestivät yhteistyössä Suomen eduskunnan arktisten parlamentaarikkojen delegaation kanssa 9.4.2024 Helsingissä arktisen aluetta käsitelleen seminaarin, joka keskittyi vihreään siirtymään ja turvallisuuteen. Puhujina tilaisuudessa olivat EU-komissiosta EU:n arktinen lähettiläs Clara Ganslandt EU:n ulkosuhdeosastolta ja yksikönpäällikkö Raphaël Goulet EU:n meripääosastolta sekä kansanedustajia Suomesta ja Ruotsista.

Maakuntahallituksen jäsen Sari Nurro toimi CPMR:n Itämeren komission merityöryhmän (Maritime Working Group) puheenjohtajana vuonna 2024. Maakuntavaltuuston varapuheenjohtaja Jouni Jussinniemi toimi liikennetyöryhmän (Transport Working Group) jäsenenä. Maakuntahallituksen jäsen Rami Rauhala toimi energia- ja ilmastotyöryhmän (Energy and Climate Working Group) jäsenenä 15.4.2024 asti, jonka jälkeen varsinainen jäsen oli maakuntahallituksen varapuheenjohtaja Esa Aalto. Pohjois-Pohjanmaan liitto toimi Itämeren komission pääsihteerin Lucille Ehrhartin isäntäorganisaationa vuonna 2024.

Itämeren komission hallitus piti tammikuussa kokouksen Strasbourgissa. Asialistalla oli Euroopan laajuinen liikenneverkko TEN-T. CPMR ja Itämeren komissio jatkoivat keskustelua TEN-T-asetuksen uudesta sisällöstä, joka luo Euroopan liikennejärjestelmän kehittämisen perusteet. Nykyinen geopoliittinen tilanne edellyttää yhä vahvemmin rajat ylittävän liikennejärjestelmän kehittämistä.

CPMR:n Itämeren komission merityöryhmä koontui kesäkuussa Oulussa. Kokouksen aiheena oli Itämeren satamien rooli, joiden merkitys korostuu Itämeren turvallisuuspoliittisen tilanteen vuoksi. Merityöryhmä on vaikuttanut riittävän EU:n CEF-rahoituksen saamiseen satamainvestointien tukemiseksi. Heinäkuussa 2024 Raahen Satama Oy:lle myönnettiin 7,99 miljoonan euron rahoitus Raahen sataman infran parantamiseen merituulivoiman tarpeisiin.

Liitto on osallistunut CPMR:n Itämeren komission muiden työryhmien työhön. Itämeren komission vuosikokous Kotkassa toukokuussa hyväksyi arktisuuden ja vetyyn liittyvät kannanotot, joiden sisältöjen muotoilemiseen Pohjois-Pohjanmaan liitto osallistui.

Itämeren alue

Pohjois-Pohjanmaan liitto osallistui Itämerialueen politiikkaohjelmien ja yhteistyön rakentamiseen. Pohjois-Pohjanmaan liitto toimii EU:n Itämeri-strategian (EUSBSR) matkailun politiikka-alueen koordinaatiotehtävässä (PAC) yhdessä Puolan Pomorskien alueen kanssa. EU:n Itämeri-strategian matkailun jatkohakemukseen vuosille 2025–2026 saatiin Interreg Itämeren ohjelmasta myönteinen rahoituspäätös

Barents-yhteistyö

Pohjois-Pohjanmaan liitto osallistui Barentsin alueneuvoston työhön vuonna 2024. Oulussa järjestettiin Barentsin taloustyöryhmän kokous EU:n alueiden komitean COTER-valiokunnan vierailun yhteydessä 17.–18.9.2025.

Suomen ulkoministeriö päätti marraskuussa, että Suomi eroaa Barentsin euroarktisesta yhteistyöstä. Siirtymäaika on vuoden 2025 loppuun. Yhteistyö norjalaisten ja ruotsalaisten alueiden kanssa jatkuu vuonna 2025 ja hakee tällä hetkellä uutta muotoa. Vuonna 2024 laadittu Pohjoisen ohjelma sisältää esityksen kevään 2025 aikana laadittavasta Suomen, Ruotsin ja Norjan yhteisestä Pohjoisten alueiden strategisesta ohjelmasta, mikä mahdollistaa liiton uudelleen asemoitumisen asiassa.

Pohjois-Pohjanmaan nuorisovaltuusto on osallistunut Barentsin alueen nuorisoneuvoston (BRYC) toimintaan. BRYC:n vuosikokous järjestettiin Tromsassa 20.–21.4.2024. BRYC:n kokouksessa Oulussa 9.11.2024 viimeisteltiin Barentsin nuoriso-ohjelmaa. Nuorisovaltuuston puheenjohtajisto valmisteli toukokuussa kannanoton ulkoministeriölle Barentsin alueen nuorisovaltuuston (BRYC) toiminnan jatkuvuudesta ja resursoinnista.

Pohjois-Pohjanmaan liiton kansainvälinen toiminta tarjosi mahdollisuuksia kansainväliseen yhteistyöhön. Nuorisovaltuuston edustajat Liina Mäkelä, Jere Jämsä, Sami Kemi ja Elmiina Hyytinen osallistuivat Generation Barents tapahtumaan Norjan Bodøssa 19.–21.9.2024. Konferenssin teemoina olivat osaaminen ja työelämä pohjoisessa sekä pohjoisen alueen asuminen ja elinympäristö. Lisäksi työstettiin Barentsin nuoriso-ohjelmaa. Puheenjohtaja Liina Mäkelä ja toinen varapuheenjohtaja Jere Jämsä osallistuivat Nordic Arctic Youth Summit -tapahtumaan Tromssassa 28.11.2024. Nuorisovaltuuston joulukuun kokouksessa Baltic Sea Region Youth Forumin Alma Jokinen esitteli Itämeren alueen nuorisofoorumin toimintaa ja kansainvälistä nuorisovaihtamista.

EU:n teollisuuspolitiikkaan vaikuttaminen

Maakunnan kilpailukyvyyn ylläpitämiseksi osallistuttiin EU:n teollisuuspolitiikan avauksiin kuten EU:n Chips Actin sirukumppanuuden osaamiskeskushakemuksen valmisteluun ja EU:n Horisontti Eurooppa-ohjelmaan jätettyyn Both2nia Hydrogen Valley -hankkeen valmisteluun. EU:n laajuudessa yhteistyössä pystytään hyödyntämään maakunnan suhteelliset edut kasvun, kilpailukyvyyn ja taloudellisen turvallisuuden edistämiseksi.

Pohjois-Pohjanmaan liitto osallistui vuonna 2024 kaivannaisalan EU Mining Regions tutkimushankkeeseen. Hanke vahvistaa EU:n kaivosalueiden ekosysteemejä vihreää siirtymän ja Euroopan strategisen autonomian vahvistamiseksi mineraaliraaka-aineissa ja samalla parantaa kansalaisten hyvinvointia kaivosalueilla.

DG Grown'n apulaispääjohtaja Maive Rute vieraili Oulussa 14.5.2024. Vierailu sisälsi käynnin Nokialla Oulussa, jossa on maailman edistyksellisin 5G- ja 6G- teknologioiden asiantuntemus ja tilat tukiasematuotteiden tutkimiseen, kehittämiseen ja valmistukseen.

Pohjois-Pohjanmaan liitto järjesti Oulun kaupungin ja Oulun Kauppakamarin kanssa elokuussa Pohjoisen turvallisuus ja talous -seminaarin, jossa käsiteltiin pohjoisten alueiden huoltovarmuutta Nato-Suomessa, raideliikenteen merkitystä kestäväen kasvun ajurina pohjoisessa sekä pohjoisen investointeja.

Pohjois-Pohjanmaan liitto tuki Naton DIANA -ohjelman vakiinnuttamista alueella.

Pohjois-Pohjanmaan liiton ja Norrbottenin maakuntahallitukset Limingassa 19.8.2024.

Yhteistyö Pohjois-Ruotsin ja Pohjois-Norjan kanssa Hallitusohjelman kirjaus Pohjoisesta ohjelmasta edellyttää strategista yhteistyötä Pohjois-Ruotsin ja Pohjois-Norjan kanssa. Maakuntahallituksen varapuheenjohtaja Esa Aalto osallistui Tromssassa tammikuussa 2024 Arctic Frontiers-konferenssissa järjestettyyn paneelin Pohjoisesta ohjelmasta. Region Norrbotten vieraili Pohjois-Pohjanmaan liiton vieraana elokuussa 2024. Yhteiskokouksessa keskusteltiin Norrbottenin ja Pohjois-Pohjanmaan ajankohtaisista asioista, erityisesti logistisista rajat ylittävistä yhteyksistä, koheesiopolitiikasta ja Euroopan unionin teollisuuspolitiikasta sekä vihreän siirtymän sosioekonomista vaikutuksista.

Living-in.EU

Pohjois-Pohjanmaan liitto liittyi mukaan Living-in.eu-yhteisöön. Maakuntajohtaja Jussi Rämetsä allekirjoitti sitoumuksen 9.10.2024 Brysselissä osallistuaan Euroopan alueiden ja kaupunkien viikkoon. Sitoumus mahdollistaa Pohjois-Pohjanmaan liiton osallistumisen Living-in.eu:n työryhmiin. Tavoitteena on edistää kestävästä digitaalista muutosta EU:n kaupungeissa ja alueilla.

Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimisto Brysselissä ajaa seitsemän maakunnan toimijoiden etuja, Pohjois-Pohjanmaan liitto edistää maakunnan kan-

sainvälistymistä ja tunnettuutta EU:ssa ja vaikuttaa EU-rahoitusmahdollisuuksiin toimimalla toimiston työssä ja toimiston rahoittajana.

Liitto osallistui Interreg Aurora-ohjelman toteuttamiseen tiedottamalla ohjelmasta sekä osallistumalla hallinto- ja ohjelmakomiteoihin. Liitossa aloitti vuoden 2024 alusta Interreg Aurora 2021–2027 ohjelmaksiin kuuluva ohjelmakoordinaattori. Liitto osallistui Itämeren Interreg-ohjelman kansalliseen koordinaatioryhmän työhön sekä Pohjoisen periferia ja Arktinen –ohjelman toteuttamiseen sekä sen hallintokomitean työhön.

Jatkotoimenpiteiden keskittäminen Pohjois-Pohjanmaan liittoon

Alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (797/2021) annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n mukaan hallintoviranomainen kokoaa Lapin, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Pohjois-Savon, Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan, Keski-Suomen, Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan, Satakunnan, Pirkanmaan ja Etelä-Karjalan maakuntien liittojen jatkotoimenpiteitä koskevat tehtävät Pohjois-Pohjanmaan liittoon. Tehtävien hoitamiseen Pohjois-Pohjanmaan liitto on palkannut lakimiehen vuoden 2024 alusta alkaen.

Living-in.eu:n allekirjoitustilaisuus Alueiden komiteassa.

Valtioneuvoston päätöksellä Pohjois-Pohjanmaan liiton jatkotoimenpiteiden koordinaatioon on osoitettu 0,7 miljoonaa euroa teknistä tukea ohjelmakaudelle 2021–2027. Pohjois-Pohjanmaan liiton jatkotoimenpiteiden tekijä tarjoaa sopimusosapuolina oleville maakuntien liitoille juridista neuvontaa Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelman muun muassa maksatusprosessin osalta kuukausittain järjestettävissä yhteistyöpalaverissa. Vuonna 2024 Pohjois-Pohjanmaan liitossa tehtiin yksi jatkotoimenpidepäätös.

3.2 Maakunnan kehittäminen ja rahoitus

Maakunnan kehittäminen ja rahoitus -vastuualue vastaa alueiden kehittämislain mukaisesti maakunnan yleisestä kehittämisestä, valmistele ja vastaa aluekehitysrahoituksen välineiden hyödyntämisestä ja päätöksenteosta, sekä johtaa aluekehityskeskusteluprosessia ja toimeenpanee ja aktivoi maakuntaohjelmaa. Vastuualue koordinoi liiton kansainvälistä toimintaa sekä hoitaa Karelia CBC -ohjelman hallintoviranomaisen tehtävät. Toimintavuonna korostui yhteistyö maakunnan toimijoiden kanssa, aluekehitysvälineiden suunnittelu sekä alue- ja rahoitusohjelman toimeenpano, seuranta ja päätöksenteko.

Aluekehittämisen keskustelut

Lakisääteiset aluekehittämisen keskustelut käytiin maaliskuussa. Keskustelut toteutettiin teemoittain. Maakuntien yhteiset keskustelut toteutettiin itäisen, pohjoisen, eteläisen ja läntisen alueiden kanssa. Keskusteluihin nostettiin esille alueiden kehityksen kannalta ajankohtaisia, eri hallinnonaloja koskevia horisontaalisia teemoja ja ilmiöitä. Alueiden uudistumisen neuvottelukunta (AUNE) linjasi yhteiset teemat. Keskustelujen lähtökohtina olivat aluekehittämissäätöjen painopisteet ja toimeenpano, maakuntaohjelmatyö sekä aluekehityksen ajantasainen tilannekuva. Pohjois-Pohjanmaan liitto vastasi keskusteluiden valmistelusta ja johtamisesta maakunnassa. Alkekeskustelun sisältöä valmisteltiin

yhteistyössä ELYn asiantuntijoiden kanssa laatimalla yhteinen tilanne- ja kehityskuva. Vuoden 2023 toteutuma on raportoitu työ- ja elinkeinoministeriöön kaksi kertaa vuonna 2024.

Elintarviketalousryhmä

Elintarviketalousryhmässä on Pohjois-Pohjanmaan elintarviketalouden elinkeinoelämän, elinkeinoelämän etujärjestön, tutkimuksen, koulutuksen, neuvontajärjestön ja hallinnon edustajia. Työryhmän toiminta on vakiintunut ja toimintavuonna se kokoontui kolme kertaa. Kokoukset teemoitettiin jäsenten esille nostaminen asioiden pohjalta. Teemoja olivat tutkimuksen ja kehittämisen läsnäolo Pohjois-Pohjanmaalla, teknologian mahdollisuudet ja maidontuotannon tila Pohjois-Pohjanmaalla sekä maatilojen talouden tila ja Euroopan investointipankin rooli elintarviketalouden rahoittajana. Työryhmän pitkäjänteisenä tavoitteena on tuoda elintarviketalouden toiminnot maakuntasuunnitelmien piiriin sekä edistää kumppanuuksien syntymistä alueen eri toimijoiden kanssa.

Elinvoimaryhmä

Elinvoimaryhmä muodostuu maakunnan kuntien ja kuntien kehittämisorganisaatioiden ja -yhtiöiden elinkeinotoiminnan vastuuhenkilöistä. Toimintavuonna ryhmä kokoontui neljä kertaa. Elinvoimaryhmää on hyödynnetty kuntien elinvoimaa ja yritystoimintaa käsittelevien aloitteiden, vierailujen, strategioiden ja suunnitelmien valmistelussa. Kokouksissa on käsitelty aluekehityksen ja rahoituksen ajankohtaisia asioita, Ukrainan jälleenrakentamisen mahdollisuuksia maakunnan yrityksille, työllisyyspalveluiden siirtymistä kunnille, kuntien työpaikkakehitystä ja osaavan työvoiman saatavuutta, huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden toimeenpanosuunnitelmaa sekä kansainvälisiä asioita ja -rahoitusmahdollisuuksia.

Matkailun kehittämisryhmä

Matkailun kehittämisryhmä toimii matkailuelinkeinon alueellisena yhteistyö- ja asiantuntijafoorumina, matkailuelinkeinon strategisena kehittäjänä sekä alueellisena vaikuttajana. Ryhmään kuuluu asiantun-

tijoita maakunnan kaikilta matkailualueilta. Kehittämisyryhmä kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Tapaamisissa työstettiin marraskuussa hyväksytyn maakunnallisen matkailustrategian seuranta ja päivitystä, kuultiin matkailuelinkeinon näkemyksiä Pohjoisen ohjelman valmistelutyötä varten, käsiteltiin matkailun kehittämistyötä ja matkailuelinkeinon ajankohtaisia asioita sekä hankerahoitusmahdollisuuksia. Pohjois-Pohjanmaan matkailufoorumi järjestettiin marraskuussa Oulussa. Tapahtuman järjestämiseen osallistuivat Pohjois-Pohjanmaan liiton lisäksi Oulun Kauppakamari, Business Oulu sekä Oulun Matkailu Oy.

Huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden edistäminen aluekehitysvälinein

Maakuntahallitus hyväksyi maaliskuussa Pohjois-Pohjanmaan huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden toimeenpanosuunnitelman vuosille 2024–2025. Toimeenpanosuunnitelma selkeyttää aluekehittämisen keinoja ja välineitä.

Pohjois-Pohjanmaan liiton hankevalinnoissa on painotettu Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelmaa 2022–2025 sekä Pohjois-Pohjanmaan huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden toimeenpanosuunnitelman mukaisten kehittämiskohteiden edistämistä. Liitto on rahoittanut toimeenpanosuunnitelman mukaisia hankkeita EAKR- ja JTF-rahoituksella.

Rahoitettuja hankkeita

- DIANA 6G Testikeskuksen kehittäminen
- Droonilogistiikan palvelukeskus
- KAVENERO - Kaukolämpö- ja vesihuoltojärjestelmän energiatehokas sektori-integraatio kaupunkien vihreän siirtymän edistämiseksi
- Maaseutumaisen alueen tavaraliikenteen kehittäminen
- Vetysiirtymän arvoketjut, useita hankkeita

Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston metsätyöryhmä

Itä- ja Pohjois-Suomen metsätyöryhmä työskenteli vuonna 2024 Keski-Pohjanmaan liiton johdolla seuraten Euroopan Unionin metsäisten aloitteiden valmistelua sekä päivittämällä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien yhteiset vaikuttamisviestit, IP-alueen metsäperiaatteet EU-päätöksenteossa.

TE2025-uudistuksen tukeminen - TE2024-hanke

Pohjois-Pohjanmaalla on tunnistettu aluekehityksen näkökulmasta erityisesti yrittäjyyden, työllisyyden, työllisyysrakenteiden ja työelämän muutoksien yhteensovittaminen, yrittäjien jaksaminen sekä maakunnan muutoskyvykkyyden selvittäminen ja vahvistaminen. Pohjois-Pohjanmaan liitto on osallistunut työllisyydenhoidon kuntakokeilujen seurantaan ja kuntien tukemiseen työllisyyden hoitamisen siirtyessä kuntien vastuulle.

Toimeenpanosuunnitelman kärkikokonaisuudet

Työ- ja elinkeinopalvelujen siirtyessä kunnille vuoden 2025 alusta Pohjois-Pohjanmaan TE2024-hanke on tukenut maakunnan kuntia uudistukseen valmistautumisessa. Pohjois-Pohjanmaan liitolle osoitettiin aluekehittämiskeskusteluiden perusteella AKKE-rahoitusta vuosille 2022–2024 hankkeen toteuttamiseksi. Pohjois-Pohjanmaan TE2024-hankkeen budjetti oli noin 500 000 euroa, josta AKKE-rahoituksen osuus oli 90 prosenttia ja kymmenen prosenttia katettiin maakunnan kehittämisrahastosta. Hanke pyrki lisäämään kuntien kykyä valmiutta ja kykyä tuottaa uudenlaisia työllisyyspalveluita verkostomaisesti työllisyysalueilla. Koulutus- ja osaamistarpeiden kartoitusvastuun jakaminen työllisyyspalveluverkostossa oli keskeistä. Hanke edisti eri toimijoiden yhteistyöverkostojen muodostamista. Hankkeen loppuseminaari järjestettiin Kuusamossa lokakuussa 2024.

SMART ERA

SMART Community-led transition for Europe's Rural Areas (SMART ERA) -hanke käynnistyi 1.1.2024. Hankkeen toteutusaika on 31.12.2027 saakka. Hankekonsortiota vetää koordinaattori Fondazione Bruno Kesslerin Italiasta. Pohjois-Pohjanmaan liitto toteuttaa yhtä pilottia yhteistyössä Oulun yliopiston Kerttu Saalasti Instituutin kanssa. Itämeri-instituutti on kolmas hankepartneri Suomesta. Muut hankekumppanit ovat Italiasta, Belgiasta, Bosnia ja Hertsegovinasta, Bulgariasta, Puolasta, Sloveniasta, Espanjasta, Sveitsistä ja Itävallasta. Hankkeessa on yhteensä 25 partneria. Hankkeen kokonaisbudjetti on noin 6,59 miljoonaa euroa, josta liiton osuus on 192 500 euroa. Rahoitus on myönnetty Horisontti Eurooppa -ohjelman Innovation Action -osasta.

Hankkeen tavoitteena on turvata maaseutumaisen ja syrjäisten ja väestörakenteen muutoksesta kärsivien alueiden kilpailukykyä digitalisaatiota hyödyntäen. Digitaalisten yhteyksien ja palveluiden lisäksi tarvitaan kohdennettuja paikkakohtaisia toimenpiteitä. Alavieskan, Kalajoen ja Nivalan kunnat toimivat pilottialueina hankkeessa yritys- ja sidosryhmäyhteistyössä kehitettävällä alustatalouden perustuvalla ratkaisulla, jonka tarkoituksena on

parantaa maaseudun palveluiden integrointi paikallisten yritysten ja palvelujen tarvitsijoiden välillä. Hankkeen ensimmäisenä vuonna on keskitytty pilotin sisältövalmisteluun.

EUSBSR Tourism PAC -hanke

Pohjois-Pohjanmaan liitto jatkoi EU:n Itämeristrategian (EUSBSR) matkailun politiikka-alueen koordinaatiotehtävässä (PAC) yhdessä Puolan Pomorskien alueen kanssa. Hanke osallistui Matkamessuille Helsingissä, EUSBSR-maakoordinaattoreiden ja politiikka-alojen koordinaattoreiden vuositapahtumaan Hampurissa Saksassa, Puolan EUSBSR-puheenjohtajuuskauden avaustapahtumaan Varsovassa sekä Itämeristrategian kuukausittain järjestettäviin etätapaamisiin. EU Macro-Regional and Sea-Basin Strategies Days -tapahtumassa Brysselissä hanke toimi työpajassa moderaattoreina. Lokakuussa osallistuttiin Itämeri-strategian vuosifoorumiin Visbyssä Ruotsissa, ja järjestettiin siellä työpaja matkailusta ja vesistöjen resilienssistä yhdessä Nutri politiikka-alan kanssa. Hankkeen työpajassa hanketoteuttajat esittelivät projektiaihioitaan ja hakivat kumppaneita sekä rahoitusta. Hankkeen järjestämässä pyörämatkailu-webinaarissa oli puhujia kolmesta Interreg-projektista ja osallistujia yhteensä 129 henkilöä.

Kesäkuussa Oulussa toteutettiin tärkein vuositapahtuma, Baltic Sea Tourism Forum. Tapahtuma tuki Suomen Itämeren valtioiden neuvoston puheenjohtajuutta heinäkuusta 2023 kesäkuuhun 2024. Tapahtuman avasi Suomen Itämeri-suurlähettiläs Helena Tuuri. Tapahtumaan osallistui 125 henkilöä 12 eri maasta edustaen EU:n Itämeristrategian sekä matkailun sidosryhmiä ja asiantuntijoita. Pohjois-Pohjanmaan liitto vastasi tapahtuman järjestelystä ja yhteistyökumppaneita olivat ulkoministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, Visit Finland, Visit Oulu ja Arctic Foodlab sekä Oulun kaupunki.

Matkailuun liittyviä projekteja ja projektihakijoita on tuettu hankehauissa ja järjestetty useita tapaamisia käynnissä olevien projektien kanssa. Projekteja on kutsuttu esittelemään työtään Baltic Sea Tourism Forum 2024 -tapahtumaan ja muihin tilaisuuksiin.

Baltic Sea Tourism Forum 2024 / Eric Wolf, World Food Travel Association (WFTA). Kuva: Matti Seppänen, Kota Collective

Keväällä hankkeen ohjausryhmän kokous pidettiin Riiassa Latviassa ja syksyllä etänä. Uutiskirjeitä lähetettiin säännöllisesti ja viestintäkanavana on toiminut erityisesti LinkedIn.

ERIAFF-verkosto

European Regions for Innovation in Agriculture, Food and Forestry (ERIAFF) -verkosto on eurooppalainen alueiden verkosto, joka edistää maatalouden, elintarviketuotannon ja metsätalouden innovaatioita sekä alueiden välistä tiedonvaihtoa ja sidosryhmäyhteistyötä. ERIAFF toimii temaattisten toimintaryhmien kautta ja Pohjois-Pohjanmaan toimijat ovat mukana ryhmien toiminnassa. Euroopan metsäisten alueiden verkosto valmisteli kannanoton EU:n tulevista metsiin liittyvistä poliittisista aloitteista, johon Pohjois-Pohjanmaan liitto yhtyi. Kannanotossa esiteltiin verkosto ja sen keskeiset viestit EU:n metsäpolitiikasta EU:n toimielinten uusille edustajille sekä muille sidosryhmille ottaen huomioon Ursula von der Leyenin julkaisemat poliittiset suuntaviivat sekä nykyinen poliittinen ympäristö.

Maakunnan rahoittamisen välineet

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Alue- ja rakennepolitiikan ja JTF-ohjelman toimeenpano on käynnissä. Pohjois-Pohjanmaa saa ohjelmakauden 2021–2027 aikana myöntövaltuuksia (EU+valtio) 356,4 miljoonaa euroa. Summa jakaantuu rahastoittain seuraavasti: Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR) 152,7 miljoonaa euroa, Euroopan sosiaalirahasto (ESR+) 84,2 miljoonaa euroa ja oikeudenmukaisen siirtymänrahasto (JTF) 119,4 miljoonaa euroa.

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman rahoitussuunnitelmat Pohjois-Pohjanmaan liitto vastaa Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman alueellisten rahoitussuunnitelmien valmistelusta. Liitto tekee valmistelun tiiviissä yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa. Vuoden 2024 aikana käytiin rahoitussuunnitelma- ja neuvottelut alueellisesti liiton johdolla.

Maakunnan yhteistyöryhmä päätti ja vahvisti lokakuun 2024 kokouksessa v. 2025 myöntövaltuuksien jaon seuraavasti (v. 2026 osalta alustava suunnitelma).

	POHJOIS-POHJANMAAN LIITTO			POHJOIS-POHJANMAAN ELY-KESKUS			
	EAKR+valtio	JTF+valtio	YHT	EAKR+valtio	JTF+valtio	ESR+valtio	YHT
2025	10,741	1,53	12,271	11,712	5,959	11,605	29,277
2026	10,741	1,53	12,271	11,712	5,959	11,605	29,277
YHT	21,482	3,06	24,542	23,424	11,918	23,210	58,554

Rahoittamisessa huomioidaan Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelma 2022–2025, Pohjois-Pohjanmaan huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden toimeenpanosuunnitelma 2024–2025 sekä Pohjois-Pohjanmaan ilmastotiekartta.

Rahoitushaut, infot ja päätökset

Vuonna 2024 järjestettiin viisi rahoitushakua. EAKR-hakukierrokset järjestettiin 1.9.2023–16.2.2024, 1.4.–31.8.2024 (ylimaakunnallinen) ja 1.9.–30.11.2024. Kestävän kaupunkikehittämisen hakukierrokset järjestettiin 18.12.–19.1.2024 ja 5.4.–31.5.2024. Hakuilmoitukset julkaistiin EURA2021 -tietojärjestelmässä. Lisäksi hakukierroksista on tiedotettu rakennerahastot.fi -portaalin ja valtionavustustoiminnan tietovarantojärjestelmän avulla sekä Pohjois-Pohjanmaan liiton verkkosivuilla.

Toimintavuonna pidettiin neljä rahoitusta koskevaa hakuinfoa:

- Kestävän kaupunkikehittämisen hakuinfo 15.4.2024
- Pohjois-Pohjanmaan liiton rahoitusinfo Oulun yliopistolle ja Oulun ammattikorkeakoululle 3.5.2024
- Esittely kuntavetoisten hankkeiden mahdollisuuksista elinvoimatyöryhmälle 8.10.2024
- Kaavateiden rahoitusmahdollisuuksista info kunnan teknisille johtajille 27.11.2024

Toimintavuonna tehtiin 230 myönteistä ja 12 kielteistä hankepäätöstä. Hankkeiden hyväksymispäätöksiä viivästytti EURA-tietojärjestelmän valmistuminen. Hankepäätösten käsittelyaika oli yhdeksän kuukautta. Vuoden lopulla päästiin normaaliin käsittelyvauhtiin eli alle puolen vuoden käsittelyaikaa vireilletulosta päätökseen. Kaikki JTF-hankkeet ovat käynnissä.

Pohjois-Pohjanmaan liiton hankerahoituksen (EAKR + JTF) kokonaisvolyymi.

Erityistavoite	Erityistavoite kuvaus	Suunniteltu EU- ja valtion rahoitus, €
1.1	Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen	14 319 342
1.2	Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi	3 067 859
1.3	Pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyn parantaminen	6 094 671
2.1	Energiatohokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	3 719 581
2.2	Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen	766 972
2.3	Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen	1 681 528
3.1	Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen	3 434 951
7.1	Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä	40 285 767
Yhteensä		73 370 671

Kestävä kaupunkikehittäminen

Kestävää kaupunkikehittämistä toteutetaan osana Uudistuva ja osaava Suomi -ohjelmaa Oulun kaupungin ja valtion välisen innovaatioekosysteemisopimuksen mukaisesti. Ekosysteemisopimuksella vahvistetaan vetovoimaisten osaamiskeskittymien ja innovaatioympäristöjen rakentumista sekä toimijoiden kytkeytymistä kansainvälisiin verkostoihin ja arvoketjuihin. Oulun kaupungin perustama rahoituksen johtoryhmä priorisoi ja valitsee ekosysteemisopimuksen rahoituskehiksestä rahoitettavat EAKR-hankkeet. Rahoituspäätökset sekä laillisuus- ja ohjelmanmukaisuusharkinnan tekee Pohjois-Pohjanmaan liitto. Rahoituksen johtoryhmä kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa.

Vuonna 2024 järjestettiin kaksi hakukierrosta, joilla jätettiin käsiteltäväksi 15 hakemusta, joista yhdeksän valittiin rahoitettavaksi. Saapuneille ja käsitellyille hankkeille tehtiin myönteiset päätökset neljän hankkeen osalta vuoden 2024 vuoden aikana. Viiden hankkeen rahoituspäätökset tehtiin tammikuussa 2025. Vuoden 2024 aikana saapuneisiin myönteisiin hankkeisiin rahoitusta sidottiin 1 275 637 euroa. Vuosien 2021–2024 myöntämisvaltuutta on sidottu 99,5 prosenttia. Myönteisistä päätöksistä kohdentui Oulun yliopistolle kolme, Oulun ammattikorkeakoululle kaksi, Oulun kaupungille kaksi, OSAO:lle yksi ja VTT:lle yksi.

Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 -ohjelman sulkeminen

Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 -ohjelman kaikki hankkeet suljettiin vuoden 2024 aikana.

Kansallinen rahoitus

Vuonna 2024 kansallisen rahoituksen hakemuksia otettiin käsittelyyn yhden kerran. Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) -rahoitushaku oli avoinna 22.4.–30.8.2024 hankkeille, jotka kohdentuvat alueellisen TKI-toiminnan tukemiseen. Käsittelyyn jätettiin 14 hakemusta. Myönteisen rahoituspäätöksen sai kaksi hankehakemusta, joille myönnettiin rahoitusta 71 524 euroa.

Työ- ja elinkeinoministeriö jakoi 125 000 euroa Pohjois-Pohjanmaan liitolle myönnettäväksi Pyhännän kunnalle paikallisen äkillisen rakennemuutostilanteen hoitamiseen. Päätös PÄRM- koordinaatorahoitustyöllisyyden ja elinvoiman edistämiseen -hankkeelle tehtiin tammikuussa 2024.

Maaliskuussa myönnettiin Ylivieskan kaupungille AKKE:n sopimuksellinen yhteistyö -rahoitusta 100 856 euroa Ylivieska, Kalajoki, Nivala -työllisyysalueen valmistelun tukemiseen. Vastaavaa rahoitusta myönnettiin toukokuussa 202 440 euroa Raahen kaupungille Raahen työllisyysalueen käynnistämisen tukemiseen. Joulukuussa 2024 myönnettiin Pohjois-Pohjanmaan tulevaisuuden suuntaviivat -hankkeelle 19 000 euroa AKKE- sekä Alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistäminen (AIKO) -määrärahaa.

Hankkeella tuetaan Pohjois-Pohjanmaan maakuntastrategian ja uuden maakuntaohjelman 2026–2029 valmistelun vuorovaikutusta ja sisällön tuottamista sekä sparrataan valmistelua.

Kansainvälinen rahoitus

Itämeren alueen yhteistyömahdollisuuksista järjestettiin erillisinfo maakunnan toimijoille marraskuussa 2024. EU:n Itämeri-strategian ja sen toimitasuunnitelman sekä Interreg Itämeri -ohjelman rahoitusmahdollisuudet tuovat konkreettisia toimia alueelle. Infossa annettiin ajankohtaista tietoa EU:n Itämeri-strategian toimitasuunnitelman päivityksestä sekä Interreg Itämeri -ohjelmasta sekä ohjelmasta rahoituksen saavasta kolmesta hankkeesta, joissa on mukana partnereita Pohjois-Pohjanmaalta. Yksi näistä hankkeista on EUSBSR PAC Tourism-hanke, jossa Pohjois-Pohjanmaan liitto toimii yhteistyössä Puolan Pomorskien alueen kanssa EU:n Itämeri-strategian matkailun politiikka-alueen koordinaattorina.

Interreg Aurora 2021–2027 ohjelman toteutuskauden kokonaisbudjetti on noin 205 miljoonaa euroa. Tästä EU-rahoitusta on noin 117 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 jälkeen EU-rahoitusta on jäljellä 66,27 miljoonaa euroa, joka kattaa maksimissaan 65 prosenttia suomalaisten ja ruotsalaisten organisaatioiden kuluista. Norjalaisten organisaatioiden Interreg-rahoitus vahvistetaan erikseen vuosittain. Vuoden 2024 loppuun mennessä ohjelmasta oli rahoitettu 98 hanketta, joihin on sidottu rahoitusta 50,9 miljoonaa euroa. 19 hankkeella on pääpartneri Pohjois-Pohjanmaalta ja näihin hankkeisiin on sidottu ohjelmarahoitusta 1,4 miljoonaa euroa.

OECD ja NSPA -yhteistyö

Pohjois-Pohjanmaan liitto on ollut vuonna 2024 mukana kahdessa EU-komission rahoittamassa ja OECD:n toteuttamassa tutkimushankkeessa. Pohjois-Pohjanmaan liitto koordinoi alueellista työtä.

Itäisen raja-alueen siirtymästrategia tutkimushanke

Hankkeessa etsitään ratkaisuja Venäjän Ukrainassa käymän hyökkäyssodan aiheuttamaan toimintaympäristön muutokseen itäisen Suomen alueella. Hankkeen kohdealueena ovat kahdeksan itärajan maakuntaa. Pohjois-Pohjanmaan on kohteena koko maakuntana, mutta erityisesti Koillismaan kuntien Kuusamon ja Taivalkosken osalta. Hanke tukee vaikuttamisessa EU:n tulevan alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden valmisteluun, jossa Suomi on korostanut EU:n ulkoraja-alueiden merkitystä ja niiden tulevaisuuden toimintaedellytyksiä. Hanke tuottaa vuoden 2025 aikana ehdotuksen siirtymästrategiaksi ja toimenpidesuunnitelmaksi raja-alueille sekä jokaiselle kohteena olevalle maakunnalle. Strategia sisältää suositukset keskushallinnolle, aluetasolle sekä kunnille. Hankkeen alueellisessa työssä valmisteltiin laadulliset ja määrälliset arviot yhteistyössä Taivalkosken kunnan ja Kuusamon kaupungin kanssa Ukrainan sodan vaikutuksista maakunnan itärajalla.

Pohjoisia harvaan asuttujen alueita koskeva tutkimus

Pohjois-Pohjanmaan liitto valmistautuu uuden ohjelmakauden valmisteluun komission rahoittamalla ja OECD:n toteuttamalla tutkimus- ja kehittämishankkeella: Support of the implementation capacity of sustainable green development in the European Arctic Northern Sparsely Populated Areas (NSPA). Suomen, Ruotsin ja Norjan pohjoisia harvaan asuttuja NSPA-alueita koskeva tutkimus hyväksyttiin 5.12.2024. Se sisältää analyysit ja kehittämissuosituksia maakunnille, Itä- ja Pohjois-Suomelle sekä NSPA-alueelle. Lisäksi tutkimus sisältää suosituksia keskushallinnolle ja aluetasolle. Suositukset tulisi huomioida uuden ohjelmakauden valmistelussa.

Karelia ENI CBC -ohjelman päättämisen toimenpiteet

Pohjois-Pohjanmaan liitto on vastannut hallintoveranomaisena Karelia ENI CBC -ohjelman loppuunsaattamisesta ja sulkemisesta. Venäjän sotatoimet Ukrainassa johtivat ohjelman rahoitussopimuksen jäädyttämiseen maaliskuussa 2022 ja Venäjän puolella toteutettavien toimenpiteiden keskeyttämiseen. Toimintavuonna Promas-ohjauksjärjestelmän aineisto on siirretty pysyväisarkistoitavaan muotoon ja muu ohjelma-aineisto on arkistoitu asianmukaisesti. Ohjelman teknisen tuen varojen käyttöoikeus päättyi 30.9.2024. Ohjelman sulkemisasikirjat toimitetaan Euroopan komissiolle 15.2.2026 mennessä.

3.3 Maakunnan suunnittelu ja osaaminen

Maakunnan suunnittelu ja osaaminen -vastualueen tehtävät jakautuvat toiminnallisesti kolmeen kokonaisuuteen: tulevaisuus, maakuntaohjelma ja maakuntakaava. Organisoituminen perustuu maakunnan suunnittelujärjestelmään ja kokonaisuudet täydentävät toisiaan. Tulevaisuus tuottaa laaja-alaista tietoa maakunnan toimintaympäristöstä sekä ennakoii siinä tapahtuvia äkillisiä ja jatkuvia muutoksia. Tietoja hyödynnetään erityisesti maakuntaohjelman, maakuntakaavan ja liikennejärjestelmätyn laadinnassa ja toimeenpanossa, edunvalvonnan tukena sekä alueelliset erityispiirteet ja elinkeinoelämän tarpeet huomioivassa koulutuksen määrällisessä ja laadullisessa ennakoinnissa.

Globaalit kriisit ja geopolitiikassa tapahtuneet muutokset ovat vaikuttaneet Pohjois-Pohjanmaan asemoitumiseen logistisesti ja painoarvoon huoltovarmuuden ja kriisinkestävyyden näkökulmista. Toimintaympäristössä tapahtuvat nopeat muutokset ovat korostaneet tulevaisuuteen katsovaa ja ennakkoivaa työskentelyotetta ja verkostoitumisen merkitystä. Näihin muutoksiin liittyviä mahdollisuuksia ja uhkia on tarkasteltu toimintavuonna mm. päivitetyllä liikennejärjestelmäsuunnitelmalla, ilmastotiekartalla, aluerakennetyöllä sekä maakuntakaavoitusta jatkamalla.

Toimintavuoden keskeiset prosessit ovat edellyttäneet tiivistä vuoropuhelua Pohjois-Pohjanmaan liiton sisällä, luottamuselimien välillä sekä maakunnan sidosryhmien kanssa. Erityisesti saavutettavuuteen, energiantuotantoon, energiaintensiivisen teollisuuden sijoittumiseen ja osaavan työvoiman tarpeeseen on vaikutettu käynnissä olevilla suunnitteluprosesseilla sekä aktiivisella edunajamisella ja viestinnällä. Edunvalvontaa on tehty tiiviissä vuorovaikutuksessa maakuntahallituksen, maakunnan kansanedustajien ja muiden pohjoisen toimijoiden kanssa.

Maakuntaohjelma

Maakuntaohjelma suuntaa maakunnan kehittämistä

Maakuntaohjelma 2022–2025 määrittää Pohjois-Pohjanmaan aluekehittämisen tahtotilan. Toimintavuoden aikana aktivoitiin maakuntaohjelman toimeenpanoa ja kärkihankkeiden vaiheittaista käynnistämistä. Kaksi kärkihanketta päättyi: EMMI-hankkeen TP 2 (ilmastovaikutukset vaihemaakuntakaavassa) valmistui helmikuussa ja Pohjois-Pohjanmaan ilmastotiekartan 2021–2030 päivitystyö elokuussa.

Aluekehityskeskustelun tilanne- ja kehityskuvatyon toimintamallia kehitettiin vastuualueiden yhteistyönä. Maakuntahallitus hyväksyi maaliskuussa maakuntaohjelman huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden toimeenpanosuunnitelman vuosille 2024–2025.

Maakuntaohjelman toimenpiteitä ja niiden vaikutuksia edistettiin laadullisella ja määrällisellä seurannalla. Raportointia ja seurantaa kehitettiin uudistetun nettipohjaisen indikaattorimallin avulla. Kehitystyötä jatketaan edelleen. Maakuntaohjelman sisällöllistä yhteensovittamista kuntien ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteen strategiseen suunnitteluun jatkettiin helmikuussa hyväksytyyn strategisen yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Maakuntahallituksen päätöksellä aloitettiin marraskuussa uuden maakuntaohjelman valmistelu vuosille 2026–2029. Ohjelma viedään maakuntavaltuuston hyväksymiskäsittelyyn loppuvuonna 2025. Maakuntaohjelman laatimistyön käynnistymisestä kuulutettiin SOVA-lain (Laki viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista) edellyttämällä tavalla.

Ulkoinen arviointi Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelmasta 2022–2025 valmistui joulukuussa. Arvioinnissa selvitettiin tavoitteiden toteutumista ja vaikutuksia vuosina 2022–2025 sekä muodostettiin kehittämissuosituksia tulevan maakuntaohjelman painopisteistä. Arviointi toteutettiin Pohjois-Suomen maakuntien yhteistyönä.

Kulttuuritoiminnan edistäminen ja kulttuurihyvinvointi

Kulttuurialan 2030 vuodelle ulottuvat kehittämissuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet on koottu maakunnalliseksi kulttuurin kehittämissuunnitelmaksi, jonka toimeenpanoa tehtiin opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamissa kulttuurin alueellisissa kehittämissuunnitelmissa. Kulttuurikenttä - Yhteistyötä ja vaikuttavuutta kulttuuripalveluihin -hanke päättyi keväällä 2024. Kuuden taidepilotin, 29 valmistuneen taideteoksen ja saatujen tulosten kokonaisuus julkaistiin visuaalisena tarinakarttana liiton verkkosivuilla. Arviointikyselyn mukaan kunnat olivat tyytyväisiä hankkeen toimintaan ja tuloksiin.

Kulttuurin alueellinen kehittämissuunnitelma jatkui Kainuun liiton hallinnoimassa ja Pohjois-Pohjanmaan liiton kanssa yhteistyössä toteutettavassa KAIPPO-hankkeessa. Kuntien ja kulttuuritoimijoiden kanssa kehittämissuunnitelmaa tehtiin kumppanuuspyöryttämällä.

Hankkeen tärkeimpiä tavoitteita on tukea Oulu 2026 kulttuuripääkaupunkivuoden toteuttamista. Ideoita haettiin tutustumalla paikan päällä kulttuuripääkaupunki Tarton ohjelmaan ja toteutukseen.

Kulttuuripankkipalvelu laajentui Pohjois-Pohjanmaalle. Verkkoalusta kokoaa yhteen paikkaan ammattimaisesti toimivat taiteen ja kulttuurin tekijät sekä heidän tarjoamansa tilattavat palvelut. Hanke on opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama valtakunnallinen kulttuurin kehittämissuunnitelma, jossa mukana on seitsemän maakuntaa hallinnoivan Tampereen kaupungin/Pirkanmaan lisäksi. Pohjois-Pohjanmaalla käytännön työstä vastaavat yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Oulun kaupunki. Toimintavuonna laadittiin yhteistyösopimukset sekä käynnistettiin verkkopalvelun hankinta ja visuaalisen ilmeen suunnittelu.

Kulttuurikenttä hankkeen kuuden taidepilotin tulokset on koottu tarinakartaksi. Kuva Raahen mosaiikkipajasta.

Oulu 2026 kulttuuripääkaupunkivuosi ulottuu koko maakuntaan. Kaikki kulttuurin parissa tehty työ tähtää vuoden laadukkaaseen toteuttamiseen. Pohjois-Pohjanmaan liitto osallistui Oulun kulttuurisäätiön valtuuskunnan ja tutkimus- ja seurantaryhmän työskentelyyn. Liiton omaa toimintaa suunniteltiin henkilökunnan työpajassa.

Kulttuurihyvinvoinnin kehittämisessä jatkettiin verkostoyhteistyötä järjestämällä toimintavuonna neljä POPkulta-verkoston tapaamista sekä osallistumalla Pohteen hyvinvointisuunnitelman ja -kertomuksen laatimiseen, hyvinvoinnin yhteistyöryhmän toimintaan ja asukkaille suunnatun tiedonkeruun toteuttamiseen sekä tulosten analysointiin. Kulttuurista elintapaohjausta kehitettiin järjestämällä webinaari ja osallistumalla kansalliseen kehittämistyöhön. Lapin, Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan kulttuurihyvinvoinnin verkostojen välinen yhteistyö käynnistettiin. Kulttuurihankkeiden suunnitteluun, toteuttamiseen ja ohjausryhmätyöskentelyyn annettiin asiantuntijaosaaamista. Viranomaisyhteistyötä hankekehittämisessä tehtiin Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kulttuuri ja luovat alat -teemaryhmässä.

Pohjois-Pohjanmaan ilmastotiekartan toimeenpano, seuranta ja päivitys

Pohjois-Pohjanmaalla ilmastotyö on osa maakunnan strategiaa tavoitteita ja edunvalvontaa, jonka tarpeisiin on tuotettu sisältöä Pohjois-Pohjanmaan ilmastotiekartan 2021–2030 linjauksiin pohjautuen. Ilmastotiekartan strategiset tavoitteet on liitetty käytännön ilmastotoimiin sisällön toimiessa kriteerinä Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden rahoituksessa toimintalinjassa 2, Hiilineutraali Suomi. 35 prosenttia EAKR-toimista tulee kohdistua eri ilmastotoimiin.

Tavoitteiden seurannassa hyödynnetään uusinta tietoa. Toimenpiteinä ovat maakunnan ilmastotyötä ohjaavan neuvottelukunnan kokoukset, teemaan liittyvät tilaisuudet, verkostoituminen kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa sekä viestintä ja vuorovaikutus. Yhteistyötä on tehty Kohti hiilineutraaleja kuntia ja maakuntia – Canemure -hankkeen kanssa.

Pohjois-Pohjanmaan ilmastotyön neuvottelukunta kokoontui kaksi kertaa käsitellen ilmastotiekartan päivitystä. Maakuntahallitus hyväksyi päivityksen elokuussa. Tiekartan kärkiteemoihin tuotiin uutta tietoa. Nuorten, järjestöjen sekä koulutuksen ja tutkimuksen yhteistyöryhmän näkemyksiä kuultiin valmistelussa. Kunnille järjestettiin neljä Kuntien Ilmastosuunnitelma -työpajaa. Useita kaikille avoimia Ilmastokahvit-tilaisuuksia järjestettiin.

Maakunnan ilmastotyön tavoitteista ja toimenpiteistä viestittiin tilaisuuksissa ja kansainvälisen yhteistyön verkostoissa (CPMR Ilmastotyöryhmä sekä CPMR Baltic Sea Commission BSC Energia- ja Ilmasto -työryhmä).

Toimintavuonna suunniteltiin jatkoaskeleita ja yhteistyötä ilmastonmuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumisen teemoissa Pohjois-Pohjanmaan kuntien tueksi eri sidosryhmien kanssa. Hakuvaiheessa on kaksi hanketta, joissa Pohjois-Pohjanmaan liitto on osarahoittaja, ohjausryhmän jäsen sekä aktiivinen toimija.

Ilmastotavoitteet ja niiden seuranta vietiin osaksi Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaaakuntakaavaa. Pohjois-Pohjanmaan liiton EMMI-hanke (Energiamurros ja maankäytön ilmastovaikutusten arviointi Pohjois-Pohjanmaalla 1.3.2022–29.2.2024) tuotti selvitystietoa energia- ja ilmastovaihemaaakuntakaavaan uusiutuvan energiantuotannon ja siihen kytkeytyvän vetytalouden mahdollisuuksista Pohjois-Pohjanmaalla painottuen maankäytön näkökulmaan. Selvitystyö aktivoi kuntia selvittämään vetytalouden mahdollisuuksia. Liitto on osallistunut useisiin aiheita koskeviin neuvotteluihin ja viestinyt asiasta ajantasaisesti. Lisäksi osallistuttiin laajaan BotH2nia Hydrogen Valley EU Horisontti -rahoitushakemukseen. Hanke ei saanut rahoitusta, mutta konsortio jatkaa teeman eteenpäin viemistä muulla tavoin.

Helmikuussa valmistui EMMI-hankkeen selvitystyö, jossa arvioitiin Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihehemaakuntakaavaan osoitettujen tuulivoimavoimaihankkeiden ilmastovaikutukset ja tarkasteltiin yleisellä tasolla aurinkovoiman ilmastovaikutuksia.

Pohjois-Pohjanmaan bio- ja kiertotalouden sekä uusiutuvan energiatuotannon edistäminen

Pohjois-Pohjanmaalla älykäs bio- ja kiertotalous on ilmastotyön perusta. Toimintavuonna edistettiin luonnonvaratoimialan hankkeiden vaikuttavuutta, maakunnallisen yhteistyön kehittämistä sekä kansallisten ja kansainvälisten verkostojen aktivointia yhteistyössä sidosryhmien kanssa erilaisissa tilaisuuksissa.

Pohjois-Pohjanmaan liitolla on edustus Suomen Metsäkeskuksen alueellisessa metsätyöryhmässä, Oulun ammattikorkeakoulun luonnonvara-alan toimijoiden vuorovaikutustyöryhmässä sekä useissa luonnonvara-alan hankkeiden ohjausryhmissä. Toimintavuonna osallistuttiin Suomen mineraalistrategian kiertotalous-osion työpajoihin.

Maakunnan jokivesistöjen kehittäminen

Pohjois-Pohjanmaan liitto hallinnoi Lohi Iijokeen -hanketta yhdessä Luonnonvarakeskuksen kanssa. Hankkeen toimenpiteitä olivat smolttien vedenalainen kameraseuranta Haapakosken alasvaellusväylällä, alasvaellusväylän koekäyttö, smolttien ylisiirrot, nousukalojen ylisiirrot, pienpoikasistutukset ja Iijoki-aiheisen videon tuottaminen. Lohi Iijokeen -hanke päättyi 31.10.2024.

Vuosina 2022–2024 toteutetussa Lohi Iijokeen -hankkeessa edistettiin lohi- ja meritaimenkantojen elpymistä Iijoen avulla. Hankkeessa saatiin tärkeää tietoa smolttien alasvaelluksesta Iijoen avulla ja Haapakosken alasvaellusväylän toiminnasta. Hankkeen kokonaisuus oli toimiva yhdistelmä tutkimusta ja konkreettisia toimenpiteitä. Monista haasteista huolimatta Iijoen vaelluskalakokonaisuudessa edettiin Lohi Iijokeen -hankkeen avulla merkittävästi. Hankekokonaisuuksien kuulunutta Raasakan voimalaitospadon

kalatien rakentamista ei voitu edistää, koska sekä Raasakan voimalaitospadon että säännöstelypadon kalateiden vesilupia käsiteltiin vuoden 2024 aikana Vaasan hallinto-oikeudessa.

Pohjois-Pohjanmaan liitto käynnisti Lohi Iijokeen 2 -hankkeen tammikuussa 2024. Hankkeen toteutus-aika on 9.1.2024–31.10.2026.

Liitto osallistui Iijoki-sopimuksen ja ARVOVESI2 -hankkeen (Oulujoki) toimintaan sidosryhmäroolissa. Toimintavuoden aikana tehtiin selvitys vaelluskalojen luontaisen elinkierron palauttamismahdollisuuksista Pohjois-Pohjanmaan jokivesistöissä.

Hyvinvointia asukkaille ja kunnille

Pohjois-Pohjanmaan kuntien laajaa ja monialaista hyvinvointityötä sekä hyvinvointijohtamista vahvistettiin eri hallinnonalojen yhteistyöllä. Keväällä hyväksytyyn strategiseen yhteistyösopimuksen valittuja osa-alueita työstettiin. Liiton koordinoiman sivistysjohtajaverkoston toimintaa ja verkoston yhdyspintatyötä kehitettiin Pohteen kanssa. Helmikuussa järjestettiin kuntien talouden- ja toiminnan suunnittelua tukeva tilannekuvaseminaari yhteistyössä kuntien sivistysjohtajaverkoston ja Pohteen kanssa. Marraskuussa järjestettiin Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointifoorumi Vaalassa. HYTE-neuvottelut (Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen) Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteen kanssa käytiin kesäkuussa. Liitto vastasi maakunnan digihyvinvoinnin verkoston koordinaatiosta ja kehittämisestä yhteistyössä Pohteen kanssa.

Nuoret mukaan aluekehityksen dialogiin pohjoisessa

Pohjois-Pohjanmaan nuorisovaltuusto on toiminut hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimenä vuodesta 2023 alkaen. Yhteistyösopimus on mahdollistanut Pohjois-Pohjanmaan liiton ja hyvinvointialueen välisen yhteistyön sekä Pohjois-Pohjanmaan nuorisovaltuuston laaja-alaiset toimintaedellytykset. Pohjois-Pohjanmaan liitto vastasi toimintavuotena kahden nuorisovaltuuston kokouksen järjestämisestä ja kokouskustannuksista.

lin kunta sai Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointiteko 2024 -tunnustuksen kokonaisvaltaisesta työstä kunta-
laisten hyvinvoinnin edistämiseksi ja elämänhallinnan lisäämiseksi. Tunnustus jaettiin Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointifoorumissa 27.11.2024.

Pohjois-Pohjanmaan liitto tarjosi mahdollisuuksia nuorten kansainväliseen yhteistyöhön osallistu-
malla Barentsin alueen nuorisoneuvoston (BRYC)
toimintaan. Nuorisovaltuusto valmisteli kannanoton
ulkoministeriölle Barentsin alueen nuorisoneuvos-
ton toiminnan jatkuvuudesta ja resursoinnista sekä
osallistui Barentsin nuoriso-ohjelman sekä Poh-
jois-Pohjanmaan skenaarioiden 2050 valmisteluun.
Nuorisovaltuuston puheenjohtajisto osallistui maa-
kuntavaltuuston kokouksiin. Maakuntapäivillä nu-
risovaltuuston edustaja puhui temasta ”Pohjoinen
nuorten silmin” ja 2. varapuheenjohtaja osallistui
paneelikeskusteluun. Nuorisovaltuuston edustajat
osallistuivat BRYC:n vuosikokoukseen Tromssassa,
Generation Barents -tapahtumaan Norjan Bodøssa
sekä Nordic Arctic Youth Summit -tapahtumaan
Tromssassa. Koillismaan nuorisovaltuuston edustaja
osallistui OECD:n Itäisen Suomen siirtymästrategian
valmisteluun.

Järjestöt synnyttämässä osallisuutta ja yhteisölli- syyttä

Vuosi 2024 oli Pohjois-Pohjanmaan järjestöneuvot-
telukunnan kymmenes toimintavuosi. Kokouksia
pidettiin viisi. Neuvottelukunta osallistui maakun-
nallisten kehittämissuunnitelmien valmisteluun,
teki järjestötoimintaa tunnetuksi, edisti järjestöjen
ja kansalaisten osallistumismahdollisuuksia sekä eri
toimijoiden välistä yhteistyötä. Toiminnassa korostui
järjestöjen ja kuntien sekä hyvinvointialueen yhdys-
pintatyö. Neuvottelukunta osallistui Pohjois-Poh-
janmaan ilmastotiekartan päivitystyöhön ja teki
kesäkuussa opintomatkan Utajärvelle. Järjestöneu-
vottelukunnalla oli aktiivinen rooli marraskuussa
Oulussa järjestetyssä alueellisessa kansalaisjärjes-
töakatemiassa. Kuntien järjestöyhteistyön ohjeet
päivitettiin ja toimitettiin kuntien käyttöön. Vuoden
2024 Pohjois-Pohjanmaan järjestöteko-palkinto
valmisteltiin maakuntahallituksen päätettäväksi.
Palkinnon sai Hyvän mielen talo ry Prospect-koulu-
tusohjelmakokonaisuudestaan.

Tulevaisuus

Maakunnan kehityksen seuraaminen

Maakunnan kehityksen seuraaminen ja analysointi ovat kehittyneet suunnitellusti. Verkkosivuston tilastoaineiston käytettävyyttä on parannettu. Tilastoaineistosta tehdyt analyysit ovat saaneet hyvän vastaanoton. Keväällä LinkedIn-alustalla julkaistua suhdanneaineiston analyysiä luettiin yli 5000 kertaa. Medianäkyvyys on kasvanut merkittävästi. Sano-malehti Kalevan haastatteluissa ovat olleet esillä suhdanneaineistot ja niistä tehdyt asiantuntija-analyysit.

Valtionosuusuudistuksen etenemistä on seurattu tiiviisti ja valtionosuuden määräytymistä on selkeytetty havainnollisilla visualisoinneilla. Laskennallisiin verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksesta on luotu eri skenaarioita, jotta voidaan ennakoida uudistuksen vaikutuksia Pohjois-Pohjanmaan kuntiin ja maakuntien välisiin eroihin. Tuotettuja aineistoja on hyödynnetty edunvalvonnassa. OECD:n kaivannaisalan selvitykseen ja Itäisen Suomen siirtymästrategiaan tuotettiin aineistoja. Tietopalvelupyyntöjen ja aineistojen tuottamisen määrä liiton sisälle ja ulkopuolelle on kasvanut huomattavasti, mikä on lisännyt analyysin tarvetta ja käytettyä resurssia.

Skenaariotyö ennakoinnin perustana

Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Uudenmaan liitto käynnistivät laajan skenaariotyön, jonka tavoitteena on luoda neljä erilaista tulevaisuuden näkymää. Näistä skenaarioista muokataan kummallekin maakunnalle omat, alueen erityispiirteet huomioivat versiot. Laajalla jakelulla tehdyllä kyselyllä saatiin vastauksia toimintaympäristön muutoksiin ja maakunnan kohtalonkysymyksiin. Tästä aineistosta saatiin kymmenen ulkoisen toimintaympäristön tärkeintä epävarmuustekijää ja niiden kehitysvaihtoehtoja. Skenaariotyön fasilitaattori luo neljä eri skenaarioluonnosta, joita tarkennetaan työpajoissa. Skenaariot valmistuvat helmikuussa 2025 ja niitä käytetään hyväksi maakuntaohjelman valmistelussa. Aikaisemmin maakunnassa ei ole tehty näin kattavaa skenaariotyötä.

Saatu palaute on ollut kannustavaa ja työ ajoittuikin aikaan, jolloin toimintaympäristö muuttuu vauhdilla.

Koulutusyhteistyö

Koulutuksen ja tutkimuksen yhteistyöryhmä piti neljä kokousta, joissa käsiteltiin ja osin linjattiin työvoimabarometrin uudistamista, pohjoisen ohjelman sisältöjä, luonnonvara-alankoulutuksen ja työvoimatarpeen ja osaamisen ennakoinnin tulevaisuutta sekä skenaariotyötä. Ryhmä valitsi energian ja ilmastotyön sekä työelämän murroksen skenaariotyön aiheiksi ryhmäkeskusteluissa, joihin osa jäsenistä osallistui.

Pohjois-Pohjanmaan ennakointiryhmä kokoontui neljä kertaa. Yksi kokous oli yhteiskokous jatkuvan oppimisen koordinaatioryhmän kanssa. Joulukuussa pidettiin ennakoinnin maakunnallinen työpaja, jossa eri organisaatioiden ennakoijat kävivät läpi ennakoinnin tilannetta ja suunnittelivat Pohjois-Pohjanmaan ennakointimallia.

Digitalisaation edistäminen

Pohjois-Pohjanmaan liitto toimii koordinaattorina Luulajan yliopiston kanssa Europan Wireless ICT-verkostossa. Tavoitteena on luoda ja kehittää eurooppalaista langattomiin teknologioihin perustuvaa hankkeita ja sitä kautta yritystoimintaa. Keskeisinä teemoina ovat olleet terveyden, älykkään tuotannon ja yhteisöjen langattomien teknologioiden yhteistyön edistäminen. Hankkeita on lähtenyt liikkeelle, mutta teemojen uudistamisella pyritään saamaan verkoston toiminta entistä aktiivisemmaksi.

Innovaatioiden hyödyntäminen

EU:n horisonttiohjelmasta rahoitettu PREPARE-hanke loppui vuoden lopussa. Hankkeessa keskityttiin innovaatioiden parempaan hyödyntämiseen ja hankintatoimen aikaisempaa innovatiivisempiin käytäntöihin. Hankkeessa ovat olleet Pohjois-Pohjanmaan liiton lisäksi mukana hankkeen koordinaattorina toimiva TicBioMed Espanjasta sekä muut hankepartnerit INFO Espanjasta, Innovation Skåne ja Region Skåne Ruotsista, Rohealth ja BIRDA Romanista sekä Oulun kaupunki. Keskeiset tulokset ovat alueiden

yhteinen Joint Programme ja Regional Action Planit, jotka määrittelevät jokaisen alueen lähivuosien suunnitelmat ja konkretisoivat tavoitteet. Joint Programiin on koottu kaikille alueille yhteiset teemat. Hankkeen kokonaisbudjetti oli 675 265 euroa, josta Pohjois-Pohjanmaan liiton osuus 53 375 euroa.

Maakuntakaava

Maakuntakaavojen toimeenpano ja seuranta sekä varautuminen tulevaisuuden alueiden käyttöön maakuntakaavoituksella

Pohjois-Pohjanmaalla on voimassa neljä lainvoimaista maakuntakaavaa: 1.–3. vaihemaakuntakaavat ja Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava. Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava on kumoutunut 3. vaihemaakuntakaavan saatua lainvoiman KHO:n päätöksellä 17.1.2022.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan maakuntakaava voidaan laatia vaiheittain. Tämä tarkoittaa sitä, että maakuntakaavaprosessissa ei käydä läpi kaikkia alueen maankäytön kokonaisuuksia, vaan keskitytään joihinkin kaavoituksen aloitusvaiheessa määriteltyihin teemoihin. Vaihekaavoituksessa kaavakartalla esitetään ainoastaan uudet tai muuttuvat kaavamerkinnot, ja poistuvat kaavamerkinnot esitetään ylläpidettynä. Muut lainvoimaisissa maakuntakaavoissa esitetyt merkinnot jäävät ennalleen. Lainvoimaisissa vaihemaakuntakaavoissa nämä on esitetty samalla kaavakartalla, mutta vireillä olevassa energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa uudet ja kumottavat kaavamerkinnot esitetään erillisillä kartoilla, jotta pienet rajausmuutokset muun muassa pohjavesi- ja maisema-alueissa ovat selkeästi havaittavissa.

Maakuntakaavakokonaisuuden tulkinnan helpottamiseksi liiton verkkosivuilta löytyy voimassa olevista maakuntakaavoista laadittu ajantasainen, epävirallinen yhdistelmäkartta sekä tiivistelmä kaavamerkinnoista ja -määräyksistä sekä lainvoimaiset kaava-asiakirjat.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan laadinta jatkui. Taustaselvityksistä valmistui EMMI-hankkeen (Energiamurros ja maankäytön ilmastovaikutusten arviointi) jälkimmäinen työpaketti, jossa selvitettiin Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaan merkittyjen tuulivoimahankkeiden ja niihin liittyvän sähkönsiirron ilmastovaikutuksia koko elinkaaren ajalta maankäytön muutokset huomioiden sekä aurinkovoimatuotannon ilmastovaikutuksia yleisellä tasolla eri maankäyttömuodoissa. Yleispiirteisessä Natura-alueita koskevassa selvityksessä tarkasteltiin Pohjois-Pohjanmaan Natura 2000 -alueille tuulivoimarakentamisesta kohdistuvia vaikutuksia ja Natura-alueiden ulkopuolisten suojelualueiden ekologista verkostoa. Maakuntahallitus hyväksyi EMMI-selvityksen huhtikuussa ja Natura-riskiarvioinnin kesäkuussa.

Maakuntahallitus käsitteli joulukuussa 2023 vaihemaakuntakaavan viranomaislausuntovaiheen kuulemisaineiston. Kuulemiskierros ei ollut julkinen, joten lausunnot pyydettiin ainoastaan tahoilta, jotka sisältyvät asetuksen kirjaukseen. Lausuntoaika oli 10.1.–23.2.2024, mutta osalle lausunnon antajista myönnettiin pyynnöstä jatkoaikaa, ja viimeiset lausunnot saatiin maaliskuun puolivälissä. Palautetta saatiin yhteensä 55 viranomaistaholta, näistä 27 jäsenkunnilta. Kaikilta viideltä naapurimaakuntaliitolta saatiin lausunto, naapurimaakuntien ELY-keskuksesta lausunnon antoi neljä kuudesta. Ministeriöistä lausunnot saatiin ympäristöministeriöltä, sisäministeriöltä (Rajavartiolaitos) ja puolustusministeriöltä (Pääesikunnan logistiikkaosasto). Kantaverkkoyhtiö Fingrid ei antanut lausuntoa, mutta työneuvotteluita pidettiin vaihemaakuntakaavan sisällöstä. Alueverkkoyhtiöiltä saatiin lausunnot Carunalta ja Elenialta. Muita pyydettyjä lausuntoja kirjattiin yhteensä 16 kappaletta. Kuulemisaikana saatiin palautetta viranomaiskuulemiseen sisällyttämättömiltä tahoilta, kuten tuulivoimatoimijoilta ja kansalaisilta. Näihin ei annettu vastineita, mutta palautteeseen on perehdytty suunnittelun edetessä.

Lausuntojen antajat kokivat vaihemaakuntakaavan tavoitteet ja kaavassa käsiteltävät sisältökokonaisuudet edelleen hyvin ajankohtaisiksi ja tarpeellisiksi, ja laadittuja selvityksiä pidettiin kattavina. Pohjois-Pohjanmaan liitossa laadittujen maakunnallisten selvitysten todettiin olevan jopa tulevaisuutta ennakoivia. Harmillisena pidettiin Natura 2000 riskiarvioinnin valmistumista vasta kuulemiskierroksen jälkeen. Palautekooste ja vastineet hyväksyttiin maakuntahallituksessa toukokuussa. Maakuntavaltuustolle pidettiin tilannekatsaus vaihemaakuntakaavasta kesäkuussa. Maakuntahallitus käsitteli kaavaratkaisun periaatteita kokouksessaan kesäkuussa ja iltakoulussa elokuussa.

Toinen viranomaisneuvottelu järjestettiin etäyhteisillä kesäkuussa ja tarkistettu muistio toimitettiin tiedoksi syyskuussa. Neuvottelussa kävi ilmi, että ympäristöministeriö edellyttää Pohjois-Pohjanmaan liitolta keskusteluja Suomen ympäristökeskuksen kanssa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesta kansainvälisestä kuulemismenettelystä Ruotsin valtioon kohdistuvien mahdollisten ympäristövaikutusten takia. Tämä menettely järjestettiin samanaikaisesti Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan julkisen kuulemisen kanssa. Kuulemista varten osa kaava-asiakirjoista käännettiin ruotsiksi. Ne toimitettiin kansainvälisen kuulemismenettelyn käynnistämispyyntön kanssa SYKE:lle, joka hoiti viranomaisyhteydenpidon Ruotsin ympäristöviranomaisiin. Suomen Ympäristökeskus toimitti Ruotsista saamansa palautteen koskien Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaa maakunnan liitolle lokakuun lopussa. Ruotsin ympäristönsuojeluvirasto (Naturvårdsverket) vastaanotti kuulemisilmoituksen 23.9.2024 ja asiakirjat jaettiin Ruotsissa lausuntokierrokselle valtion virastoille, lääninhallitukselle, kunnille, kansalaisjärjestöille ja yleisölle 27.9.–25.10.2024. Ilmoitus ja kuulemisasiakirjat julkaistiin Ruotsin ympäristönsuojeluviraston verkkosivustolla. Palautetta saatiin kahdeksalta taholta: Trafikverket, Sjöfartsverket, Energimyndigheten, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, Sametingen/Sámediggi, Länstyrelsen Norrbotten, Haparanda ja BirdLife Sverige.

Ruotsin viranomaistahot nostivat esille erityisesti koko Itämeren kattavan kansainvälisen yhteistyön, tutkimuksen ja seurannan tarpeen merituulivoimakokonaisuuden hallinnassa. Ruotsin ympäristönsuojeluvirasto oli laatinut yhteenvedon saaduista palautteista.

Julkisen ehdotusvaiheen kaava-aineistot hyväksyttiin nähtäville maakuntahallituksessa syyskuussa. Kuuleminen pidettiin 23.9.–24.10.2024. Kuntiin lähetettiin tiedote kaavan nähtäville asettamisesta 18.9. ja kuulutus julkaistiin 20.9.2024. Kaavaehdotusta esiteltiin 3.10. verkkotilaisuudessa. Haapavedellä, Pudasjärvellä ja Oulussa järjestettiin yhteensä kolme kaavakahvilaa, joissa osalliset keskustelivat kaavaratkaisusta sitä valmistelleiden asiantuntijoiden kanssa. Palautetta saatiin kuulemisaikana miltei 150, yhteensä 123 osalliselta, joista osa toimitti useita muistutuksia. Maakunnan 30 kunnasta muistutuksen jätti neljätoista, yksi kannanotto saatiin seudulliselta kehittämisskeskukselta (NIHAK). Naapurimaakuntaliitoista kannanotot saatiin Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja Lapin liitosta. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lisäksi palautetta saatiin Etelä-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin ELY-keskuksista, lähinnä koskien Natura-riskiarviointia ja luonnonsuojelulain 35 §:n huomioimista. Muilta viranomaistahoilta saatiin kuusi muistutusta: Fingrid Oyj, Ilmatieteen laitos, Luonnonvarakeskus, Metsähallitus, Paliskuntain yhdistys ja Pohjois-Pohjanmaan museo, tämän lisäksi Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla ei ollut huomautettavaa kaavaratkaisusta. Yhdistyksiltä ja yhteisöiltä saatiin kuulemisaikana 28 muistutusta, yksityishenkilöiltä ja yrityksiltä kirjattiin yhteensä 55 mielipidettä, osa yhteiskannanottoina. Lisäksi muistutuksia saatiin yhteensä 14 tuulivoimatoimijalta, osalta toimijalta useampia, eri tuulivoima-alueita koskevia. Maakuntahallitus käsitteli marraskuussa kuulemisen aikana saadun palautteen koosteen, ja kävi eteneemisestä evästyskeskustelun. Maakuntakaavaprosessin aikana erityisesti kunnat, hankekehittäjät ja elinkeinoelämän toimijat ovat välittäneet aktiivisesti toiveita mahdollistavasta maakuntakaavasta.

Erityisesti ympäristöviranomaisten lausunnot toivat esiin sen, että maakuntaliiton on tarkasteltava vieläkin tarkemmin erityisesti Natura 2000 -verkoston suojeluperusteiden ja niiden läheisyyteen osoitettujen tuulivoima-alueiden yhteensovittamista.

Alkuperäisen tavoitteen mukaan vaihemaakuntakaava oli tarkoitus viedä maakuntavaltuuston hyväksymiskäsittelyyn joulukuussa 2024, mutta palautteen edellyttämien NATURA-vaikeuksien tarkemman selvittämistarpeiden, Natura-arvojen yhteensovittamisen, työneuvottelujen ja kaava-aineiston täsmenämistarpeen takia kaavan hyväksyminen siirtyi.

Maakuntavaltuustolle tuotiin vaihekaavan valmistelutilanne tiedoksi joulukuussa. Marras-joulukuun aikana käydyt työneuvottelut ja niiden pohjalta tehdyt juridiset arvioinnit määrittivät kaavatöiden etenemisen siten, että julkinen ehdotus asetetaan uudelleen nähtäville alkuvuodesta 2025 ja vaihekaava tulee maakuntavaltuuston hyväksymiskäsittelyyn toukokuussa 2025. Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavoituksessa korostuvat yhteisvaikutusten yhteensovittamistarpeet johtuen runsaasta tuulivoimahankkeiden määrästä. Pohjois-Pohjanmaan tahtotila on olla energiamurroksen kärjessä myös jatkossa.

Liitto kutsui jäsenkuntien maankäytön asiantuntijoista koostuvan maakuntakaavoituksen neuvottelukunnan koolle neljä kertaa. Kokoontumisissa pohdittiin maakuntakaavan sisältötarpeita suhteessa jäsenkuntien maankäytön suunnitteluun, jaettiin tietoa ajankohtaisista teemoista ja jäsenkuntien kaavoitustilanteista sekä käytiin läpi maakuntakaavoituksen ja uudistettavan maankäyttö- ja rakennuslain suhdetta kuntakaavoitukseen.

Vastuualue osallistui maakuntakaavan toteuttamisen ja maakunnan kannalta merkittävien yleis- ja asemakaavojen työ- ja viranomaisneuvotteluihin sekä YVA-hankkeiden ohjaus- ja seurantaryhmiin. Kuntakaavoituksen ohjaukseen ja seurantaan osallistuttiin merkittävimpien yleiskaavojen ja liikennejärjestelmän osalta myös lausunnoton telyn kautta. Vuonna 2024 annettiin yhteensä 120

lausuntoa koskien maakuntakaavan toteutumista kuntakaavoissa ja maakuntakaavaa koskevaa kansallista lainsäädäntöä. Lausunnoista yli sata käsitteli uusiutuvan energian kokonaisuutta (tuulivoima, aurinkovoima, bio- ja vetytalous, sähkönsiirto). Tie- ja rata- ja ratalausuntoja annettiin kymmenkunta, loput lausunnot koskivat kuntien yleiskaavoja, naapurimaakuntien maakuntakaavoja tai liikennejärjestelmäsunnittelua sekä kaivannaisia ja tulvien hallintaa. Kaksi annettua kansainvälistä lausuntoa koskivat Ruotsin talousalueen merituulivoimaa.

Maakunnallinen aluerakennetyö hyväksyttiin maakuntahallituksessa huhtikuussa. Maakunnan tulevaisuuden aluerakennetarkastelu tehtiin vaihemaakuntakaavaan valmistelun yhteydessä rinnan kansallisen alueidenkäytön kehityskuvatyön kanssa. Ympäristöministeriön vetämä alueidenkäytön kehityskuva tuottaa tietoa Suomen alue- ja yhdyskuntarakenteen nykytilasta ja tulevaisuudesta. Jatkuvasti ylläpidettävän tilanne- ja tulevaisuuskuva lisäksi julkaistaan kehittämissuunnitelmaa, johon kootaan kehitysehdotukset seuraavaa hallitusohjelmaa varten. Alueidenkäytön kehityskuvatyössä oli olennaista huomioida alueelliset erityispiirteet. Tarkasteltavat teemat olivat väestön kehitys ja keskuksien, saavutettavuus, palvelurakenne, elinkeinorakenne ja investoinnit, energia, kehityskäytävät ja -vyöhykkeet sekä luonnon monimuotoisuus ja hyvinvoinnin aluerakenne.

Oulun seudun maankäytön ja liikenteen suunnittelu-yhteistyöhön vastuualue osallistui seuturakennetöissä, liikenteen johtoryhmässä ja muissa seudullisissa työryhmissä. Toimintavuonna jatkettiin valtion ja suurten kaupunkiseutujen välisen MAL 2020-2023 -sopimuksen toimeenpanoa ja valmisteltiin uutta sopimuskautta 2024–2027, joka allekirjoitettiin joulukuussa. Sopimuksessa kaupunkiseudun kunnat, maakunnan liitto ja valtio-osapuoli määrittävät yhteisen tahtotilan seudun kehittämisestä. Tavoitteiden toteuttamiseksi määritellään hallituskausittain päivitettävät toimenpiteet 12-vuotiselle MAL-sopimuskaudelle. Päättyneellä sopimuskaudella jatkettiin Oulun seudun kehityskuvan 2030+ toimeenpanoa.

Kehityskuva on visiotason tavoitesuunnitelma, jossa luotiin tulevaisuuden kuva Oulun seudusta. Keskeisiä teemoja ovat maankäyttö ja asuminen, logistiikka ja liikenne, palvelut ja elinkeinot sekä matkailu ja virkistys seudullisesta näkökulmasta.

Pohjois-Pohjanmaan liitto osallistui maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksen valmisteluun. Ensimmäisenä uusista laeista tuli 1.1.2024 voimaan Laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä. Siirtymäsäännöksen mukaan kunnan ja maakunnan liiton on toimitettava kaava-aineistot rakennetun ympäristön tietojärjestelmään (RYHTI) valtakunnallisesti yhteen toimivassa ja koneluettavassa muodossa kuitenkin vasta 1.1.2029 alkaen. Rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025, ja maankäyttö- ja rakennuslain nimike muuttuu samana päivänä alueidenkäyttölainsäädännön mukaisesti. Ympäristöministeriössä on edelleen käynnissä 1.1.2026 voimaan tulevan Alueidenkäyttölain valmistelu. Näiden lisäksi maankäytön suunnittelua ja toteuttamista ohjaavat tulevaisuudessa Yhdyskuntakehittämislaki ja Yhdyskuntarakentamislaki, joiden valmistelu on kesken.

Paikkatieto, kehittäminen ja maakuntakaavan digitalisointi

Paikkatietojen hyödyntämisen keskiössä oli vaihemaakuntakaavan valmistelu ja siihen liittyvät selvitykset. Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavojen siirtäminen HAME-tietomalliin on kesken ja sitä jatketaan vuonna 2025. Maakuntien paikkatietoyhteistyötä jatkettiin. Keskeisimpiä paikkatietoa koskevia webinaareja ja työpajoja, olivat maakuntakaavamerkintöjen kehittämistä koskeva HAME-tietomalli sekä rakennetun ympäristön tietojärjestelmän valmistelun RYHTI-hanke.

Vaikuttava ja edunvalvontaa palveleva liikennejärjestelmätyö

Maakunnan liikennejärjestelmätyö on vahvasti kytkeytynyt osaksi alueidenkäytön suunnittelua ja maakuntakaavoitusta. Liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden saavuttaminen edellyttää yhteistyötä maakunnan toimijoiden kesken sekä kansallisella ja Euroopan unionin tasolla. Pohjois-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelua, toteuttamista ja seurantaa ohjaa ja edistää maakunnan kuntien ja valtion keskeisistä viranomaisista ja elinkeinoelämän toimijoista koostuva Pohjois-Pohjanmaan liikennejärjestelmäryhmä. Toimintavuonna maakunnallisessa liikennejärjestelmätyössä päivitettiin merkittäviä strategioita.

Elokuussa Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus hyväksyi Pohjoisen liikennestrategian, joka on Lapin, Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Keski-Pohjanmaan maakuntien yhteinen strateginen tahtotila pohjoisen Suomen liikennejärjestelmän kehittämisestä. Strategia korvasi aiemman Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkastrategian vuodelta 2017. Uudessa strategiassa keskeistä on pohjoisen liikennejärjestelmän rooli elinvoiman, kilpailukyvyyn ja toimintavarmuuden tuottajana koko läntiselle Euroopalle. Tavoitteissa korostuvat kansainvälisten liikennekäytävien kehittäminen, teollisuuden, alkutuotannon ja matkailun sekä sotilaallisen liikkuvuuden edellytykset sekä matka- ja kuljetusketjujen kehittäminen pitkien etäisyyksien pohjoisessa. Pohjoisen liikennestrategian linjauksia hyödynnetään pohjoisen Suomen edunvalvonnassa vaikutettaessa valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan sekä väyläverkon investointiohjelmaan.

Toimintavuonna päivitetty Pohjois-Pohjanmaan maakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma on merkittävin liikennejärjestelmän strategista linjauksia käsittelevä alueellinen asiakirja. Päivitystyöstä vastasivat maakunnan liitto ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus. Lisäksi työn etenemisestä vastanneessa työryhmässä oli mukana liikenne- ja viestintävirasto Traficom sekä Väylävirasto. Päivitystyön ohjaamisesta vastasi maakunnan liikennejärjestelmätyöryhmä.

Keväällä 2024 seutukunnille sekä maakunnan elinkeinoelämän edustajille järjestettiin työpajoja, joissa osallistujat pääsivät vaikuttamaan siihen, miltä osin edellinen liikennejärjestelmäsuunnitelma tarvitsi päivitystä ja millaisiin haasteisiin liikennejärjestelmäsuunnitelmalla on tarpeellista vastata muuttuneessa toimintaympäristössä. Elokuussa järjestettiin sidosryhmille webinaari, jossa esiteltiin työn aikaansaatuja tuloksia ja päivitetyn suunnitelman luonnosta. Kommenttikierros pidettiin syyskuussa ja sidosryhmiltä saatujen 16 kirjallisen kommentin jälkeen suunnitelmaan tehtiin tarkennettuja muutoksia.

Pohjois-Pohjanmaan päivitetystä liikennejärjestelmäsuunnitelmassa näkyy alueen toimijoiden yhteinen näkemys ja tahtotila maakunnan liikennejärjestelmän kehittämiseksi. Tavoitteena on edistää rajat ylittävää yhteistyötä Suomen kilpailukyvyyn ja Perämeren alueella, vastata resurssiviisaus- ja päästötavoitteisiin sekä turvata eri käyttäjäryhmien liikkumis- ja kuljetustarpeiden sekä seutukeskusten saavutettavuus. Suunnitelmasta löytyvät kärki-toimenpiteet ja muut menetelmät, joiden avulla pyritään ratkaisemaan liikennejärjestelmän kehittämiseen liittyviä haasteita ja ongelmia. Maakuntahallitus hyväksyi päivitetyn liikennejärjestelmäsuunnitelman lokakuussa.

Alueelliset suunnitelmat viestivät maakunnan tarpeista sekä valtakunnalliseen suunnitteluun että päätöksentekoon. Lokakuussa järjestettiin Oulussa Pohjois-Pohjanmaan liikennefoorumi, johon osallistui noin 70 henkilöä. Foorumissa käsiteltiin päivitetyn maakunnallisen suunnitelman lisäksi valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman päivitystä, maakunnan vihreän siirtymän hankkeita sekä raide-liikenteen ja tienpidon ajankohtaisia näkymiä.

Maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman toimenpiteet sovitetaan yhteen Oulun seudun liikenteen johtoryhmän ja maakuntien välistä yhteistyötä toteuttavien tavoitteiden kanssa. Maakuntien välistä yhteistyötä tehdään vuorovaikutuksessa Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkatyöryhmän ja ylimaakunnallisten kehityskäytävätyöryhmien kans-

sa (Päärataryhmä, Nelostie E75 ry, Kasitieverkosto, Tervan tie ry, kt 86/63 ry ja Viitostie ry). Liitto tukee seutukaupunkien kansallisen ja kansainvälisen saavutettavuuden kehittämistä sekä toimii aktiivisesti kansainvälisissä liikenneryhmissä ja hankkeissa.

Pohjois-Pohjanmaan liitto on tiiviisti mukana Tervan tie ry:n toiminnassa. Alueellista tukea annettiin muille kehitysvyöhykkeille, kuten kt 86/63 ja Viitostie ry:lle. Viitostie ry:n tilaisuuteen Rukalla osallistuttiin alustuksin. Liitto osallistui Oulun seudun liikenteen johtoryhmään sekä Oulun seudun kävelyn ja pyöräilyn KÄPY-ryhmään. Toimintavuonna siirtyi Pohjois-Pohjanmaan liitolle sihteerin vastuu Nelostie ry:n toiminnassa. Marraskuussa yhdistys järjesti edunvalvontatilaisuuden, johon kutsuttiin keskeisiä edunvalvontajärjestöjä keskustelemaan yhteisistä näkemyksistä valtatie 4 kehittämisessä. Pohjois-Pohjanmaan liitto toimi varapuheenjohtajana Päärata-ryhmässä, mikä kattaa koko pääradan ja siihen liittyvien yhteyksien toimijat ja on tiiviissä vuoropuhelussa eri ministeriöiden sekä Väylän ja Traficomien kanssa. Päärata-ryhmä vaikuttaa aktiivisesti myös EU-tasolla.

Kansainvälisessä yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan liitto osallistui aktiivisesti CPMR:n (Conference on Peripheral Maritime Regions) toimintaan sekä Euroopan laajuisen liikenneverkko TEN-T-ydinverkkokäytävän foorumin tapaamisiin. Toimintavuonna saatiin päätökseen Euroopan unionin laajuisen TEN-T-verkon uudistus. Pohjois-Pohjanmaa on pitkäjänteisesti nostonut esille CPMR:n lausunnoissa sekä kannanotoissa Oulun sataman ja lentoaseman nostamista TEN-T-ydinverkkoon, ja uudistuksen yhteydessä Oulun satama nostettiin ydinverkkostukselle.

Vuonna 2023 päättyneen Perämerenkaaren kestävä ja rajaton kasvu -hankkeen jatkona perustetun Bothnian Arc Transport Forumin toiminta käynnistyi. Forumissa on edustettuna kunnat sekä liikennejärjestelmän keskeiset sidosryhmät Perämerenkaaren alueella.

Toimintavuonna käynnistyi yhteistyö uuden, pohjoisten alueiden yhteisen liikennejärjestelmätyn verkoston Platform Northin perustamiseksi. Uudelle verkostolle on noussut tarve Barentsin alueen liikennejärjestelmäyhteistyön päätyttyä Venäjän hyökkäyssotaan. Uuden verkoston jäsenalueet koostuvat suurimmilta osin samoista alueista ja valtion viranomaisista kuin aiemmassa Barentsin liikenneyhteistyössä. Toimintavuonna kansainvälisessä yhteistyössä edistyi New North – Transport, Logistics and Security of Supply -hanke, jossa Pohjois-Pohjanmaan liitto on mukana yhdessä pohjoisten alueiden kanssa Suomesta, Ruotsista ja Norjasta. Hanke sisältää neljä erilaista työpakettia eri liikennemuodoista ja sen tavoitteena on kehittää kestävä liikennejärjestelmää pohjoisella alueella ja ottaa huomioon tulevaisuuden liikenteen mahdollisuudet. Hanke kestää syksyyn 2026 saakka.

Yhdyskuntatekniikan kehittäminen ja tulvariskien hallinta

Maa- ja metsätalousministeriö on nimennyt Pohjois-Pohjanmaalle kolme merkittävää tulvariskialuetta: Iijoen, Pyhäjoen ja Kalajoen vesistöalue. Merkittävillä tulvariskialueilla on laadittava tulvariskien hallintasuunnitelmat, joiden toimenpiteitä Pohjois-Pohjanmaan liitto toteuttaa osaltaan erityisesti maankäytön suunnittelulla. Helmikuussa järjestetyssä tulvariskityön työpajassa käytiin läpi turvallisuus-suunnittelua varten laaditun ohjeen toimivuutta. Loppuvuodesta päivitettiin nimeämiset Pohjois-Pohjanmaan tulvariskialueille. Nimettyihin merkittäviin tulvariskialueisiin ei tullut Pohjois-Pohjanmaan osalta muutoksia. Nimeämisten yhteydessä päivitettiin tulvariskiryhmien kokoonpanot sekä puheenjohtajuudet ja puheenjohtajuuskaudet. Pohjois-Pohjanmaan liitto jatkaa merkittävien tulvariskiryhmien puheenjohtajana vuosina 2025–2031.

Pohjois-Pohjanmaalla on panostettu voimakkaasti uusiutuvan energian tuotantoon, mikä heijastuu sähkönsiirron ratkaisujen kehittämisvaatimuksiin.

Maakunnan liitto on osaltaan edistänyt valtakunnallisen sähkön kantaverkon, alueverkkojen ja energiantuotantoalueiden siirtoverkkojen kestävä suunnittelua ja kehittämistä maakuntakaavoituksen kautta sekä osallistamalla eri hankkeiden neuvotteluihin, ohjausryhmiin ja antamalla lausuntoja. Maanomistajien asemaa on nostettu esille verkkoratkaisujen yhteydessä. Toimintavuonna on aloitettu kaavatyöhön liittyen yhteiset sähkönsiirtoon liittyvät palaverit Fingrid Oyj ja ELY-keskuksen kanssa, joissa on käsitelty ongelmallisia kohteita. Esille on noussut muun muassa yksittäisten sähköasemien sijainnit sekä niiden vaikutukset lähiympäristöön liityntämäärien kasvaessa nopeasti aiheuttaen harmia lähialueilla. Fingrid Oyj:n kanssa on tehty yhteistyötä meritulivoimatuotannolle kehittymisen kannalta tärkeiden liityntäpisteiden osalta, joista yhtiö julkaisi selvityksen vuoden 2024 lopulla.

Kansallisen vetyverkon reittikeskustelut alkoivat toimintavuoden aikana, johon on osallistettu alueet ja teolliset toimijat. Maakunnan kannalta tärkeän vedyn siirron lisäksi putki mahdollistaisi tuotannon ja kulutuksen tasapainottamisen sekä lyhytaikaisen varastoinnin. Liitto oli mukana 2024 päättyneessä Pohjoisen Suomen vesihuoltostrategian laatimisessa ja Pohjois-Pohjanmaan jätealan yhteistyöryhmän toiminnassa.

Kestävän tuulivoimarakentamisen edistäminen Pohjois-Pohjanmaalla

Pohjois-Pohjanmaa on Suomen johtava tuulivoimamaakunta, jossa sijaitsee noin 40 prosenttia Suomen tuulivoimaloista. Maakunnassa on suunnitteilla liki puolet Suomen tuulivoimahankkeista. Maakuntakaava ohjaa seudullisesti merkittävien tuulivoima-alueiden sijoittumista eli kymmenen tai useamman voimalan kokonaisuuksia. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan tavoitteena on lisätä seudullisesti merkittävään tuulivoimarakentamiseen soveltuvia alueita Pohjois-Pohjanmaalle. Samanlaisesti kaavan tavoitteena on ohjata tuulivoimarakentamisen kokonaisuutta, sovittaa yhteen erilaisia toimintoja ja hallita yhteisvaikutuksia koko maakunnan tasolla.

Pohjois-Pohjanmaan liiton vuosina 2020–2023 toteuttamassa TUULI-hankkeen tavoitteena oli edistää kestävästä tuulivoimarakentamisesta Pohjois-Pohjanmaalla ja hankkeessa tuotettiin uutta tietoa Pohjois-Pohjanmaan alueen soveltuvuudesta tuulivoimatuotantoon. TUULI-hankkeessa valmistui useita tuulivoimatuotantoa ja sijoittamista koskevia taustaselvityksiä kuten viherrakenne- ja ekosysteemipalveluselvitys, linnuston päämuuttoreitin päivitysselvitys, susireviiriselvitys, sähkönsiirtoselvitys ja visiotyöraportti vuosina 2021 ja 2022 sekä maakotkaselvitys ja maisemaselvitys vuonna 2023. TUULI-hankkeen sijainninhajausmalli valmistui keuhkuussa 2022. TUULI-hankkeen tuloksena voidaan esittää Pohjois-Pohjanmaan teoreettinen tuulivoimapotentialiaali, ja se on toiminut vireillä olevan Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaa-kaavan tärkeänä taustaselvityksenä maakunnallisen tuulivoimakokonaisuuden ohjaamisessa. Pohjois-Pohjanmaalla oli vuoden 2024 lopussa yhteensä 63 toiminnassa olevaa tuulivoimapuistoa, joissa 696 tuulivoimalaa. Voimaloiden yhteenlaskettu kapasiteetti on noin 3 210 MW. Maakunnassa on vireillä liki sata tuulivoimahanketta, jotka sijoittuvat eri puolille maakuntaa painottuen vahvemmin maakunnan etelä- ja keskiosaan. Koillismaan alueella on käynnistetty usean tuulivoimaosayleiskaavan laatiminen. Tietyillä alueilla tuulivoimatuotannon kehittämisen hidasteena on muun muassa sähkönsiirtokapasiteetin puute. Pohjois-Pohjanmaan alueella on vireillä useita merituulivoimahankkeita Pyhäjoen, Raahen, Siikajoen, Hailuodon ja lin alueilla. Talusvesivyyhykkeelle on suunnitteilla merituulivoima-alueita.

Maakuntakaavan ehdotusvaiheessa keuhkuällä 2024 toteutettiin Natura-alueita koskeva riskiselvitys, jossa tarkasteltiin Pohjois-Pohjanmaan Natura-alueille tuulivoimarakentamisesta kohdistuvia vaikutuksia ja Natura-alueiden ulkopuolisten suojelualueiden ekologista verkostoa. Riskiselvitys tehtiin viranomais-ehdotusvaiheen mukaisesta kaavasunnitelmasta. Selvityksen tuloksia hyödynnettiin julkisen ehdotuk-

sen kaavaratkaisun laatimiseen. Energia- ja ilmastovaihemaa-kaavan julkisessa ehdotuksessa osoitettiin 55 seudullisesti merkittävää tuulivoimailoien aluetta, joista 50 tv-1 aluetta sijoittui maalle ja viisi tv-2 aluetta sijoittui merelle.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaa-kaavan julkisen ehdotusvaiheen runsaan palautteen (muistutukset), sen edellyttämien työneuvotteluiden ja kaava-aineiston täsmentämistarpeen takia hyväksymiskäsittely siirtyy keuhkuälle 2025. Ympäristöviranomaisten lausunnot toivat esiin sen, että energia- ja ilmastovaihemaa-kaavan kaavaratkaisua on tarkasteltava erityisesti Natura 2000-verkoston suojeluperusteiden ja niiden läheisyyteen osoitettujen tuulivoima-alueiden osalta. Toisen julkisen kaavaehdotuksen kaavaratkaisusta (tuulivoimailoien alueet ja sähkönsiirron merkinnät) laaditaan uusi Natura-riskiselvitys, jonka avulla varmistetaan, ettei uusi kaavaratkaisu aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia Natura-suojeluperusteisiin ja Natura 2000-verkostoon.

Pohjois-Pohjanmaan liitto on osallistunut ohjausryhmän jäsenenä kansallisiin tuulivoimapotentialiaali ja -vaikutuksia koskeviin selvityksiin sekä jatkanut yhteistyötä muiden maakuntaliittojen kanssa.

Liitto osallistui Positiivisen äkillisen rakennemuutoksen toimintamallin kehittämisen ja pilotointi-hankkeen toteutukseen. Hanke oli Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen tilaama selvitys- ja pilotointihanke, joka koostui tuulivoima-alan osaamistarvekartoituksesta, tuulivoima-alan yhteistyöverkostosta ja positiivisen äkillisen rakennemuutoksen toimintamallin muotoilusta osaamisen näkökulmasta.

Luonnon virkistyskäyttö ja monimuotoisuus

Pohjois-Pohjanmaan liiton vuonna 2023 käynnistämässä koko maakunnan kattavassa Natura-alueita koskevassa selvityksessä tarkasteltiin sekä Pohjois-Pohjanmaan Natura-alueille tuulivoima-alueista kohdistuvia vaikutuksia että tarkennettiin TUULI-hankkeen viherrakenne- ja ekosysteemipalveluselvityksessä määriteltyjä ekologisia yhteyksiä. Ekologisten yhteyksien lisäksi selvityksessä määritettiin maakunnan 18 luonnon ydinaluetta, jotka ovat maakunnan ekologisten yhteyksien solmukohtia. Selvityksessä huomioitiin Natura-verkoston tyypilliset painopisteet maakunnassa ja tarkastelu kohdennettiin erityisesti Pohjois-Pohjanmaan Natura-alueiden suojeluperusteina oleviin lajeihin, maakotka, metsähanhi ja metsäpeura, jotka ovat erityisen herkkiä tuulivoimarakentamisen vaikutuksille. Selvitys valmistui kesäkuussa ja sen tulokset olivat käytettävissä maakuntakaavan julkisessa ehdotuksessa.

Natura riskiselvitystä päivitettiin loppuvuodesta 2024, sillä energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan julkisen ehdotuksen kaavaratkaisu jätti liikaa epävarmuutta siihen, koituiko osoitetuista tuulivoima-alueista ja sähkönsiirrosta yhteisvaikutuksiin merkittävää riskiä Natura-alueiden verkoston toimivuudelle ja suojeluperusteiden säilymiselle. Kaavaratkaisua päivitettiin näiltä osin eli tuulivoima-alueita poistettiin ja rajattiin merkittävien riskien vaikutusalueilta, jotta merkittäviä riskejä saatiin lievennettyä.

Maakuntakaavatason Natura-alueita koskevassa riskiselvityksessä päivitettyt ekologiset yhteydet esitetään Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan julkisen ehdotusvaiheen teemakartalla Tuulivoima, luonnon monimuotoisuus ja energiansiirto. Yhteydet yhdistävät maakunnan merkittävimmät luonnon ydinalueet toisiinsa verkostoksi. Lisäksi ne sitovat suojelualueiden väliin jäävät yhtenäiset metsä- ja suoalueet toisiinsa ja turvaavat eläinten liikkumisen maakuntarajojen yli.

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan kannalta tärkeintä on säilyttää nykyiset toimivat yhteydet sekä vahvistaa heikkoja yhteyksiä maakuntakaavoitusta yksityiskohtaisemman maankäytön suunnittelun keinoin etenkin rannikolla ja kaupunkiseuduilla.

Ympäristöministeriön Helmi-elinympäristöohjelma 2021–2030 vahvistaa Suomen luonnon monimuotoisuutta ja turvaa luonnon tarjoamia elintärkeitä ekosysteemipalveluja. Samalla hillitään ilmastomuutosta ja edistetään siihen sopeutumista. Pohjois-Pohjanmaan liitto osallistui HELMI -yhteistyöryhmään. Ryhmän tehtävänä oli tunnistaa Pohjois-Pohjanmaalta luonnon monimuotoisuuden kannalta yksi tai useampi tärkeä luontotyyppien ja lajien elinympäristöjen keskittymä, johon kohdentamalla kunnostus- ja hoitotoimenpiteitä saadaan aikaiseksi yksittäisiä toimenpiteitä vaikuttavampi kokonaisuus. Yhteistyöryhmä päätyi esittämään Pudasjärven pohjoisosaa maakunnan Helmi-keskittymäksi ja 13.12.2023 valtakunnallinen seurantaryhmä hyväksyi keskittymän Suomen seitsemänneksi ja Pohjois-Pohjanmaan ensimmäiseksi Helmi-keskittymäksi. Pudasjärven Helmi-keskittymä on monipuolinen kokonaisuus, joka tarjoaa erinomaisen mahdollisuuden maa- ja vesiluonnon hoitoon alueella. Helmi-ohjelmassa toteutettavat toimenpiteet parantavat suojelullisesti merkittävien soiden, lehtojen ja vesistöjen laatua ja edelleen harvinaisten lajien elinolosuhteita. Alueelta löytyy perinnebiotooppeja, arvokkaita lintuvesiä. Pudasjärven pohjoisosan alue on edustava otos suo- ja metsäluontoa keski- ja pohjoisboreaalisen metsäkasvillisuusvyöhykkeen rajalla.

Pohjois-Pohjanmaan liitto osallistui Priodiversity-hankkeen työpakettiin 2. maakunnalliset LUMO-ohjelmat. Työpakettin tavoitteena on laatia ja toteuttaa sidosryhmien kanssa yhdessä kahdeksan maakunnallista LUMO-ohjelmaa luontokadon pysäyttämiseksi alueellisella tasolla sekä tukea 11 muuta maakuntaa maakunnallisen LUMO-ohjelman laadinnassa.

Toimintavuonna perustettiin Pohjois-Pohjanmaan ELYn ja Pohjois-Pohjanmaan liiton LUMO-koordinaatioryhmä sekä laajempi LUMO-työryhmä, johon kuuluu edellisten lisäksi edustajia Metsähallitukselta, Metsäkeskukselta, MTK:sta. Ensimmäisenä vuonna suunniteltiin prosessia ja tuotettiin olemassa olevan paikkatiedon pohjalta esityksiä mahdollisista LUMO 1.0 keskittymistä. Työ jatkuu vuonna 2025 laajalla osallistamisella ja LUMO-keskittymien tarkentumisella.

Vetovoiman lisääminen kulttuuriympäristötyön avulla

Maakuntaohjelman ja -kaavan tavoitteita edistettiin maakunnallisessa kulttuuriympäristöyhteistyössä ja viranomaisneuvotteluissa. Oulujoen vesistön uiton historiaa esiteltiin valokuvanäyttelyssä Kajaanissa ja Pyhäjoen tulvapenkereiden historiasta sekä uudesta retkipyöräilyreitistä ja maisemanhoidon haasteista kerrottiin kansallisessa Vesimaisemaverkostossa. Artikkelit Haapaveden karjamajoista, Hailuodon tikkuröijyn ja lampaanhoidon historiasta sekä värimorsingon viljelystä ja jalostuksesta Nivalassa julkaistiin pohjoismaisessa Lommen-lehdessä.

Kunnat hyödynsivät aiempaa enemmän maakunnallista rakennusperinnön paikkatiedon tallentamiseen tarkoitettua KIOSKI 3.0 -sovellusta. Lisäksi Vesivoiman kulttuuriperintö -hankkeen verkkosivuja täydennettiin. Maakunta-arkkitehti oli mukana työryhmässä, joka valitsi Pohjois-Suomen parhaan rakennustalon 2024.

Merialueen suunnitelmallisen ja kestäväen käytön edistäminen

Yhteistyö rannikon maakuntien liittojen kesken jatkui merialuesuunnittelun (MSP, Maritime Spatial Planning) toisen kierroksen käynnistämällä helmikuussa. Muuttuneessa toimintaympäristössä etenkin kestäväen energiantuotannon tarve ja huoltovarmuuden merkitys on korostunut ja haasteisiin pitää pystyä vastaamaan merialuesuunnittelulla. Toinen

suunnittelukierros pohjaa useisiin kansallisiin ja kansainvälisiin selvitys- ja yhteistyöhankkeisiin, joissa on tehty työtä merellisen toimintaympäristön tilannekuvan kartoittamiseksi viimeisten vuosien aikana. Suomen rannikkomaakuntien ja ympäristöministeriön yhteinen merialuesuunnittelu koordinoidaan Varsinais-Suomen liitossa. Merialuesuunnittelulla on kiinteä yhteys maakuntakaavatyöhön ja suunnitelmat tukevat osaltaan aluekehitystä. Maakuntien liittojen rooli oli merkittävä ympäristöministeriön vetämän Suomen rannikkostrategia 2030 ja Merituulivoiman nykytilaa ja kehityskuvia -selvityksen laatimisessa.

Maakuntien liittojen lakisääteisiin tehtäviin kuuluva merialuesuunnittelutyö on selvitysten osalta pitkälle hankkeistettu. Koordinointia hoidetaan maakuntien yhteisellä MSP-EGD-hankeella (merialuesuunnittelun tietovarannon sekä adaptiivisen yhteistoinnillisen suunnittelun vahvistaminen Euroopan vihreän kehityksen ohjelman mahdollistamiseksi) vuosina 2023–2025. Merialuesuunnittelun toista kierrosta tukevat, Euroopan unionin osarahoittamat kansainväliset hankkeet etenivät toimintavuonna suunnitellusti. Rajat ylittävää yhteistyötä viranomaisten kesken Itämeren ja Pohjanmeren alueilla edistettiin eMSP NBSR (Emerging ecosystem based Maritime Spatial Planning topics in North and Baltic Seas Region) -hankkeella. Toisen suunnittelukierroksen Euroopan vihreän kehityksen tietotarpeita ratkottiin vuoden 2024 lopulla päättyneessä MSP-GREEN-hankkeessa (Maritime Spatial Planning as enabler of the European Green Deal). Baltic Sea 2Land -hanke (Fostering integrated governance for the joint sustainable use of human and nature capital in the near shore zone) tukee merialuesuunnittelun ja rannikkostrategian alueellista toimeenpanoa sekä tätä edistävää maakuntakaavoitusta ja aluekehitystyötä. Yhtenä alueellisena pilottina Perämerellä selvitetään merituulivoiman mahdollista vaikutusta vaelluskaloihin. Hanke organisoii rajajokikomission kansainvälisen Merituulivoima ja vaelluskalat -seminaarin yhteydessä lokakuussa Merialuesuunnittelu ja vaelluskalat-työpajan.

Ensimmäiset kansalliset MSP-päivät järjestettiin Helsingissä marraskuussa ja niiden myötä käynnistettiin Suomen toisen merialuesuunnittelukierroksen Merenkäytön visiovaihe. Päivien teemana oli Euroopan vihreän kehityksen ohjelma ja sen asettamat tavoitteet. Tapahtuma oli keskeinen osa merialuesuunnittelun vuorovaikutusta ja jossa viestitään ajankohdaisista aiheista, suunnitteluprosessin etenemisestä sekä lisätään merialuesuunnittelun tunnettuutta.

3.4 Hallinto

Liiton sisäisten palvelujen kehittäminen

Tiedonhallinta

Pohjois-Pohjanmaan liiton ohjeistus tiedonhallintalain mukaisesta rekisteröinnistä laadittiin loppuvuonna. Tiedonohjaussuunnitelmaa täydennettiin ja sen päivittämistä kokonaisuudessaan jatketaan vuonna 2025. Asianhallintajärjestelmä Dynastyyn toteutettiin elokuussa versiopäivitys tukipalvelun jatkuvuuden varmistamiseksi.

Selailukäytössä olleiden talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmien Sonet Premiumin ja ProEconomican tietoaineistot tulostettiin säilytettäväksi paperilla, jotta järjestelmien lisensseistä voitiin luopua. Karelia ENI CBC -ohjelman PROMAS-järjestelmän tietosisällön siirtäminen palveluntuottajan säilytysjärjestelmään aloitettiin toimintavuoden aikana ja tietojen siirto saatetaan loppuun vuoden 2025 alkupuolella.

Tietohallinto

Yhteistyö jatkui Tieran kanssa. Operatiivisia palvelureita pidettiin noin kerran kuukaudessa ja taktisen tason palvelun seurantakokouksia muutama kuukauden välein. Maakuntahallitus irtisanoi 17.12.2024 Tieran ja Pohjois-Pohjanmaan liiton väliset sopimukset päättymään 28.2.2026.

Toimintavuoden alussa hankittiin käyttöön tietojärjestelmä M365-ympäristön varmistamiseksi. Salassa pidettävien ja henkilötietoja sisältävien asiakirjojen

tietoturvalliseen lähettämiseen ja vastaanottamiseen hankittiin suojattu sähköpostipalvelu. Dynasty 10.4 versiota varten otettiin käyttöön uusi palvelin.

Tietoturva

Pohjois-Pohjanmaan liitto jatkoi osallistumista maakunnan yhteiseen tietoliikennesopimukseen yhdessä maakunnan muiden toimijoiden kanssa. Tietoturvan kehittäminen tietoliikenteen ja työasemien osalta jatkui. Käyttäjien asennus- ja käyttöoikeuksien tarkastelu ja siitä seuranneet oikeuksien rajaukset ovat edistäneet tietoturvaa. Henkilöstöä on tiedotettu akuuteista tietoturva-asioista. Matkapuhelinten turvaa lisäävän etähallinnan käyttöönotto aloitettiin ja prosessia jatketaan vuonna 2025.

Viestintä

Pohjois-Pohjanmaan liitto on omalta osaltaan vastaanottanut maakunnallisesta viranomaisviestinnästä. Maakunnan asukkaille sekä Pohjois-Pohjanmaan liiton sidosryhmille on viestitty vireillä olevista asioista, suunnitelmista, asioiden käsittelystä ja päätöksistä. Viestintä on tukenut kansalaisten osallisuutta ja mahdollisuutta vaikuttaa asioihin jo valmisteluvaiheessa.

Viestintä tukee liiton toimintaa ja strategisten tavoitteiden saavuttamista sekä vahvistaa toiminnan julkisuutta ja läpinäkyvyyttä. Viestinnän kanavia ovat mediatiedotus ja oma sähköinen viestintä, johon sisältyy verkkosivusto, kuukausittain julkaistava uutiskirje sekä sosiaalinen media. Viestipalvelu X:ssä seuraajia on hieman yli 2000. Instagramia seuraa noin 1300 käyttäjää. Liitolla on LinkedIn- ja YouTube-tilit. Maksullisia ilmoituksia on käytetty kuulutuksissa ja rekrytoinneissa. Viestinnän vaikuttavuuden seurannassa käytettiin Retriever Suomi Oy:n tuottamaa mediaseurantaa. STT Info on tarjonnut kattavan mediatietokannan ja tiedotteiden jakelupalvelun.

Toimintavuonna verkkosivuille tehtiin teknisiä ja visuaalisia muutostöitä sekä parannettiin sivuston saavuttavuutta. Henkilökunnalle järjestettiin koulutukset tekoälystä huhtikuussa sekä saavutettavista Word- ja InDesign-dokumenteista lokakuussa.

Pohjois-Pohjanmaa-palkinto myönnettiin maakuntaneuvos Pauli Harjulle Pohjois-Pohjanmaan maakuntapäivillä 4.11.2024.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston saavutettavuuden valvonnan yksikkö tarkisti liiton verkkosivuston osana vuoden 2024 yksinkertaistettua valvontaa. Keski-Pohjanmaan liitto toimi sekä Itä- ja Pohjois-Suomen että Itä-Suomen maakuntien viestijöiden puheenjohtajamaakuntana. Maakuntien viestintäasiantuntijat tuottivat vaikuttamisaineistoa sekä some-kampanjan europarlamenttivaaleihin liittyen. Suurin osa Suomea -slogan ja verkkosivusto toimii yhteisen IP-viestinnän kotipesänä.

8.3. järjestettiin kansainvälisen naistenpäivän vastaanotto Oulussa liiton omilla tiloilla ja marraskuussa perinteiset maakuntapäivät Oulun teatterilla.

3.5 Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Vuodelle 2024 Pohjois-Pohjanmaan liiton toimintakuluja budjetoitiin 6 093 107 euroa ja toteutuneet toimintakulut olivat 6 011 923, 83 euroa. Suurin menoerä olivat henkilöstökulut 3 749 530,53 euroa, jotka ylittyivät budjettiin nähden 34 876,19 euroa. Toinen suuri menoerä oli palvelujen ostot 1 658 689,17 euroa. Ne alittuivat budjettiin nähden 129 230,49 euroa.

Toimintatuottoja budjetoitiin 5 883 019 euroa ja toteutuneet toimintatuotot olivat 5 966 230,56 euroa. Pohjois-Pohjanmaan kunnat maksoivat liitolle jäsenmaksuja yhteensä 3 737 844,99 euroa.

Toimintakatteeksi muodostui -45 693,27. Tunnusluku Toimintatuotot/Toimintakulut, % on 99,24 prosenttia (98,11 % vuonna 2023).

Rahoitustuotot ja -kulut olivat yhteensä -546,76 euroa, joten vuosikatteeksi muodostui -46 240,03 euroa.

Poistoja koneista ja kalustosta kirjattiin poistosuunitelman mukaan yhteensä 13 881,55 euroa.

Tilikauden tulokseksi muodostui -60 121,58 euroa. Kehittämisrahastosta tuloutettiin 157 769,87 euroa. Tilikauden ali-/ylijäämä on 97 648,29 euroa.

Liiton maksuvalmius on ollut hyvä. Kassan riittävyys oli 135 päivää (118 päivää vuonna 2023).

Taseen loppusumma oli 17 288 883,63 euroa (26 100 193,39 euroa vuonna 2023).

Pohjois-Pohjanmaan liitto
TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

	Talousarvio, €	Toteutuma, €	Poikkeama, €
Toimintatuotot	5 883 019,00	5 966 230,56	-83 211,56
Myyntituotot	3 737 845,00	3 737 844,99	0,01
Tuet ja avustukset	2 145 174,00	2 228 385,57	-83 211,57
Muut toimintatuotot	0,00	0,00	0,00
Toimintakulut	6 093 107,00	6 011 923,83	81 183,17
Henkilöstökulut	3 714 654,34	3 749 530,53	-34 876,19
Palvelujen ostot	1 787 919,66	1 658 689,17	129 230,49
Aineet, tarvikkeet	56 635,00	90 852,01	-34 217,01
Avustukset	239 668,00	205 004,75	34 663,25
Muut toimintakulut	294 230,00	307 847,37	-13 617,37
Toimintakate	-210 088,00	-45 693,27	-164 394,73
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	-546,76	546,76
Muut rahoituotot	0,00	142,28	-142,28
Muut rahoituskulut	0,00	689,04	-689,04
Vuosikate	-210 088,00	-46 240,03	-163 847,97
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	9 529,00	13 881,55	-4 352,55
Tilikauden tulos	-219 617,00	-60 121,58	-159 495,42
Rahastojen lisäys/vähennys			
Rahastojen vähennys(+)	219 617,00	157 769,87	61 847,13
Tilikauden yli-/alijäämä	0,00	97 648,29	-97 648,29

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Määrärahat			Tuloarviot		
	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA						
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO						
Luottamushen-	888 475,46	981 297,64	-92 822,18	3 737 845,00	3 737 844,99	-0,01
kilöhallinto						
VIRASTO						
Maakunnan	1 120 304,63	1 091 966,08	28 338,55	0,00	7 424,45	7 424,45
suunnittelu ja osaa-						
minen						
Maakunnan	1 582 907,38	1 369 720,86	213 186,52	986 499,00	920 079,04	-66 419,96
kehittäminen ja						
rahoitus						
Hallinto	1 352 744,22	1 284 260,86	68 483,36	10 000,00	16 203,69	6 203,69
LIITON HALLINNOIMAT HANKKEET						
Liiton hallinnoi-	1 148 675,31	1 284 678,39	-136 003,08	1 148 675,00	1 284 678,39	136 003,39
mat hankkeet						
TULOSLASKELMAOSA						
Muut rahoitus-				0,00	142,28	142,28
tulot						
Muut rahoitus-	0,00	689,04	-689,04			
menot						
INVESTOINTIOSA						
Käyttöomaisuus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
RAHOITUSOSA						
Lainakannan						
muutokset						
Lyhytaikaisten						
lainojen muutos						
Oman pääoman						
muutokset						
Vaikutus maksu-		0,00			224 667,22	224 667,22
valmiuteen						
Rahavarojen muu-	-210 088,00	178 427,19	-388 515,19	0,00	0,00	0,00
tos						
YHTEENSÄ	5 883 019,00	6 191 040,06	-308 021,06	5 883 019,00	6 191 040,06	308 021,06

4

Tilinpäätöslaskelmat

Pohjois-Pohjanmaan liitto
Tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	3 737 844,99	3 628 976,04
Tuet ja avustukset	2 228 385,57	2 526 610,37
Muut toimintatuotot	0,00	0,00
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	5 966 230,56	6 155 586,41
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut	3 749 530,53	3 851 359,37
Palkat	3 177 991,94	3 236 264,69
Eläkekulut	499 449,69	506 407,12
Muut henkilösivukulut	72 088,90	108 687,56
./. Henkilöstökorvauks.	0,00	0,00
Palvelujen ostot	1 658 689,17	1 802 329,96
Aineet, tarvikkeet, tavarat	90 852,01	61 239,43
Avustukset	205 004,75	264 051,54
Vuokrat	290 429,36	274 073,56
Muut toimintakulut	17 418,01	21 465,47
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	6 011 923,83	6 274 519,33
TOIMINTAKATE	-45 693,27	-118 932,92
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	142,28	112,29
Korkokulut	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	-689,04	-941,05
Rahoitustuotot	-546,76	-828,76
VUOSIKATE	-46 240,03	-119 761,68
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
Suunnitelman muk.poistot	13 881,55	19 830,78
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	13 881,55	19 830,78
TILIKAUDEN TULOS	-60 121,58	-139 592,46
RAHASTOJEN LISÄYS/VÄHENNYS		
Rahastojen vähennys (+)	157 769,87	184 837,56
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	97 648,29	45 245,10

Pohjois-Pohjanmaan liitto
Rahoituslaskelma

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-46 240,03	-119 761,68
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00
	<hr/>	<hr/>
	-46 240,03	-119 761,68
Investointien rahavirta		
Investointimenot	0,00	-34 338,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	0,00
	<hr/>	<hr/>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-46 240,03	-154 099,68
 Rahoituksen rahavirta		
 Muut Maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant.varoj. ja pääom.muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos	206 533,43	53 611,05
Korottottomien velkojen muutos	18 133,79	-355 115,03
	<hr/>	<hr/>
Rahoituksen rahavirta	224 667,22	-301 503,98
 Rahavarojen muutos	178 427,19	-455 603,66
 Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	2 220 609,64	2 042 182,45
Rahavarat 1.1.	2 042 182,45	2 497 786,11
	<hr/>	<hr/>
	178 427,19	-455 603,66

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Tase

VASTAAVAA	2024	2023	VASTATTAVAA	2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineelliset hyödykkeet			Peruspääoma	436 079,09	436 079,09
Koneet ja kalusto	32 390,28	46 271,83	Muut omat rahastot	921 366,35	1 079 136,22
	<u>32 390,28</u>	<u>46 271,83</u>	Edell.tilikausien yli-/alijäämä	310 694,74	265 449,64
Sijoitukset			Tilikauden yli-/alijäämä	97 648,29	45 245,10
Osakkeet ja osuudet	7 380,29	7 380,29		<u>1 765 788,47</u>	<u>1 825 910,05</u>
	<u>7 380,29</u>	<u>7 380,29</u>			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	8 668 092,11	14 975 853,72	Valtion toimeksiannot	8 668 092,11	14 975 853,72
Muut toimeksiantojen varat	5 878 103,40	8 339 663,76	Muut toimeksiantojen pääomat	5 878 749,23	8 340 309,59
	<u>14 546 195,51</u>	<u>23 315 517,48</u>		<u>14 546 841,34</u>	<u>23 316 163,31</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT			VIERAS PÄÄOMA		
Saamiset			Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset saamiset			Saadut ennakot	0,00	0,00
Myyntisaamiset	74,70	1 293,18	Ostovelat	78 211,87	153 926,40
Muut saamiset	482 233,21	687 548,16	Muut velat	91 245,91	83 167,21
	<u>482 307,91</u>	<u>688 841,34</u>	Siirtovelat	806 796,04	721 026,42
				<u>976 253,82</u>	<u>958 120,03</u>
Rahoitusarvopaperit					
Rahat ja pankkisaamiset	2 220 609,64	2 042 182,45			
VASTAAVAA YHT.	17 288 883,63	26 100 193,39	VASTATTAVAA YHT.	17 288 883,63	26 100 193,39

Pohjois-Pohjanmaan liiton tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikauden tietojen vertailussa edelliseen tilikauteen tulee ottaa huomioon, että tasessa Toimeksiantojen varat ja -pääomat vaihtelevat vuosittain riippuen siitä paljonko liitto on saanut välitettäviä varoja ja paljonko on maksettu hakijoille. Tilikauden tietojen vertailussa tulee ottaa huomioon myös tuloslaskelman esittämistavan muutos. Tuloslaskelman Muut tuotot -tilillä esitettyjen tuottojen osalta esittämistapaa on muutettu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaisesti ja tuotot esitetään Muut tuet ja avustukset -tilillä.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Tulojen ja menojen jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti.

Toimintatuotot vastuualueittain	2024	2023
Luottamushenkilöhallinto,	3 737 844,99	3 628 976,04
josta jäsenkuntien maksusuodet	3 737 844,99	3 628 976,04
Maakunnan suunnittelu ja osaaminen	7 424,45	17 448,38
Maakunnan kehittäminen ja rahoitus	920 079,04	1 124 494,89
Hallinto	16 203,69	14 500,00
Liiton hallinnoimat hankkeet	1 284 678,39	1 370 167,10
Yhteensä	5 966 230,56	6 155 586,41

Palvelujen ostot eriteltynä asiakaspalvelujen ostoihin ja muiden palvelujen ostoihin

	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	0,00	0,00
Muiden palvelujen ostot	1 658 689,17	1 802 329,96
Yhteensä	1 658 689,17	1 802 329,96

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Atk-ohjelmistot	Tasapoisto	2 v
Kiinteät rak.ja laitteet	Menoj.poisto	25 %
Koneet ja kalusto	Menoj.poisto	30 %

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 €, on kirjattu vuosikuluksi.

Selvitys olennaisista muihin toimintatuottoihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitoista

	2024	2023
Osakkeiden luovutusvoitot	0,00	0,00

Rahoitustuotot ja -kulut

Ei ole olennaisia rahoituskuluja.

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien muutokset

	Koneet ja kalusto	
	2024	2023
	Atk-laitteet	
Poistamaton hankintameno 1.1.	46 271,83	31 764,61
Lisäykset tilikaudella	0,00	34 338,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	46 271,83	66 102,61
Tilikauden poisto	13 881,55	19 830,78
Poistamaton hankintam. 31.12.	32 390,28	46 271,83
	Muut osakkeet ja osuudet	
	2024	2023
Hankintameno 1.1.	7380,29	7 380,29
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	7 380,29	7 380,29

Saamisten jaksotusperiaatteet

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Saamiset	2024	2023
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	74,70	1 293,18
Muut saamiset	482 233,21	687 548,16
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	13 000,00	13 000,00
Korvaus teknisestä tuesta/EAKR	44 688,14	43 239,30
Korvaus teknisestä tuesta/Karelia ENI CBC päät 9/24	0,00	111 407,00
Verohallinto/Alv-saamiset	62 597,02	71 452,03
Rahoitusosuudet liiton hallinnoimille hankkeille	357 256,36	438 889,83
Muut saamiset	2 543,69	1 500,00
Lounassetelisaamiset	2 148,00	8 060,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Yhteensä	482 307,91	688 841,34
Taseen vastattavia koskevat liitetiedot		
Oman pääoman erittely	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	436 079,09	436 079,09
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	436 079,09	436 079,09
Muut omat rahastot		
Kehittämisrahaston pääoma 1.1.	1 079 136,22	963 973,78
Siirrot rahastoon (ed.tilik.ylijäämä)	0,00	313 714,06
Siirrot rahastosta	157 769,87	198 551,62
Kehittämisrahaston pääoma 31.12.	921 366,35	1 079 136,22
Muut omat rahastot 31.12.	921 366,35	1 079 136,22
Edell. tilik. yli-/alijäämä	310 694,74	265 449,64
Tilikauden yli-/alijäämä	97 648,29	45 245,10
Oma pääoma yhteensä	1 765 788,47	1 825 910,05
Vieras pääoma		
Vieras pääoma	2024	2023
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot, myre	0,00	0,00
Ostovelat	78 211,87	153 926,40
Muut velat	91 245,91	83 167,21
Siirtovelat	806 796,04	721 026,42
Vieras pääoma yhteensä	976 253,82	958 120,03

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2024	2023
Lomapalkkavaraus	628 828,85	605 134,37
Projektirahoitukseen saadut ennakot	107 839,15	35 610,77

Taseeseen sisältyvät vastuusitoumukset ja vastuut:

Vuokravastuiden yhteismäärä:	2024	2023
Seuraavalla tilikaudella maksettavat		
Katri Antell Oy	263 117€/V	255 259€/V
Vuokra-aika alkanut 1.8.2021		
Myöhemmin maksettavat	2024	2023
Katri Antell Oy	87 705,80	148 901,00
Yhteensä	350 822,80	404 160,00
Leasing-vastuiden yhteismäärä:	2024	2023
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	5 462,40	6 959,40
Myöhemmin maksettavat	3 273,30	4 823,95
Yhteensä	8 735,70	11 783,35

Henkilöstö ja tilintarkastajien palkkiot:

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2024	2023
Maakuntajohtaja ja maakuntajohtajan toimintayksikkö	5	1
Maakunnan suunnittelu ja osaaminen		
- kokoaikaiset	13	15
- osa-aikaiset	0	0
Maakunnan kehittäminen ja rahoitus		
- kokoaikaiset	13	16
- osa-aikaiset	0	0
Hallinto		
- kokoaikaiset	14	16
- osa-aikaiset	1	0
Yhteensä	46	48

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2024	2023
Vihreät Oulu	2 075,70	2 036,65
Pohjois-Pohjanmaan vasemmisto ry	2 189,41	2 677,51
Oulun piirin sosialidemokraatit ry	1 737,00	2 708,50
Perussuomalaisten Pohjois-Pohjanmaan piiri ry	790,25	1 635,50
Pohjois-Pohjanmaan kokoomus ry	3 949,00	5 235,50
Keskustan Pohjois-Pohjanmaan piiri	4 609,37	6 221,70
Kristillisdemokr. Oulun paikallisos.	43,50	402,38
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	15 394,23	20 917,74

Tilintarkastajan palkkiot:

TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy	2024	2023
Tilintarkastuspalkkiot	6 733,70	5 258,64
Hanketarkastukset v. 2024	2 236,41	2 650,00
Yhteensä	8 970,11	7 908,64

POHJOIS-POHJANMAAN LIITTO

Vuoden 2024 maksuosuudet/omistusosuudet tilinpäätöksessä

Jäsenkuntien maksuosuudet ja peruspääoman jakautuminen jäsenkuntien kesken

	Verovuoden 2022 verotulot *) euroa	Maksuosuus yhteensä euroa	Omistusosuuksien arvo euroa	Omistusosuuksien arvo %
Alavieska	7 932 642	18 237,36	3033,89	0,7
Haapajärvi	23 703 219	54 494,34	9101,66	2,09
Haapavesi	21 549 975	49 543,98	8355,35	1,92
Hailuoto	3 642 533	8 374,28	1177,45	0,27
Ii	34 275 208	78 799,63	8676,06	1,99
Kalajoki	42 106 518	96 804,03	9815,94	2,25
Kempele	81 492 395	187 353,23	13530,08	3,1
Kuusamo	50 974 520	117 191,80	21282,33	4,88
Kärsämäki	7 600 283	17 473,26	3430,99	0,79
Liminka	37 790 016	86 880,27	5814,63	1,33
Lumijoki	6 218 763	14 297,10	1568,25	0,36
Merijärvi	2 697 030	6 200,55	1177,45	0,27
Muhos	31 220 850	71 777,58	9095,36	2,09
Nivala	33 680 989	77 433,51	11264,18	2,58
Oulainen	25 510 466	58 649,25	9296,81	2,13
Oulu	888 207 201	2 042 012,45	204283,94	46,85
Pudasjärvi	23 786 853	54 686,62	10838,84	2,49
Pyhäjoki	11 491 139	26 418,44	4006,61	0,92
Pyhäjärvi	18 692 000	42 973,42	8241,14	1,89
Pyhäntä	5 430 959	12 485,92	2153,45	0,49
Raahe	97 719 155	224 658,99	37492,56	8,6
Reisjärvi	8 614 350	19 804,62	3391,66	0,78
Sievi	17 413 272	40 033,58	4541,63	1,04
Siikajoki	17 320 655	39 820,66	6455,55	1,48
Siikalatva	16 204 857	37 255,41	8002,36	1,84
Taivalkoski	12 496 641	28 730,12	5923,05	1,36
Tyrnävä	21 031 646	48 352,32	4570,37	1,05
Utajärvi	8 134 876	18 702,30	3800,36	0,87
Vaala	8 604 271	19 781,45	..	..
Ylivieska	60 294 425	138 618,52	15757,15	3,61
POHJOIS-POHJANMAA	1 625 837 707	3 737 845,00	436079,09	100

*) Lähde: Verovuoden 2022 kunnallis- ja yhteisöverot , Verohallinto

LUETTELOT JA SELVITYKSET

Käytetyt kirjanpitokirjat v. 2024

Päiväkirja
Pääkirja
Tasekirja
Tase
Tuloslaskelma
Rahoituslaskelma
Toteutumisvertailu
Investointierittely
Myyntireskontra
Ostoreskontra
Atk-palkkakirjanpito

Luettelo vuonna 2024 käytetyistä kirjanpitokirjoista ja niiden säilytys

Päiväkirja	sähköinen arkisto
Pääkirja	sähköinen arkisto
Tasekirja	sähköinen arkisto
Tase	sähköinen arkisto
Tuloslaskelma	sähköinen arkisto
Rahoituslaskelma	sähköinen arkisto
Toteutumisvertailu	sähköinen arkisto
Investointierittely	sähköinen arkisto
Myyntireskontra	sähköinen arkisto
Ostoreskontra	sähköinen arkisto
Atk -palkkakirjanpito	sähköinen arkisto

EU-rahoitteisten hankkeiden osalta noudatetaan omaa erillistä lainsäädäntöä.

Käytetyt kirjanpitokirjat ja tililuettelot säilytetään taloushallinnon arkistossa 10 vuotta tilikauden päätymisestä.

Tasekirja säilytetään sähköisesti pysyvästi.

Käytetyt tositelajit 1.1.-31.12.2024:

30 Pankkitositteet
32 Ostolaskut P2P
34 Hyvitysten kohdistus OSRE
35 Ostolaskujen maksut
40 Myres viitesuoritukset
41 Myres käsintall. suoritukset
42 Intime yleislaskutus
44 Intime Web-laskutus
80 Web-muistiotosite
81 Käsinkirjatut muistiotos
82 Matkalaskut
84 Palkkatositteet
86 Hyvitysten kohd myres
98 Sisäisen laskennan tulos
T1 Tilinpäätösarvio

